

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Prispevke lahko nakažete na posebna računa »Za obnovo bolnice Franje« pri Zadružni kraški banki - št. **26359**
in Zadružni banki Doberdob in Sovodnje - št. **700246**

TOREK, 25. SEPTEMBRA 2007

št. 226 (19.009) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalži nad Cerknico, raznožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Goriči pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

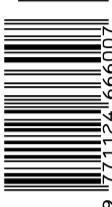
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 snt)

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Komaj
devet
mesecev
ima in že...

DANJEL RADETIČ

Komaj devet mesecev ji je in že ve, kakšen vonj ima solzivec. Ma- la Eritreja ga je vdihnila, medtem ko se je prestrašena stiskala v maninem naročju. Tudi ko so se upor- niki pomirili in sestopili s strehe centra, veter pa je razpahal dražljivi oblak, je jokala in drgetala. Z re- šilnim vozilom so jo sredi noči pre- peljali v goriško bolnišnico, kjer se je ob mamini uspavanki le pomiri- la in zaspala. Zdravniki so ugotovi- li, da ni kazala simptomov zastru- pitve; njen zdravstveno stanje je bilo dobro, zato so jo včeraj zjutraj skupaj z mamo spet prepeljali v cent- ter za priseljence v Gradišču.

V zadnjem mesecu so se v centru zvrstili trije množični pos- kusi bega, napetost pa je stalno na višku. Priseljenci vedo, da bodo prej ali slej izgnani iz Italije, zato skušajo poiskati svobodo z begom. Pri preskoku pet metrov visokega ob- zida so se nekateri že poškodovali, drugim pa je uspelo zbežati, v tem preteči nekaj kilometrov, nato pa brez energij obležati sredi kakega polja in v obupu čakati na prihod sil javnega reda. Enega za drugim so policisti ali karabinjerji ujeli in pospremili v strukturo, kamor se je včeraj dopoldne vrnila tudi mala Eritreja. Ob pogledu na njen na- smejani obrazek so se ostali gostje razveselili, po drugi strani pa so nedvomno pomisili, ali je prav, da dojenček tvega življenje zaradi vdiha- vanja solzivca. O tem bi se moral marsikdo zamisliti, saj janšta rim- skega podstajnika, da bodo okrepli- li nadzor nad centrom, še niso do- volj. Bojazni in opozorila krajevnih upraviteljev, ki so center odklanja- li pred izgradnjo in ga dosledno tu- di danes, se namreč z nasilnimi iz- gredi žal uresničujejo.

VIDEM - Avdicije Paritetnega odbora z upravitelji od Benečije do Kanalske doline

Skoraj vsi župani za dvojezične napise

Izrecno proti le župana Tavorjane in Prapotnega

GORICA - Desetletnica smrti Darka Bratine sili k razmisleku

Manjšina pred izzivi

Poudarek na odobritvi zaščite, dokončnem padcu meje in Demokratski stranki

GORICA - Lik pred desetimi leti umrlega Darka Bratine navdihuje tudi današnji čas, ki manjšinsko politiko, gospodarstvo in kulturo postavlja pred izzive predvsem za-

radi odobritev zaščitnega zakona, skorajšnje- ga dokončnega padca meje in snovanja De- mokratske stranke. Tudi zato je sinočna do- bro obiskana razprava v Kulturnem domu

ponudila vrsto aktualnih iztočnic za razmis- lek o manjšinski organiziranosti, ki se še niso spopadla s spremenjenimi razmerami.

Na 18. strani

VIDEM - Na sedežu deželne vlade v furlanski prestolnici so se včeraj odvijale avdicije Paritetnega odbora o izvajanju zaščitnega zakona za našo skupnost. Na dnevnem redu je bilo vprašanje vidne dvojezičnosti oziroma nameščanja dvojezičnih krajevnih napisov. Velika večina županov od Beneške Slovenije do Rezije in Kanalske doline se je opredelila za izvajanje zaščitnega zakona in postavljanja dvojezičnih krajevnih napisov, sicer ponekod z ne- koliko različnimi niansami. Edini izjemi sta občini Tavorjana in Prapotno, katerih župa- na sta povedala, da tam postavljanje dvojezičnih napisov ne pride v poštev.

Na 3. strani

Zavrnjena lista SSk za Demokratsko stranko

Na 5. strani

Osvobodili ugrabljeni italijanski vojaka v Afganistanu

Na 7. strani

Izzivi Demokratske stranke

Na 8. strani

V Miljah predstavili priročnik za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka

Na 9. strani

Opčine: ukinitev železniškega tovornega prometa s tujino

Na 10. strani

ŠPANŠČINA-FRANCOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA
Pooblaščeni center št. 5934
TRINITY
COLLEGE LONDON

- Dnevni in večerni jezikovni fečaji vseh stopenj
- Posebni fečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke, srednješolsko mladino
- Intenzivni fečaji in konverzacija
- Fečaji za podjetja
- Pripravljalni fečaji za izpite University of Cambridge
- Predavatelji v materinščini
- Cast: upravni center in opora Trinity za Furlanijo Julijsko krajino predavateljem angleščine
- Sedež izpitov Trinity College London

Jezikovni fečaji
SCUOLA PER INTERPRETI

Trst, UI. S. Francesco 6 - Tel./Fax 040.371300
www.scuolaperinterpreti.it - E-mail: info@scuolaperinterpreti.it

La Combustibile s.r.l.
TRST - DOMJO 38 TEL. 040.820331 - 810252

Novost: pečice PELLET!
Nizka poraba in prijazna do narave!

Diesel goriva
Plinsko olje
za ogrevanje
Motorno olje Shell
Peči in štedilniki
na drva in premog

**VELIKA IZBIRA -
IZLOŽBA V NOTRANJOSTI**

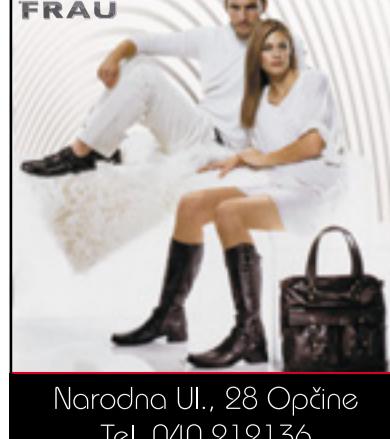
moda
malalan
obutev • usnjena galanterija

NeroGiardini

JANET & JANET

janetsport

FRAU

Zlatarna Tul
MISS SIXTY
ititoli
molecole

Zaprt ponedeljek
in sreda
popoldne
Boljunc - na Trgu
tel. 040.228092

ISTRSKI ZORNI KOT

**Istra veča vlogo
v bodoči evroregiji**

MIRO KOČJAN

Tudi v Istri sočustvujejo s hudi-
mi težavami, ki jih te dni doživljata
Gorenjska in severni del Primorske.
Časniki poudarjajo, kaj se je zavoljo
neurja zgodilo s slovito bolnišnico
Franjo in da se je zlasti na Primor-
skem pričela kampanja za sredstva,
da bi obnovili kar se le da. Javnost
upravičeno ugotavlja, da je vsak del-
ček tega našega sveta, v tem prime-
ru tudi naše celine, vse bolj pogosto
in skorajda redno priča kaki naravni
katastrofi. In seveda človeški. Hrváš-
ka je pred dnevi doživel tragedijo z
gasilci na Kornatih, Slovenija pa je
zdaj na vrsti z nepopisnimi razmera-
mi na severu.

Italijanski mediji v Istri pa na vi-
dnem mestu pišejo o tem, kaj vse se
je te dni v Italiji na bolje premaknilo
z globalnim zakonom za slovensko
manjšino. Seveda tudi integralno
prinašajo sporočilo, ki ga je Italijan-
ska unija poslala Slovencem v zamej-
stvu, pri tem pa poudarjajo, da tudi
italijanska manjšinska organizacija iz-
reka ob tem »živo zadovoljstvo«.

V zvezi z že famoznim vpraša-
njem meje, zlasti tiste na morju, med
Hrváško in Slovenijo, pa je nastopila
nekaka pavza, pri čemer javnost
nepriča oddahnjeni sodi, da je bil čas,
da smo nehal s političnim sofizmom
o tem, katero mednarodno sodišče ali
pa ustanova naj posreduje. Dejstvo je,
se sliši, da je bilo že zdavnaj jasno, da
v tem času, pa tudi kmalu ne, ne bo
prišlo do dogovora, saj sta obe drža-
vni v peti resna notranja vprašanja
(voluti na Hrváškem) ali pa, kakor
Slovenija v odgovorne priprave za
predsednikovanje Evropski uniji.

V bistvu se je zgodilo kar je bilo
nujno, čeprav so se predstavniki
dveh držav trudili dokazovati, kako
jim gre za rešitev. Zdaj imamo spet
strokovne komisije, ki jih na Hrváš-
kem zvečine posebujajo starci in iz-
kušeni pomorski mački, v Sloveniji pa
zvečine mlade sile, sicer strokovno, pa
tudi politično nedvomno sposobne,
vendar mednarodno pre malo znane.
Pri reševanju pomorskih problemov
pa je ta mednarodna vez, kar mi je
osebno še kako znano, še kako po-
membna. Torej, počakajmo. Nasled-
nje leto je že tako pred durmi. Zado-
voljimo se z obljubo predstavnikov
dveh držav, da so še zmeraj voljni so-
delovati in rešiti problem. Nekako v
tem duhu kaže sprejeti tudi stališče
italijanskega predsednika Giorgia
Napolitana, da je zmeraj pripravljen
na spravno srečanje s predsednikom
Slovenije in Hrváške, kot je izjavil Bo-
janu Brezigarju, ki je tudi predsednik
paritetnega odbora za slovensko
manjšino v Italiji, in je imel s predsed-
nikom neformalno srečanje. Kakor-
koli pa Napolitanova zagotovila, tu-
di v zvezi s podpisom liste, s katero je
zdaj končno sproščen pričetek
izvajanja globalnega zakona, kaže
sprejeti nadvse naklonjeno, je slišati
tudi v krogu istrske deželne vlade v
Pulju.

Ivan Jakovčič, predsednik istrske
deželne vlade, se zmeraj bolj uve-
ljavlja v jadranski politični sferi, ki si
prizadeva za okrepitev odnosov med
državami, ki jih obliva Jadran. Lani so
ga že izvolili za predsednika Jadran-
ske evroregije, zdaj pa so ga spet imenovali
na to mesto, to pa v glavnem
mestu Albanije, kjer so imeli skupščino.
Za podpredsednika pa so izvolili
Micheleja Jorja iz Moliseja. Cilj ev-
roregije: Jadran naj postane morje
miru, razvoja in sodelovanja na po-
dročju gospodarstva, turizma in ribo-
lova. Skratka donedavnegra so te države
ločevali zidovi, zdaj pa je čas, da
začnemo graditi mostove. Spet izsto-
pa, da Slovenijo predstavlja samo
izolska občina, državi San Marino in
Črna gora pa se bosta vključili v krat-
kem.

Značilne so si podobne, če ne
kar enotne izjave glavnih zastopnikov
evroregije. Illy je na forumu, ki so ga

imeli v Vrbi v Avstriji naglašal tezo,
po kateri bo le z evroregijo mogoče
odgovoriti globalnim izzivom. Za
Istro pa se trudijo, da bi samostojnost
in iniciativnost te dežele pričeli po-
udarjati še s tem, da bi imeli vsako leto
Istrski deželni in 24. septembra.
Prvič se je to zgodilo letos. V Pazinu
so imeli slovensko regijsko sejo, na kateri
je bil prisoten tudi Mesičev od-
poslanec.

Italijanski mediji v Istri in na
Kvarnerju pa so se razpisali o obisku,
ki ga je prejšnje dni opravil v središčih
dveh pokrajjin podtajnik v italijanskem
ministrstvu Franco Danieli, senator, ki so mu zaupali nalogi utrjevanja
stikov z Italijani v svetu. Včeraj je bil v Pulju. Med obiski je v glavnem navajal, da je italijanska manjšina »trden most« sodelovanja, tudi
hrvaški ministrici za zunanjost zadeve
Kolindi Grabar Kitarovič pa je v Zagrebu razlagal, da so odnos med državama še kako dobrski, da pa sta še zmeraj nerešeni dve vprašanji: problem
hrvaške ekološke ribolovne
cene, ki jo Hrvatska namerava uvesti pri-
hodnje leto in pa problem imeti, ki
jih je pretekla Hrvatska podržavila.
Italijanski ministrski namestnik je
razložil, da Rim pričakuje »pozitiven
odgovor« na obe ti vprašanji, pohvalil pa je odnos države do manjšine. O
njem je hrvaška ministrica dejala, da
uživa italijanska manjšina na Hrvatskem
pravice, kakršnih nima nobena druga
država manjšina v Evropi. Pomembno
pa je še drobec: na Reki in v Pulju so
gosta zaprosili, naj se v Rimu potrudijo
prepričati Slovenijo, da bi privolila
v dograditev avtoceste med Reko in
Trstom. Napisali pa so sogovorniki
soglašali s tem, da je za manjšino
dragoceno, da njeni pripadniki lahko
imajo dvojno državljanstvo in da bo Italija
pričela krepliti neposredno z njim
tudi gospodarsko povezano.

Povsed pa manjšinska prisotnost,
tam kjer je dokazana, ni dovolj
upoštevana. Furio Radin je ugotovil,
da celo sodišča ne upoštevajo dvo-
jezičnosti. Zanimivo znamenje kul-
turnega sožita je pa zdaj tudi, da je
svet italijanske samoupravne skupnosti
iz Pirana predlagal za osrednje
istrske večjezično priznanje »Alojza
Kocjančiča« profesorico Fulvio Zu-
dič. Podprli pa so tudi Martino Gamboz
kot kandidatko za ravnatelja pi-
ranskega Pomorskega muzeja.

V Opatiji pa je izvršni odbor
Italijanske unije obravnaval proble-
matiko kulture v manjšini, pri čemer
je spet sklenil, da so njene dejavnosti
živiljenjskega pomena. Zapostavili
pa so dvoje: da bi bilo treba še bolj
pritegniti mladino, razen tega pa da
bi manjšinci še globlje spoznali svoj
jezik s tem, da Unija začne prirejati
posebne tečaje italijanskega jezika. Pri
tem, zlasti finančno, naj bi svojo vlo-
go odigrala tudi tržaška Ljudska uni-
verza. Pomembno pri kulturni dejav-
nosti manjšine je, da bodo letos, in sicer
24. novembra, posebno slovensko
praznovali 60-obljetno kulturnega
kluba »Fulvio Tomizza« v Umagu.

Na Reki pa je zavladalo zado-
voljstvo, ko so iz Zagreba sporočili,
da je vlada sklenila odstopiti ladjedel-
nico »Viktor Lenac«, ki je bila vsa le-
ta po vojni simbol kvarnerskega po-
morstva, ladjedelnica »Uljanik« v
Pulju in »Tankski plovidbi« v Zadru.
Ti dve podjetji bosta v bistvu
postopoma pokrivali dolg, v katerega
je zašel »Viktor Lenac«. Ta pa bo,
ne da bi odpuščali delavce, lahko ne-
moteno nadaljeval delo. To pa tudi
povsem samostojno.

V Opatiji pa so letosne turistično
priznanje »Modra roža« podelili
prav gostiteljici, ki doživlja še kako ži-
vahne spremembe. Zlasti takšne, ki
so povezane z njenim avstro-ogrsko
zgodovino. Ob tej priložnosti so
imeli na obisku Elisabeth von Horte-
nau, katere pranono je bil brat cesarja
Franca Jožefa.

BOGATIMO SVOJ JEZIK

Oglejmo si danes nekoliko
natančneje **glagol preuređiti**, ki je
pri nas zelo pogosto zapisan, pa tu-
di v govoru ga radi uporabljamo.
Šlenc v svojem Slov.-ital. slovarju
pravi, da **preuređiti pomeni riadattare, ristrutturare le case in še riordinare**. Prenova pa je po Šlencu
riordinamento, rinnovamento in
ristruttarazione della casa. **Če poiščemo v Ital.-slov. slovarju geslo ricostruzione**, bomo izvedeli, da je to **obnovitev, obnavljanje; preuređitev in rekonstrukcija**.

Kot zgleda navaja Šlenc **ricostruzione linguistica**, kar je v slov. j. jezikovna rekonstrukcija. Za ricostruzione dei pneumatici imamo slov. teh. izraz protektiranje pnevmatike, in nazadnje še ricostruzione postbellica povojna obnova.

Pod gesлом **ristrutturare** je najprej zapisana slov. tužka prestrukturirati, v gradbeništvu pa predelati, prenoviti in prenavljati. Enako velja za samostalnik, ki je v gradbeništvu obnova in prenovitev. Prestrukturirati ali restukturirati torej ne moremo uporabljati, kadar govorimo o obnovi stavb, poslopij in hiš. Lahko pa prestrukturiramo gospodarstvo. Pri nas pa namesto obnova ali prenova poslopja, zelo

radi govorimo o preuređitvi zgradbe ali (z glagolom) preuređiti zgradbo. Zgradba (ital. struttura) v slovenščini (enako kot v italijsčini) ni le poslopje, hiša ali stavba, ampak ima še druge pome-
ne, a o tem prihodnjic.

Preuređiti in preuređitev, ki ju slišimo in beremo vsak dan, **potem predvsem spremembo uređitve česa**, v ital. jeziku bi lahko rekli **tudi riadattare** (npr. predelati obleko), **šelete potem tudi ristrutturare**. Preuređiti hišo ali stanovanje pomeni v slov. j. poskrbeti za drugačno, novo ureditev, za kar potrebujemo preuređeni načrt, ki je podlaga za preuređitvena dela. To je tudi rušenje starih in zidanje novih sten, drugačna, nova porazpoložitev prostorov ali sprememba namenbnosti prejšnjih.

Poglejmo nekaj zgledov: **preuređiti hlev v garažo, skladišče v plesno dvorano, preuređitev stroja na električni pogon**, s čimer dobimo preurejen motor. Naj ponovim še zgled iz prejšnjega tedna: **termoelektrarno so preuredili s kuričnega olja na metan**.

Preuređiti lahko uporabimo tudi, kadar gre za novo, drugačno ureditev družbe ali raznih družbenih dejavnosti. Reorganizamo ali preuredimo sodstvo, upra-

vo, gledališče. Pri tem gre lahko tudi za večje spremembe, tako se npr. država lahko preuredi v republiko, s čimer dobi nove, drugačne značilnosti. Preuredimo lahko tudi izobraževalni sistem, kar pomeni, da ga reorganiziramo, spremembam. Zaradi tega preurejanja šolstva poznamo tako pri nas kot v Sloveniji številne ugovore in polemike.

Pridelnik preuređljiv nam pove, da se da nekaj preuređiti npr. gospodarsko poslopje je preuređljivo v stanovanje. Seveda ni mogoče začeti nobenih preureževalnih del brez preureževalnega načrta. Kadar gre za družbene spremembe je bolje, da govorimo o spremembah oz. spremjanju.

Iz vsega zgoraj povedanega lahko spoznamo, da je naša raba preurejanja in preuređitve skoraj vedno pomensko napačna. Požabimo torej nanjo in se odločimo za prenovo in obnovo šol, dvoran, oz. kakršnihkoli poslopij ali zgradb.

Lelja Rehar Sancin

PISMA UREDNIŠTVU**Šola in lov na čarownice**

Z Jelko Cvelbar delim zado-
voljstvo ob ojačavi in rasti dvoje-
zičnega šolstva v Benečiji, s hval-
enim spominom na vse Čedermace in druge zanesenjake, ki so
verjeli v ta projekt in vztrajali kljub
vsem začetnim pomislekom in za-
prekam. Znano je, da je šola v Benečiji dvojezična in da so naše šole
v goriški in tržaški pokrajini slovenske ali, uradno, s slovenskim učnim jezikom. Kljub temu da več
kot desetletje v te šole zahajajo tudi
otroci mešanih zakonov in tudi
družin večinskega naroda, sem
mnenja, da je ta model šole, se pravi
s slovenskim učnim jezikom, za-
naš prostor najustreznejši.

Naloga naše šole je bila mno-
ga desetletja ta, da je zagotovljala
vzgojo in izobraževanje ter vse, kar je s tem povezano, otrokom sloven-
skih družin. V zadnjih časih je za-
dobila tudi funkcijo prostora deasi-
milacije, saj mnogi izmed učencev,
ki ob vstopu v slovenski vrtec ali
šolo ne obvladajo slovenščine, ima-
jo tudi slovenske korenine in slovenska šola jim nudi možnost, da celostno razvijejo svojo identiteto.
Pri nas v šoli so potem tudi prime-
ri otrok, ki sicer niso slovenskega iz-
vora, a njihovi starši želijo, da bi
spoznali jezik in kulturo bližnjega.
Je zalogaj za našo šolo pretežak? Ali je vloženi trud v smeri širjenja slo-
venske besede zastonj ali celo v ško-
do naši skupnosti? Mar res nimamo,
poleg objektivnih težav v zvezi z ra-
bo pogovorne slovenščine, tudi vristo-
vne uspešnih »primerov«, ko otroci
mešanih ali italijansko govorečih
sredin uspešno zaključijo naše šole
in ostanejo aktivni v naši sredini?

V svojem sobotnem raz-
mišljaju v rubriki »Sklad Mitja Čuk svetuje« je avtorica omenila vpis
treh otrok, ki ne obvladajo slo-
venščine, v slovensko šolo. Pravi, da
nimajo nič skupnega s slovensko
šolo. Naj pojasnim, da imajo slo-
venski priimek in da se je njihova
državina priselila v središče sloven-
ske vasi. Starši želijo, da se otroci
naučijo slovenščine. »Odgovorna za vpis« je družini obrazložila
možne težave, še posebno za otroke
v višjem razredu, a starši so vztra-
jali v svoji odločitvi. Vse tri otroke
so nato med poletjem vpisali v slo-
vensko poletno središče, ki ga je orga-
niziral Sklad Mitja Čuk. Menda ni
tudi Sklad »vvede ali nevede« zašel
pod vpliv sil, ki »uresničujejo asi-

nejevoljo, tako da je marsikdo predčasno odšel. To se je godilo predvsem med srečanjem na Kon-
tovelov. Način takega obnašanja, ki na žalost živo spominja na politične
debate na italijanskih televizijskih
programih, nam res ni vponos.

Sama sem se vključila v pro-
seski odbor za nabiranje podpisov
za referendum, bodisi ker verjamem
v pobudo, predvsem pa, da bi ne-
posredno slišala mnenja, pritožbe,
pomiske ali dvome čim več slo-
venskih in italijanskih prebivalcev in
razumela, ali je to pobudo vredno
izpeljati, do koder se da. Odziv ljudi
me je presenetil. Vsaj delež, ki sem jih sama obiskala je bil skoraj
100-odstotno v prid pobude pa
čeprav z različnimi toni, ki so šli od
navdušenja do pobude pa do raz-
jarjenosti nad sedanjem stanjem
ter do skorajnjega malodušja nad
uspehom. Izredno spodbudno pa je
bilo, da je večina ljudi bila dobro
osveščena, da je večkrat tudi na-
tančno poznala slabe in dobre po-
teze dosedanje politike in svojih po-
litičnih predstavnikov.

Rada bi ob koncu tudi spregovorila
o občutenem problemu slo-
venskih ustanov v Trstu, ki bodo po
mnenju nekaterih vaščanov pre-
puščene samim sebi, če se bo ustvari-
lila Kraška občina. Tudi sama sem
imela močne pomiske o tem, a sem vendarle prepričana, da bo
morebitna nova občina ekonomsko
bolje upravljana in samostojna, in,
če se bo dovolj kompetentnih ljudi
angažiralo v raznih medobčinskih in
čezmejnih projektih, tudi ekonom-
sko lahko zelo uspešna. In zato pos-
ledično tudi pripravljenia pomaga-
ti slovenskim ustanovam v Trstu,
ker le-te seveda pripadajo tudi
kraškim Slovencem, in se jih večkrat
poslužuje tudi kraško italijansko
govoreče prebivalstvo (gleddališče,
knjigarna ipd.). Sama že v naprej
pred

VIDEM - Na sedežu dežele včeraj avdicije Paritetnega odbora

Velika večina obmejnih občin videmske pokrajine za vidno dvojezičnost

Proti le župana Tavorjane in Prapotnega - Pomisleki špertske občine in pozitivno mnenje videmske pokrajine

VIDEM - Velika večina občin narodno mešanega območja videmske pokrajine namerava, čeprav v različnih oblikah in z različnimi postopki, postaviti cestne table, smerokaze in druge javne napise v italijanskem in slovenskem jeziku oziroma njegovem narečju. Edino župana Tavorjane in Prapotnega sta jasno in odkrito povedala, da tega ne bosta naredila. Za spoštovanje slovenščine in njenih narečij se je opredelil tudi predsednik videmske pokrajine Marzio Strassoldo.

To je glede na objektivne razmere v Beneški Sloveniji še kar spodbudna slika, ki je prišla do izraza na včerajšnjih videmskih avdicijah paritetnega odbora za slovensko manjšino z župani beneških občin, Rezije in Kanalske doline. Odbor je upraviteljem postavil tri zelo enostavna vprašanja, in sicer če se v občini že izvajajo določila iz desetega člena zaščitnega zakona, če namerava uprava ta določila izvajati in, če je odgovor pritrilen, v kakšnem časovnem roku se misli to udejaniti. Odgovori so bili raznoliki, edina popolnoma odklonila stališča sta, kot rečeno, izrazili upravi iz Tavorjane in Prapotnega.

Začnimo prav pri zelo negativnem stališču tavorjanskega župana Paola Marseua. Zanj sloh ne pride v poštev, da bi občinska uprava izvajala zaščitni zakon za Slovence in niti zaščitnega zakona 482, ki zadeva tudi Furlane. V občini Tavorjana se le v dveh zaselkih govorji neko starodavno slovansko narečje, ki nima nobene prav zveze s slovenščino. Problem zaščite Slovencev se za Marseua torej sploh ne postavlja.

Precejsnje pričakovanje je vladalo za stališče župana Špetra Tiziana Manzinija, ki vodi desnosredinsko občinsko upravo. Manzinij je zaprl vrata slovensčini, ne pa krajevnemu narečju, ki ga on, tako je povedal, spoštuje. Če se že imajo za »zgoditi« dvojezične table, naj bodo imena vasi v italijansčini in v domaćem narečju, je dal še špertske župan, ki sicer vidi dvojezičnost tudi in predvsem kot turistično privlačnost Špetra. Manzinija moti, da se tamkajšnja narečja obravnavajo kot slovenska, kjerjemu imajo te govorice slovenske korenine. Za kroniko naj povemo, da v Špetru imajo že dvojezične cestne table, ki jih je postavila Pokrajina Videm ob soglasju prejšnje levosredinsko usmerjene občinske uprave.

Zanimanje je vladalo tudi za stališča župana Rezije Sergia Barbarina, ki je prišel na avdicijo paritetnega odbora v spremstvu nekaterih občinskih odbornikov in svetnikov. Po srečanju (avdicije se potekaže za zaprtimi vrati) je Barbarino izjavil, da bo Občina Rezija izvajala deseti člen zaščitnega zakona za Slovence in to v obliki dvojezičnosti med italijančino in rezjanščino, kar se dogaja že danes. »Prosim, da napišete, da je rezjanščina slovenskega in ne slovenskega izvora«, nam je dejal Barbarino, ki sicer zelo podpira učenje rezjanščine na šolah. Dodal je tudi, da je naveličan vsek polemik in prepirov o Reziji in Rezjanjih.

Renato Carlantoni, župan Trbiža in pripadnik desnice, je predsedniku paritetnega odbora Bojanu Brezigarju in njegovim članom, dejal, da ta občina v Kanalski dolini podpira štirjezičnost, to se pravi italijansčino, furlančino, slovenščino in nemščino. Carlantoni namerava na tem področju dosledno vztrajati na poti svojega predhnika Franca Baritussija, pripadnika Nacionalnega zavezništva in zaščitnika vejezičnosti in večkulturnosti Kanalske doline. Carlantoni je paritetni odbor opozoril edino na praktične težave napisov v štirih jezikih na tablah, z dobro voljo pa bomo tudi to gotovo rešili, je podčrtal trbiški župan.

Čedadski župan Attilio Vuga je potrdil to, kar je povedal pred nedavnim v Gorici na srečanju z županom Ettorejem Romoljem in županom Trsta Robertom Dippazzo. V Čedadu občina ne namerava postaviti dvojezičnih tabel (niti v furlančini), v skladu z zakonom 38 pa bo sodelovala pri poslovanju t.i. dvojezičnega okanca. Slednji bo po mnenju Vuge, bolj kot Čedadu, koristil prebivalstvu Terskih in Na-

Paritetni odbor je včeraj pripravil avdicije za občine iz videmske pokrajine

diških dolin. Župan je dodal, da imajo v mestecu ob Nadiži številne slovenske organizacije in časopise, kar pa ne opravičuje dvojezičnosti.

Spodbudne besede za izvajanje zaščitnega zakona so prišle iz ust županov ali občinskih odbornikov Podbonesca, Sovodenj, Nem, Grmeku in Srednjega, načelno naklonjeni tablam tudi v domaćem beneškem narečju pa so v Tipani. Škoda, da na avdicijah paritetni odbor ni slišal za mnenje predstavnikov iz Dreke in iz Barda v Terski dolini.

Kot zadnji je na avdicijah na sedežu deželne uprave v Vidmu svoje mnenje povedal predsednik domaće Pokrajine Marzio Strassoldo. Njegova uprava je že med parlamentarno obravnavo podprla takoj zakon za slovensko manjšino, kot tudi okvirni zaščitni zakon 482, ki na Videmskem zadeva Furlane in nemško skupnost. »Če smo takrat podprli zaščito manjšine ne vidim razloga, zakaj ne bi isto stališče zagovarjali tudi sedaj«, nam je povedal Strassoldo, ki ga je spremljal odbornik Wiliam Cisilino.

»Videmska pokrajina postavlja dvojezične cestne table tam, kjer živijo Slovenci in ne tam, kjer jih ni. Smešno bi bilo namreč, da bi dvojezičnost izvajali tam, kjer ni razlogov zarjo. To seveda velja tudi za Furlane in Nemec. Kar se nas tiče torej nadaljujejo po že izpeljani poti«, je po avdiciji povedal Strassoldo, predstavnik Forza Italia, ki vodi desnosredinsko koalicijo.

Sandor Tence

KOROŠKA - Slovesnost ob 65. obletnici

Spomin na nasilni izgon slovenskih družin leta 1942

CELOVEC - Na Radišah blizu Celovca, kjer je Zveza slovenskih izseljencev (ZSI) leta 1996 odkrila »Spomenik preganjanju«, so se v nedeljo s slovesnostjo spomnili 65-letnice nasilnega pregona skoraj tisoč koroških Slovencev aprila leta 1942. Čeprav so se govorci na proslavi iz različnih vidikov približali temu dnevnemu spominku, je bilo vsem skupno spoznanje, ki ga je v enem samem stavku izustil predsednik Zbora narodnih predstavnikov Narodnega sveta koroških Slovencev Jože Wakounig, ki je dejal: »Kdor se odpove svoji zgodovini, sam sebe izkorenini.«

Predsednik Slovenske prosvetne zveze na Koroškem, Avguštin Brumnik je tudi v imenu Zveze slovenskih organizacij poudaril, da so bile izseljenske družine steber slovenske narodne skupnosti v teh najhujših časih. Nacisti so namreč vedeli, da bi s pregnom še okrnili slovensko narodno skupnost na Koroškem, kar jim pa ni uspelo. Izseljenici so se leta 1945 večinoma vrnili, obnovili so

domove in se vključili v politično in kulturno narodno delo slovenske manjšine na Koroškem. Za to jim velja tudi zahvala naslednjih generacij koroških Slovencev, je še dejal Avguštin Brumnik.

V imenu Zveze slovenskih izseljencev je spregovoril njen predsednik Jože Partl. Z besedami »Še živimo in hočemo živeti!« je koroške Slovence pozval, da še naprej gojijo narodnostno zavest in da ustvarjajo pogoje za preživetje slovenskega življa na Koroškem in v vse bolj globaliziranem svetu.

Podpredsednik Skupnosti koroških Slovencev in Slovenec Reginjal Vospner, ki je bil s svojo družino izseljen, je izpostavil potrebo po zgodovinskem spominu, ki ga je treba posredovati mladini, toda brez maščevalnosti. Drugi pogoj za preživetje koroških Slovencev da je lastna trdna volja v jezikovnem, kulturnem in političnem smislu, tretji pa izpolnitve mednarodno zajamčenih pravic slovenske narodne skupnosti na Koroškem, kar je poudaril Vospner.

S prispodobo sekire na korenine slovenske lipe pa je nasilni pregon koroških Slovencev opisal generalni konzul Slovenije v Celovcu Matjaž Longar. Ob tem je izrazil prepričanje, da Slovenci - ne glede na vse še vedno neresene probleme - danes lahko gredo z dvignjeno glavo in z zdravim ponosom v prihodnost.

Kar več vsebinskih sklopov iz obdobja 1941 do 1945 je obrazložila predsednica Društva izgnancev Slovenije Ivica Žnidarsič. Dejala je, da je v Evropi devet odborov nekdanjih internirancev, ni pa nobenega, ki bi namenjal pozornost usodi izgnancev Slovenije, Francije, Poljske, Češke. Zato že od leta 2002 dalje skušajo ustanoviti tudi odbor za Slovenijo.

Dobro obiskana prireditev je izvezela s pozivom poslovodje Slovenske prosvetne zveze v Celovcu Janka Malleja, ki je pozval »h gojenju spominskega humusa, vrednot antifašizma, za strpenjšo, mirnejšo in plodnejšo bodočnost.«

Ivan Lukanc

MEDICINA - Izredno priznanje za mariborsko plastično kirurgijo svetovnega slovesa

Najvišje priznanje združenja ECPB poimenovali po specialistki Zori Janžekovič

MARIBOR - Evropsko združenje za zdravljenje otroških opeklin (-ECPB) se je odločilo, da bo svoje najvišje priznanje poimenovalo po specialistki plastične kirurgije in dolgoletni predstojnici oddelka za plastično in rekonstruktivno kirurgijo Splošne bolnišnice Maribor in kirur-

ginji svetovnega slovesa Zori Janžekovič. Združenje ECPB je bilo ustanovljeno leta 1991 v Švici in združuje okoli 150 vrhunskih evropskih specialistov te veje medicine in njihovih sodelavcev, so včeraj sporočili iz Univerzitetnega kliničnega centra Maribor.

Poimenovanje priznanja bodo danes slovesno razglasili na gradu Seggau v Lipnici v Avstriji

Priznanje Zlata britev dr. Zore Janžekovič bo poslej namenjeno tistim medicinskim strokovnjakom, ki imajo posebne zasluge pri zdravljenju otroških opeklin. Podelili ga bodo na kongresu združenja, ki poteka vsaka štiri leta. Slovesna promocija priznanja bo danes na gradu Seggau v Lipnici, in sicer ob koncu tridnevnega strokovnega srečanja omenjenega združenja. Še pred slovesnostjo bo okrogla miza, na kateri bo Janžekovičeva predstavila referat Kako je zahod odkril vzhod.

Kirurginja Zora Janžekovič živi v Mariboru in je sloves mariborske bolnišnice in slovenske medicine ponosna v svet po zaslugu izvirne metode takojšnjega kirurškega zdravljenja opeklin, ki je v šestdesetih letih poenila pravo revolucijo na tem področju. Po jugoslovanskem kongresu plastične kirurgije z mednarodno udeležbo, ki je leta 1968 potekal v Mariboru, so pričeli po njeni metodi zdraviti opekline povsod po svetu.

ZORA JANŽEKOVIC

Janžekovičeva je leta 1955 v Mariboru organizirala oddelek za plastično in rekonstruktivno kirurgijo, ki ga je uspešno vodila in razvijala vse do upokojitve leta 1984. Prejela je tudi odličje Everetta Idrisa Evansa, najvišje priznanje, ki ga podeljuje Ameriško združenje za opeklino, in postala častni član tega združenja. Častno meščanko je mesto Maribor nagradilo z zlatim mestnim grbom, predsednik Slovenije Janez Drnovšek pa jo je odlikoval z zlatim redom za zasluge. (STA)

PRISTANIŠČA - Simbolični trak je prerezel vladni podsekretar Miloš Budin

Tržiško pristanišče dobilo šest novih struktur

V sedmih letih naložbe za 50 milijonov evrov, promet pa je zrasel za 70%

TRŽIČ - »Prihodnost pristanišča v Tržiču je vezana na sposobnost ustvariti sistem severnega Jadrana, ki bo lahko oskrboval ves prostor, ki gravitira na to more, ki je v Italiji, Sloveniji, Hrvaški, Bavarski, Avstriji in Madžarski. Kot vlada že delujemo na tem področju, kot tudi pri financiranju velikih infrastrukturnih del, kot je peti koridor; promet raste, če bomo uspeli zagotoviti še boljše storitve, pa bo rasel še hitreje,« je ocenil vladni podsekretar na ministerstvu za mednarodno trgovino Miloš Budin na včerajšnji slovesnosti ob odprtju novih struktur v tržiškem pristanišču. Budin je potrdil nujnost »ustvarjanja sistema«, ki je izšla iz posegov na slovesnosti, s katero so predali namenu kar šest infrastruktur. Realiziralo jih je posebno podjetje za tržiško pristanišče (Azienda speciale per il Porto di Monfalcone) s finančnimi prispevki Evropske unije, italijanskega transportnega ministrstva, Dežele Furlanije-Julijanske krajine in Sklada za Gorico.

Simbolični trak, ki ga je prerezel podsekretar Budin, je zadeval odprtje novega upravnega kompleksa, dostopa v pristanišče, intermodalne ploščadi s površino več kot 60 tisoč kvadratnih metrov, protipašnega nasipalnika, polpremičnega pristaniškega žerjava in premične nadstrešnice v skupni vrednosti skoraj 12,5 milijona evrov. »To je ozemlje, ki že ima in bo imelo še bolj funkcijo motorja za celovito rast območja severovzhodne Italije. To pa ni samo moja subjektivna gotovost, ampak je prepričanje celotne deželne uprave, ki začenja ravno tukaj svoj program posegov, na osnovi katerih bodo goriška pokrajina, Tržič in njegovo območje prevzeli zelo pomembno vlogo,« je oznanil deželni odbornik za infrastrukture in mobilnost Lodovico Sonego. Po njegovih besedah je dovolj posmisli na deželno transportno politiko, ki predvideva uresničitev petega koridorja, v okviru katerega bo imelo Tržiško zgodovinsko železniško postajo Ronke Jug, postajo železnicne visoke hitrosti in visoke zmogljivosti za intermodalne prevoze. Odbornik je izrazil prepričanje, da bo to zelo močna logistična infrastruktura, ki ne bo odvzela pomena obstoječim, ampak bo ponujala storitve območju z 12 milijoni prebivalcev.

Intermodalno jedro, ki bo nastalo v Ronkah, bo tako tudi velika logistična podpora za blago, ki potuje skozi tržiško pristanišče, zato bo to lahko začelo načrtovati razvoj, ki ne bo temeljil na petih milijonih ton pretovora, kolikor je predvideno danes, ampak bo količina vsaj petkrat večja, je prepričan predsednik posebnega

Simbolični trak je na slovesnosti v Tržiču prerezel vladni podsekretar Miloš Budin

BUMBACA

podjetja za tržiško pristanišče Antonio Sgarlatta, ki je slovesnost v novi upravni stavbi odprl. Povedal je, da se je pristaniški promet v Tržiču v nekaj letih povečal za približno 70 odstotkov, od leta 2000 do letos pa so bile izvedene naložbe v skupni vrednosti 50 milijonov evrov. »V kratkem bomo investirali še drugih 10 milijonov evrov, kar je zasluga vseh, ki so verjeli v to pristanišče, za katerega upamo, da bo skupaj s Trstom, Koprom in Porto Nogarom postal del enotnega pristaniškega sistema severnega Jadrana,« je dodal Sgarlatta.

O odličnih rezultatih, doseženih po zaslugu sinergije, je govoril tudi tržiški župan Gianfranco Pizzolitto, ki ni pozabil spomniti na potrebo po dokončanju izkopavanja za poglobitev dostopnega kanala v pristanišče in po izgradnji nove bankine, potrebne za morske avtoceste. »Upajmo, da bodo zgodovinski cilji postali resničnost,« je dodal župan in ob tem deželnemu odborniku Sonegu priznal, da je pozoren za logistiko, mobilnost in pristanišče. »Res je, da mora imeti severnojadranski sistem skupni okvir, vendar v režimu konkurence, da bo pospeševal razvoj.« Predsednik Pokrajine Gorica Enrico Gherghetta je poudaril, da mora biti tržiško pristanišče eden od asov pokrajinskega gospodarstva, ki se mora uspeti razvijati klub birokratskih ovir in »raztresnosti države« pri postopkih za regulacijski načrt in poglobitev kanala.

AUTOVIE VENETE V četrtek skupščina delničarjev

PALMANOVA - Razprava o novem modelu konvencije s cestnim podjetjem Anas je bila ključna točka na dnevnem redu včerajšnjega zasedanja upravnega sveta družbe Autovie Venete, ki ga je v Palmanova sklical predsednik Giorgio Santuz. Na skupščini delničarjev družbe, ki bo ta četrtek v Trstu, bodo namreč delničarji odločali o podpisu nove konvencije in o investicijskem načrtu v vrednosti 1,7 milijarde evrov, s katerimi bodo pokrita vsa predvidena dela za izgradnjo tretjega voznegesa na avtocesti Trst-Benetke, za ureditev avtocestnega priključka Vileš-Gorica in za dokončanje avtocestnega kraha A28 z vsemi priključki.

Nova model konvencije z Anasom bo sicer osnova za novo koncesijo za upravljanje avtoceste A4 s priključki; ta koncesija bo veljala do leta 2017 in bo imela v prilogu tudi finančni načrt za tretji pas A4.

LADJEDELNIŠTVO - Polletni poslovni obračun koncerna

V ladjedelnicah Fincantieri za tri leta dela s polno zmogljivostjo

TRST - Ladjedelnica Fincantieri je v letošnjem prvem polletju ustvarila 26,5 milijona evrov čistega dobička, kar je približno enako kot v enakem lanskem obdobju, medtem ko je vrednost proizvodnje dosegla 1225,3 milijona evrov, kar je za 5,1 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. Rekordni pa so polletni rezultati pri novih naročilih, ka-

terih vrednost je zrasla za 34 odstotkov in dosegla 2,7 milijarde evrov. Konec junija je skupna vrednost naročil v portfelju ladjedelnika koncerna znašala 10,6 milijarde evrov, kar pomeni, da bodo vse ladjedelnice skupine popolnoma zasedene vsaj za tri leta. Podatke je včeraj objavila družba Fincantieri po sestanku upravnega sveta, na katerem je bilo odobreno polletno poslovno poročilo.

Na področju izdelave ladij za križarjenja ima Fincantieri naročila za pet novih ladij, in to od štirih različnih naročnikov. Poleg konsolidacije odnosa s skupino Carnival, je ladjedelniki končno stopili tudi v sektor posebno luksuznih ladij majhnih in srednjih razsežnosti: družbi Silversea in Oceania Cruises sta namreč naročili skupaj tri ladje z opcijo za še druge dve. Na področju izdelave trajektorjev je bila dokončana tudi revizija pogodb za dobavo dveh krožnih trajektorjev za ladjarško skupino Grimaldi. Na področju posebnih ladij je nemški ladjar Hartmann Logistik naročil nadaljnji osem enot, medtem ko je oddelku za ladijska popravila in transformacije družba Saipem naročila dokončanje in opremo platformo off shore (za odprto more).

V skladu s strateškim načrtom za razvoj novih poslovnih možnosti ter za logistični in produktivni preustroj obratov za tovorne ladje, je družba Fincantieri namenila za vlaganja 50,8 milijona evrov, kar je za 128,8 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju. S tem je tudi krepko presegla vrednost amortizacij v obravnavanem obdobju.

Evropska centralna banka

24. septembra 2007

valute	evro	
	povprečni tečaj	24.09 21.09
ameriški dolar	1,4113	1,4049
japonski jen	162,35	162,46
kitajski juan	10,5997	10,5418
ruski rubel	35,2660	35,2460
danska krona	7,4542	7,4532
britanski funt	0,69690	0,69730
švedska krona	9,1815	9,2060
norveška krona	7,7830	7,7865
češka koruna	27,568	27,523
švicarski frank	1,6540	1,6517
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	250,06	249,94
poljski zlot	3,7605	3,7655
kanadski dolar	1,4113	1,4071
avstralski dolar	1,6249	1,6324
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,3878	3,3993
slovaška krona	34,135	33,925
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7044	0,7059
malteška lira	0,4293	0,4293
islandska krona	88,02	88,07
turška lira	1,7297	1,7294
hrvaška kuna	7,2995	7,3057

Zadružna Kraška banka

24. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4303	1,4009
britanski funt	0,7060	0,6897
švicarski frank	1,6748	1,6340
japonski jen	166,5215	158,3985
švedska krona	9,4151	8,9648
avstralski dolar	1,6691	1,5987
kanadski dolar	1,4370	1,3823
danska krona	7,5963	7,3100
norveška krona	7,9847	7,5952
madžarski forint	256,1885	243,6915
češka koruna	28,21107	26,83492
slovaška krona	34,7731	33,0768
hrvaška kuna	7,48834	7,12305

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

24. septembra 2007

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4329	1,3976
britanski funt	0,7062	0,6888
danska krona	7,566	7,379
kanadski dolar	1,4299	1,3947
japonski jen	164,75	160,70
švicarski frank	1,6772	1,6359
norveška krona	7,910	7,715
švedska krona	9,327	9,097
avstralski dolar	1,6519	1,6112
hrvaška kuna	7,57	7,03

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMECKA BANKA

Milanski borzni trg

24. septembra 2007

Indeks MIB 30:	+0,23	
delnica	cena €	var. %
AEM	2,535	+0,60
ALLEANZA	9,55	+0,32
ATLANTIA	23,59	+0,17
BANCA ITALEASE	13,00	-6,62
BANCO POPOLARE	16,71	-1,19
BPMS	4,36	-0,64
BPM	10,32	-0,78
EDISON	2,245	-1,32
ENEL	7,935	+0,25
ENI	26,24	+0,46
FIAT	20,87	+3,57
FINMECCANICA	19,89	-0,27
FONDIARIA-SAI	32,23	+0,06
GENERALI	30,86	+0,82
IFIL	7,31	+1,74
INTESA	5,435	+0,18
LOTTOMATIC	25,54	+0,12
LUXOTTICA	24,58	-0,93
MEDIASET	7,41	-1,13
MEDIBANCA	15,41	+2,71
PARMALAT	2,5	-1,57
PIRELLI	0,844	-0,51
SAIPEM		

TRST - Stranka naj ne bi imela pogojev za soustanavljanje nove DS

Tehnični odbor zavrnil listo SSK za Demokratsko stranko

Deželni tajnik Damijan Terpin: »Zaprepadni ob zaprtosti do slovenske liste« - **Igor Dolenc (LD):** »Obžalujemo, da je do tega prišlo«

TRST - Tehnični odbor, ki pregleduje predstavljene liste za Demokratsko stranko in odloča o njihovem sprejemu, je včeraj popoldne zavrnil listo stranke Slovenske skupnosti. Vest je takoj povzročila nemalo začudenja, saj je izgledalo jasno dogovorjeno, da pristopa SSK k novi stranki s federalno povezavo, karšno je doslej imela z Marjetico.

Kaj se je včeraj zataknilo, smo vprašali predsednika tehnične komisije Demokratske stranke Bruna Longa, ki je si cer predsednik združenja bivših deželnih svetnikov. »Komisija se je sestala in širje njeni člani so ocenili, da je Slovenska skupnost organizirano politično gibanje in torej nima pogojev za sprejem v Demokratsko stranko (upoštevanii so bili isti kriteriji kot v primeru stranke Antonia Di Pietra, Italije vrednot in Radikalcev Marca Pannelle, op. ur.). Komisijo, ki ji predsedujem, sestavlja sedem članov, širje pa so večina in tako je bila lista SSK zavrnjena. Sedaj je možnost za priziv, kar lahko stranka naredi v roku 48 ur, oziroma takoj, ko bo danes pre-

PREDSEDNIK
KOMISIJE BRUNO
LONGO
KROMA

DEŽELNI TAJNIK
SSK DAMIJAN
TERPIN

jela zapisnik komisije«, je povedal Longo.

Dvom o tem, da lahko SSK v takšni obliki pristopa k Demokratski stranki, je v včerajšnjem dnevniku Il Piccolo že izrazil tržaški pokrajinski tajnik Levih demokratov Fabio Omero, na včerajšnji seji komisije pa sta bila od štirih članov, ki so glasovali proti vstopu liste SSK dva leva demokrata, en socialist in pripadnik sindikata Cisl. Sprejemu liste SSK pa so bili naklonjeni predsedniki Bruno Longo, en pripadnik Marjetice in pristaš pordenoskega župana Bolzonella.

Zavrnitev liste SSK z imenom »Slovenci za Moretttona« je včeraj obžaloval deželni tajnik stranke Damijan Terpin. »Čakamo na zapisnik in pisno obrazložitev zavrnitve, glede katere si pridržujemo pravico do pritožbe na javnemu odboru. Že sedaj pa ni mogoče spregledati odnosa zaprtosti do slovenske liste, zaradi česar smo zaprepadeni. Na tak način se zanika duh najširšega sodelovanja, kar je bilo eno od temeljnih gesel nove stranke. Očitno se pristaši Bruna Zvecha bojijo kandidatur, ki smo jih predstavili in gredo preko sa-

me stranke do sodelovanja ljudi iz širokoga spektra civilne družbe. Preprečiti takim ljudem sodelovanje pri nastajanju Demokratske stranke je zgrešeno dejanje, še zlasti na podlagi morebitne ocene, da liste SSK niso odraz projekta Oljka - Demokratska stranka. Osebna zgodovina kandidatik in kandidatov dokazuje prav nasprotno«, je ocenil deželni tajnik SSK in potrdil podporo Moretttonu, ki je po njegovi oceni kot kandidat sposoben povezovati različne politične sile v skupnem projekt.

»Obžalujemo, da je do tega prišlo«, je izločitev liste SSK včeraj komentiral deželni koordinator slovenske komponente Levih demokratov Igor Dolenc, ki želi videti poročilo tehnične komisije in bolje razumeti, kakšne so utemeljitve za zavrnitev. Precedense pa gre po njegovi oceni iskatki na vsedržavni ravni, kjer niso bile sprejeti tiste politične sile, ki niso hotele sprejeti za vse enakih pravil, ta pa so že dolgo časa povsem jasna, je povedal deželni svetnik Levih demokratov. (DU)

EVROPSKA UNIJA - Za solidarnosta sredstva je treba zaprositi v desetih tednih po nesreči

Slovenija že v stiku z Brusljem zaradi pomoči po nedavnem neurju

BRUSELJ - Evropska komisija je potrdila, da je Slovenija po nedavnih neurjih že stopila v stik z njo v zvezi s pomočjo iz solidarnostnega sklada. Komisija je slovenskim oblastem "natančno pojasnila postopek, zagotovila vse dokumente", med drugim obrazec za prijavo, in tudi ponudila dodatno pomoč, če bo ta potrebna. Slovenija bo vsekakor prijavo v predpisanim roku - to je desetih tednih od prvega dne nesreče - oddala, so tudi potrdili diplomatski viri.

Slovenija je do pomoči iz solidarnostnega sklada EU upravičena, če škoda, nastala v hudi naravnih nesrečah, preseže 164 milijonov evrov. Prve ocene slovenskih oblasti glede škode kažejo na več kot 200 milijonov evrov, komisija pa zaenkrat podatkov o podrobnosti naravne katastrofe, vključno s posledicami ujme v bolnici Franji, nima.

Slovenija bo prošnjo za pomoč iz solidarnostnega sklada oddala na posebnem obrazcu, pojasnjujejo viri v Bruslju, po potrditvi s strani Evropske komisije sledi obravnavna v proračunskem odboru v Svetu EU. Če se sredstva iz omenjenega sklada dodelijo prizadeti državi, morata zaradi tega spremenjeni proračun EU potrditi tako Svet EU kot tudi Evropski parlament, je pojasnila komisija.

Ker pa sklad "nima urgentne narave", postopki "niso zelo hitri", doseganja praksa pa kaže, da se sredstva sprostijo nekako od štirih do osmih mesecev, so povedali viri. Če bo prošnja potrjena v Svetu EU in parlamentu, bo lahko Slovenija prejela pomoč

Vodna ujma je popolnoma uničila tudi pokopalische v Železnikih

ANS

tudi za "nujne ukrepe za takojšnjo zaščito kulturne dediščine", je za STA potrdila komisija. »Če se to nanaša tudi na bolnico Franjo, pa zaenkrat ni mogoče reči,« je tudi povedala komisija.

Kot so včeraj še zagotovili diplomatski viri, bo Slovenija razmislila tudi, ali poleg solidarnostnega sklada obstajajo še kakšne druge možnosti pridobivanja sredstev za ublažitev posledic katastrofe, v kateri je življenje izgubilo šest ljudi, veliko prebivalcev prizadetih območij pa je ostalo brez stre-

he nad glavo.

Solidarnostni sklad EU je bil ustanovljen leta 2002. Za njegovo pomoč lahko v primeru večjih naravnih nesreč zaprosijo tako države članice kot tudi pristopnice. Komisija oceni dokumentacijo, ki jo pripravi država, da bi tako denar res porabili za najnujnejše potrebe. Od ustanovitve sklada do danes je komisija prejela 41 zahtev za pomoč, pri čemer je sredstva odobrila v 22 primerih.

Pomoč iz sklada ima obliko nepovratnih sredstev, ki so namenjena naslednjim nujnim ukrepom - pač glede na vrsto nesreče: takojšnji usposobitvi infrastrukture in naprav na področju energetike, vode in odpadnih voda, telekomunikacij, prometa, zdravja in izobraževanja; zagotoviti začasne stanitve in financiranju reševalnih služb za zadovoljitev neposrednih potreb prizadetega prebivalstva; takojšnji zagotoviti preventive infrastrukture in ukrepov za takojšnjo zaščito kulturne dediščine; takojšnji ureditvi prizadetih območij, vključno z naravnimi predelki.

Nepovratna sredstva je treba porabiti v enem letu od datuma, ko komisija izplača nepovratna sredstva, izhaja iz uredbe o ustanovitvi solidarnostnega sklada EU. Del nepovratnih sredstev, ki v tem roku ni porabljen, država upravičenka vrne komisiji. (STA)

EU - Izdali dvojezično knjižico

Slovenščina kot evropski jezik

LJUBLJANA - Informacijska pisarna Evropskega parlamenta za Slovenijo, slovensko ministrstvo za kulturo in vladna služba za evropske zadave so izdale knjižico o slovenščini kot evropskem jeziku. Dvojezična, slovensko-angleška knjižica je po besedah ministra Vaska Simoniča prišla ob pravem času - 26. septembra je namreč evropski dan jezikov. Njen namen je seznaniti širšo javnost o vlogi, pomenu, zgodovinskem razvoju, razširjenosti in razčlenjenosti slovenskega jezika.

Publikacija - izšla bo v nakladi 2000 izvodov - je namenjena po eni strani ozvezjanju Slovencev ter po drugi strani informirjanju evropske javnosti, izdajanje tovrstnega gradiva pa je opredeljeno tudi v resoluciji o nacionalnem programu za jezikovno politiko. Če bo odmet ugoden,

bil potreben razmislit, da bi poleg angleške različice nastala še v kakšnem drugem jeziku, je na včerajšnji predstavitev poudaril Janez Dular, vodja sektorja za slovenski jezik pri ministrstvu za kulturo, na pobudo katerega je knjižica nastala.

Besedilo so prispevale Monika Ka-

Torek, 25. septembra 2007

SD še naprej na vrhu, Pahor najbolj priljubljen

LJUBLJANA - Največja opozicijska stranka SD glede na rezultate javnomenjske raziskave Vox populi, ki jo za POP TV in Dnevnik opravlja agencija Ninamedia, ostaja na prvem mestu med strankami. Sledi ji največja vladna stranka SDS. Če bi bile volitve danes, bi SD volilo 27,8 odstotka vprašanih, kar je 1,7 odstotka več kot avgusta. Za SDS bi se odločilo 18,1 odstotka anketiranih (avgusta 13,9 odstotka), na tretjem mestu pa je LDS, ki bi jo volilo 8,5 odstotka vključenih v raziskavo (avgusta 7,2 odstotka). Sledi NSi, katero bi volilo 5,4 odstotka vprašanih, SNS (pet odstotkov), SLS (2,8 odstotka) in DeSUS, za katerega bi se odločilo 2,7 odstotka anketirancev. Volitev se ne bi udeležilo 6,4 odstotka vprašanih, 21,6 odstotka anketirancev pa je neopredeljenih.

Več kot polovica vprašanih (57,8 odstotka) ocenjuje delo vlade kot neuspešno, kar je za štiri odstotne točke več kot avgusta. Kot uspešno je delo vlade ocenilo 37,6 odstotka vprašanih.

Na lestvici najbolj priljubljenih politikov še vedno vodi prvak SD Borut Pahor, sledi mu predsedniški kandidat Mitja Gaspari, tretji pa je ljubljanski župan Zoran Janković.

Minuli teden na slovenskih cestah umrlo sedem oseb

LJUBLJANA - V minulem tednu se je na slovenskih cestah zgodilo 176 prometnih nesreč, v katerih se je poškodovalo 260 oseb, sedem pa jih je umrlo. Letos je tako na slovenskih cestah umrlo že 227 oseb, medtem ko jih je v enakem obdobju lani umrlo 186, so sporočili z Generalne policijske uprave.

Zgolj ob koncu tedna se je zgodilo 9 prometnih nesreč s telesnimi poškodbami, v katerih se je poškodovalo 10 oseb, dve pa sta umrli. Najpogosteji dejavnik prometnih nesreč je bila neprilagojena hitrost, so še sporočili s policije. (STA)

SOLIDARNOST

Tudi koroški Slovenci zbirajo pomoč prizadetim

CELOVEC - Po uničujočem neurju, ki je prejšnji teden divjalo v Sloveniji in terjalo šest življenj in povzročilo ogromno gmotno škodo, so tudi na Koroškem razne institucije začele z zbiranjem sredstev za pomoč prizadetim.

Enotna lista (EL) je odprla poseben račun pri Zvezi Bank, ob počastitvi spomina na nasilni izgon slovenskih družin leta 1942 preteklo ne-

deljo na Radišah blizu Celovca pa so med udeleženci zbirali sredstva za pomoč žrtvam poplav v Kropi, s katero so Radiše že dolgo prijateljsko povezane.

V načrtu je tudi več dobrodelenih koncertov po južni Koroški, ki jih bodo prijelja lokalna slovenska kulturna društva. Izkušček bodo namenili za pomoč žrtvam katastrofalnega neurja v Sloveniji. (I.L.)

Golob, Nataša Komac in Nataša Logar s Fakultete za družbene vede. Po besedah prve je bilo najtežje določiti, kaj sploh izbrati. Knjižica, kot je dejala, kaže slovenščino kot popolnoma normalen, moderen evropski jezik. Vsebuje zgodovinski oris slovenščine od predknjižnih začetkov do knjižnega in sodobnega jezika, opisuje vzrstnost jezika oziroma njegovo razširjenost, v posebnem poglavju s posmočno posamičnih odломkov besedil kaže na slovnične posebnosti, poleg tega vključuje poglavje o slovenščini v stiku z drugimi jeziki ter poglavje o izzivih slovenščine v 21. stoletju.

Projekt sta podprla tako Evropski parlament kot Evropska komisija. Knjižici je dodan "Besednjak za preživetje", ki vsebuje deset koristnih fraz v vseh 23 uradnih jezikih Evropske unije. Ob evropskem dnevu jezikov jo bodo delili na stojnicah v Ljubljani in Mariboru, Evropska komisija pa bo na Kongresnem trgu pripravila sejem jezikov, na katerem bodo potekale tudi učne ure osnovnih fraz v jezikih Evropske unije. (STA)

NOVA GORICA - Spominjanje na dogodke, ki so krojili zgodovino teh krajev

Srečanje nekdanjih ranjencev in osebja bolnišnic Franje in Pavle

V vseh partizanskih bolnišnicah se je zdravilo 2461 borcov, za katere je skrbelo 209 ljudi

NOVA GORICA - Ob praznovanju šestdesete obljetnice priključitve Primorske k matični domovini so se v soboto, 22. septembra, v Novi Gorici prvič srečali bivši ranjeni in pripadniki osebja partizanskih bolnišnic Pavla in Franja. Vsi prisotni, zbralo se jih je dobroh šestdeset, so prejeli priložnostno spominsko listino, srečanje pa je pomenilo predvsem priložnost za snidenje tovarišev in tovarišic, ki so nekdaj preživili mnoge in tudi težke skupne trenutke v eni izmed partizanskih bolnišnic na severnem Primorskem.

V omenjenih partizanskih bolnišnicah, ki sta ime dobili po legendarnih zdravnicih Franji in Pavlu, se je med drugo svetovno vojno zdravilo kar 2.461 borcov. Zanje je skrbelo tudi 209 članov zdravniškega in bolničarskega osebja. Sedaj je živih še 47 nekdanjih ranjencev in 25 pripadnikov osebja in sodeč po številu udeleženih, se je sobotnega srečanja udeležila velika večina. Kot je povedal Franc Anderlič, predsednik Društva vojnih invalidov severne Primorske regije, ki je srečanje organiziral, so prisotni borci posredno pripomogli tudi k nastanku samostojne države Slovenije. Zato jim je izrazil spoštovanje za vse zasluge in obenem obžaloval, da se v javnosti zasluge borcev iz NOB vse manj poudarja. »Na danasnjem srečanju se spominjajo lepih dni, ko ste v cvetu mladost morali čez noč postati trdni borci,« je dejal Anderlič. Govornik je spomnil še na torkovo uničujočo nevirtho, ki je v Sloveniji terjala smrtne žrtve, med drugim pa je razdeljala tudi bolnišnico Franjo in dodal željo, da bo ta zgodovinski in kulturni spomenik cim pre obnovljen.

Na srečanju je spregovoril tudi novogoriški župan Mirko Brulc. Tudi on je izrazil svojo bolečino nad prikrojevanjem dogodkov iz narodno-ovbodilne borbe. Poudaril je, da v Novi Gorici ohranjajo spomin na omenjeno obdobje ter da spomenik narodnih herojev niso odstranili kot v nekaterih državah, saj je spomin naanje del zgodovine, ki se mora ohraniti.

Nekdanje ranjence in osebje partizanskih bolnišnic je v kulturnem programu nato razveselil gledališki igralec in kantavtor Iztok Mlakar, ki je tudi sam sin enega izmed borcev. (km)

Spominsko plaketo je prejel tudi Gabrijel Kašča (desno), predsednik Kluba prijateljev partizanskih bolnišnic

K.M.

TRST - Pokrajinski svet sprejel resolucijo Tudi Pokrajina Trst za obnovo bolnice Franje

TRST - Tudi Pokrajina Trst pristopa k solidarnostni akciji Primorskega dnevnika za obnovo partizanske bolnišnice Franje, ki jo je prejšnji torek opustošilo silovito neurje. Tržaški pokrajinski svet je namreč sinoč sprejel resolucijo, ki jo je predstavil svetnik Levih demokratov Massimo Veronese in v kateri se izraža solidarnost slovenskemu narodu in njegovim institucijam zaradi smrtnih žrtv in gmotne škode ob neurjih prejšnjega tedna, v nadaljevanju pa se pristupa k akciji Primorskega dnevnika za obnovo bolnice Franje. Na podlagi sinoč sprejete resolucije (ob odhodu svetnikov Nacionalnega zaveznštva iz sejne dvorane) bosta predsednica Pokrajine in njen odbor moral v sodelovanju z občinami tržaške pokrajine organizirati dobrodelni koncert, izkupiček katerega bo namenjen obnovi partizanske bolnišnice.

Veronese je svojo resolucijo utemeljil z ugotovitvijo, da se je v bolniči Franji med zimo leta 1943 in majem leta 1945 zdravilo preko tisoč

partizanov in civilistov, za obiske pa so jo odprli že leta 1946. V 60. letih je postala muzej, leta 1999 so jo razglasili za nacionalni spomenik, od leta 2003 pa je bolnišnica kandidata za sprejem na seznam svetovne kulturne dediščine Unesco. Gre za kraj, ki ni samo simbol osvobodilnega boja proti nacifašizmu, je zapisal Veronese, ampak tudi za kraj, ki poudarja človečnost primorskih ljudi v kontekstu sovraštva in uničevanja. Zato je pomembno, da se za javno koriščenje ponovno pridobi spomenik, ki predstavlja pomemben trenutek zgodovinskega spomina teh krajev.

POSTOJNA Od četrtekka Linhartovo srečanje

POSTOJNA - Na 46. Linhartovem srečanju, festivalu gledaliških skupin Slovenije, se bo med 27. in 29. septembrom na odru postojnskega kulturnega doma predstavilo deset gledaliških skupin: sedem predstav bo uprizorjenih v tekmovalem delu srečanja - te se bodo potegovale za nagrado maticek, tri predstave pa v spremjevalnem delu.

Po natančnem izbirnem sistemu so se selektorji javnega skladra za kulturne dejavnosti ogledali 150 ljubiteljskih predstav in izbrali sedem najboljših. Slednje se bodo v Postojni, ki Linhartovo srečanje letos gosti drugič, potegovale za umetniške kipce - maticke, delo akademškega kiparja Boštjana Drinovca. Komisija, ki jo sestavljajo nosilec Borštnikovega prstana, dramski igralec Bine Matoh, dramaturginja in dramatičarka Simona Semenič ter srbski režiser Predrag Stojmenović, lahko podeli maticke za najboljšo predstavo v celoti in najbolj inovativnem pristop ter največ tri kipce kot posebno priznanje žirije. Najboljša predstava v celoti bo nagrajena še s 500 evri, 200 evrov pa bo odšlo predstavi z najbolj inovativnim pristopom.

PIVKA - V »spopadu« zaveznički premagali Nemce Veliko zanimanje za bitko, ki je ni bilo

PIVKA - Več kot 4000 obiskovalcev si je v nedeljo v Parku vojaške zgodovine ogledalo bitko med nemškimi ter zavezniškimi silami iz druge svetovne vojne, ki so jo uprizorili slovenski in tujci igralci. Naslov prireditve je Zgodba o bitki, ki je ni bilo. V njej so prvi spopad dobili Nemci, na koncu pa so vendarle slavili zaveznički. »Ljudem smo želeli približati zgodovino, predvsem pa jih spodbuditi, da razmisljajo o tem, kako grozljiva je vojna,« pravi koordinator projekta, Žiga Novak z Občine Pivka.

Visoki zavezniški in nemški častniki so se zjutraj zbrali na pogajanjih. Ker se Nemci niso hoteli predati, je ob 11. uri prišlo do oboroženega spopada. Prvo bitko si je ogledalo okoli tisoč ljudi, Nemcem pa je uspel odbiti napad zaveznikov. V osrednji bitki, začela se je ob 14. uri, pa je zavezničkom v več kot pol ure trajajoči bitki uspelo zavzeti nemške.

Na zavezniški in nemški strani se je borilo po okrog 25 uniformiranih igralcev iz slovenskih ponazoritvenih skupin Triglav in Isonzo Armee Komando, prvi so igrali zavezničke, in sicer 82. padalsko divizijo All American ter britanske Commonwealth komandose, drugi pa 31. pehotni polk Wermacht. Pridružilo se jim je nekaj tujih igralcev, saj so v tujini, predvsem na Češkem in Slovaškem, takšne uprizoritve po-goste. Igrali so bili oblečeni v originalne uniforme,

V sobotni oddaji Brez meje po koprski TV o ženskah, ljubezni in dobrem počutju

KOPER - V soboto, 29. septembra, bo oddaja Brez meje posvečena pogovoru o ženskah, ljubezni, dobremu počutju. Gostja Martine Kafol bo Alenka Rebula, ki je ravnokar izdala priročnik samovzgoje Blagor ženskam. Alenka Rebula je pesnica in psihologinja. Že vrsto let vodi delavnice za osebno rast v Italiji, Sloveniji in Avstriji. S svojo novo knjigo ponuja bralcem možnost spoznati težave, ki jih najbolj ovirajo pri sproščenem doživljjanju sebe. Hkrati pa knjiga ponuja nekaj možnosti in vaj, kako se teh težav osvoboditi. Oddaja bo na sporednu televizije Koper v soboto ob 18.00.

V četrtek v Sežani srečanje skupine Spominčica

SEŽANA - Srečanje skupine za samopomoč oseb z demenco in njihovih svojcev se bo v Domu upokojencev Sežana, v prostorih fizioterapije, odvijalo v četrtek, 27. septembra, ob 18.00 uri. Srečanje je namenjeno vsem, ki tovrstno pomoč potrebujejo in vsem, ki so pripravljeni pomagati pri delovanju skupine. Na tokratnem srečanju bo sodeloval dr. Andrej Drnikovič. Naslov predavanja je Moj pogovor z zdravnikom o dementnem svojcu. (O.K.)

Koncert Aleksandra Mežka

GABERJE - Krajevna skupnost Gaberje prireja v petek, 28. septembra, ob 19.30 uri v Martinovem hramu v središču vasi Gaberje v dolini Branice koncert priznanega kantavtora Aleksandra Mežka, ki ravnokar predstavlja svoj novi album z naslovom Tečem skozi čas. Na koncertu bo avtor občinstvu zaigral tudi nekaj starejših pesmi, ki jih v zares obsežnem glasbenem ustvarjanju ne manjka. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi slikarsko in kiparsko razstavo Teje Curk in Martine Kete. (O.K.)

V Sežani v soboto koncert komornega zboru Ipavska

SEŽANA - Komorni zbor Ipavška pod vodstvom dirigenta Matjaža Ščeka prireja v soboto ob 20. uri v sodelovanju z Župnijskim uradom Sežana koncert v župnijski cerkvi v Sežani. Predstavili bodo novo zgoščenko z naslovom Kruh življenja s sakralno glasbo treh regij (protestantske, pravoslavne in katoliške). (O.K.)

DIVAČA - Vrednost del v naselju Si 9 1,5 milijona evrov

V naslednjih treh letih nared nova kanalizacija

DIVAČA - V teh dneh so v Kajuhovi in drugih ulicah v divaškem naselju Si 9, ki leži nad cesto Divača - Sežana, zabrneli gradbeni stroji in pričeli so z gradnjo kanalizacije. Gre za prvo fazo naložbe, za katero je občina pridobila delno gradbeno dovoljenje, in ki bo do drugo leto nadaljevali še v Stari vasi (okolica cerkve in Škrateljnove hiše). Tako bodo do konca leta 2009 priklučili 70 odstotkov prebivalstva Divače na javno kanalizacijo. Celotna investicija bo stala 1,45 milijona evrov.

»V juniju smo se s projektom prijavili na razpis evropskega sklada za regionalni razvoj in pridobili milijon evrov za izgradnjo kanalizacije v severnem delu občinskega središča,« je povedal župan občine Divača Matjaž Potočnik. »Roki za prijavo so bili zelo kratki in da smo uspeli gre velika zahvala občinske upravi, ki je pravočasno pripravila zahtevano dokumentacijo. Iz tega naslova bomo vsako leto dobili približno tretjino, občina pa bo iz proračuna v letih 2007-2009 prispevala 40-odstotni delež denarja.«

Kot že rečeno, bodo letos gradili najprej v naselju Si 9, za izvajalca gradbenih del pa so

na razpisu izbrali podjetje Godina Maks iz Slop. »Nalogu bo zahtevala zaradi dela v naselju in na trdem kraškem terenu, vendar se bomo potrudili, da bo čim manj zapletov. Pričakujemo pa, da bodo tudi stanovalci med gradnjo strpni, saj gre vendarle za njihovo dobro. Upamo, da bomo delali z roko v roki, da bomo na koncu vsi zadovoljni,« so povedali v izbranem podjetju.

Individualni priključki do posameznih hiš niso del naložbe, zato jih bodo morali plačati v vsakem gospodinjstvu posebej. Na občini pričakujejo, da se bodo stanovalci dogovorili z izvajalcem del in da bodo ob izgradnji primarnih in sekundarnih vodov in priključka na čistilno napravo opremili še 220 stanovanjskih hiš.

Prebivalci Stare vasi bodo na vrsti drugo leto oziroma, ko bodo na občini pridobili gradbeno dovoljenje. S tem pa izgradnje kanalizacijske omrežje po Divači še ne bo konec. Ostalo bo še Gabrovo naselje, to leži ob cesti Divača - Lokev, ki bo na vrsti po prenovi že zelo postaje.

Irena Cunja

uporabljali so tudi originalno orožje in terenska vozila, med katerimi velja omeniti amfibiski vozilo Schwimmwagen in terensko Kubelwagen.

»To ni le šov, želimo predvsem izobraževati. Z uprizoritvijo spopada želimo opozoriti, kako je strategična lega od nekdaj usodno zaznamovala kraje in ljudi na Pivškem,« je odločitev za uprizoritev bitke pojasnil Novak. Dogajanje v Pivki je organizator, Občina na Pivki, ves čas snemala. »Iz materiala bomo poskušili narediti dokumentarni film,« pravi Novak.

Med obema spopadoma so obiskovalci lahko iskalni vojhuna, a Novak pravi, da za igrico ni bilo velikega zanimanja, kar pripisuje pestremu dogajaju na priozorišču. Za ogled je bil odprt tankovsko-artilerijski muzej in podzemna utrdba na Primožu, svoje stojnice je postavila tudi Slovenska vojska.

Bitke, kot so jo uprizorili v nedeljo, na Pivškem ni bilo, bi se pa lahko zgodila, če bi angleški premier Winston Churchill uspel prepričati ameriške generale za izkrcanje v Istri in udarec čez Postojnska vrata v srce Evrope. »Churchillov projekt je bil resen, ki je bil na mizi več kot eno leto, o njem pa imamo dokaze tudi v Parku vojaške zgodovine,« je pojasnil Novak.

Prireditev je stala okoli 15.000 evrov, v okviru projekta Interreg je v višini 85 odstotkov sofinancirala EU. (STA)

AFGANISTAN - V oboroženem napadu včeraj ob zori usmrtili osem ali devet ugrabiteljev

Pripadniki Isaf osvobodili ugrabljena italijanska vojaka

Oba sta ranjena, eden od njiju hudo - Gre za pripadnika vojaških tajnih služb Sismi

KABUL - Pripadniki enot zvezne Nato v Afganistanu (Isaf) so včeraj ob zori po krajevnem času osvobodili italijanska vojaka, ki ju je v soboto ugrabil oborožena skupina. Iz Isafa so sporočili, da je bilo v operaciji ubitih vseh osem ali devet ugrabiteljev, ugrabljeni italijanska vojaka pa ranjena, eden od teh hudo. Življenje naj bi izgubil tudi eden izmed njunih spremjevalcev. Ni pa še znano, kdo je za ugrabitve odgovoren. Nek predstavnik Isafa je izjavil, da je operacija za osvoboditev talcev »dokaz odločnosti Isafa, da opravi s terorističnimi dejanji v Afganistanu«.

Italijanska vojaka sta bila v soboto skupaj z afganistanskim voznikom in prevajalcem na poti iz prestolnice province Herat v regijo Šindand na jugu Afganistana, prečkala sta nadzorno policijsko točko v Heratu, nato pa se je za njima izgubila vsakršna sled. Kot je včeraj pojasnil italijanski obrambni minister Arturo Parisi, sta vojaka bila pripadnika vojaških obveščevalnih služb Sismi. Njune istovetnosti ni hotel objaviti.

V nedeljo je Isafu uspelo odkriti kraj v južni pokrajini Farah, v katerem so bili ugrabitelji skriti s svojimi ugrabljenimi. V ta namen so se poslužili izvidniških letal brez pilota Predator. Še istega večera je padlo odločitev, da bodo skušali osvoboditi italijanska vojaka in njuna spremjevalca z vojaškim posegom. Na to so pristali tudi najvišji italijanski politični predstavniki s predsednikom vlade Romandom Prodijem na čelu.

Bliskovito akcijo so včeraj ob zori izvedli pripadniki italijanske padalske enote Col Moschin v sodelovanju s pripadniki britanskih enot Sas (Special air service) in Sbs (Special boat service). Ko so opazili, kaj se dogaja, si ugrabitelji niso pomisljali streljati na ugrabljence. Kot rečeno, so enega italijanskega vojaka lažje ranili, drugega pa hudo, in sicer v glavo ter v prsi. Ranjenca so takoj po akciji prepeljali v bolnišnico Isaf, kjer je bil huje poškodovan vojak operiran. Kaže, da je še vedno v življenjski nevarnosti.

Nekateri viri navajajo, da so bili ugrabitelji navadni kriminalci. Italijanska vojaka naj bi nameravali predati talibanskim upornikom, ki bi ju potem izkoristili za politično izsiljevanje. Spričo dejstva, da je šlo za pripadnika tajnih služb, je verjetno, da bi italijanska vojaka težko preživelu ugrabitve. Tudi to je bil eden izmed razlogov, zaradi katerih so se odločili za vojaški poseg.

Italijanski vojaki v Afganistanu

AFGANISTAN Edinole SIK za umik italijanke vojske

RIM - »Smisel in vloga italijanske misije v Afganistanu ostajata slej kot prej ista. Prav gotovo ni to trenutek, da bi spremnili politiko. V reorganizaciji te države je mogoče zabeležiti napredek. Res je, da ni takšen, kakšnega bi si želeli, a je.« Tako je dejal ministrski predsednik Romano Prodi, ko je včeraj v New Yorku, kjer se mudi na zasedanju Združenih narodov, zvedel za osvoboditev obeh ugrabljenih italijanskih vojakov. Prodi je ob tem izrazil zaskrbljenozardarid zdravstvenega stanja, v katerem se nahaja eden izmed njiju.

Sicer pa je v imenu vlade v parlamentu o afganistanskem zapletu poročal obrambni minister Arturo Parisi. Podrobnejše je obnovil razvoj dogodkov, pri čemer je med drugim razkril, da sta osvobojeni ugrabljeni pripadniki obveščevalnih služb Sismi, ki sta zbirala podatke o talibanskih upornikih.

V razpravi po Parisijevem poročilu se je edinole voditelj SIK Oliviero Diliberto zavzel za to, da bi italijanska vojska čim prej zapustila Afganistan. Vsi drugi so poudarili, da mora Italija še naprej zagotoviti svoj prispevek za to, da bi Afganistan s pomočjo Združenih narodov zaživel v miru in v demokraciji. To tezo so poudarili tudi predstavniki SKP, Demokratične levice in Zelenih, se pravi levice znotraj vladnega zavzetja, h kateri se pristeva tudi SIK. Voditelj Demokratične levice Fabio Mussi je celo odprt kritiziral Diliberta, češ da je zavzel »neprimerno« stališče.

Razprave v poslanskih zbornicah se je udeležilo le 37 poslancev. Tudi zaradi tega je potekala mirno. Nekateri predstavniki desne sredine so seveda takoj izkoristili stališče SIK, da so opozorili, kako je vladna večina neenotna. »Kako je mogoče, da je v vladni SIK, ki noče, da bi Italija sodelovala v mednarodnih mirovnih naporih?«, se je retorično vprašal glavnik FI Paolo Bonaiuti.

Voditelj NZ Gianfranco Fini je odpril neko drugo zadevo. Vprašal se je, ali ne bi bilo primerno, da bi okrepili pristnosti, ki jih imajo italijanski vojaki v Afganistanu, češ da jih sedanje močno omejujejo in torej izpostavljajo nevarnostim. Proti tej možnosti pa so takoj odločno nastopili predstavniki SKP.

UMOR V GARLASCU - Na podlagi ekspertiz

Pridržali zaročenca

Alberto Stasi je od začetka bil glavni osumljenec za umor Chiare Poggi

GARLASCO - V okviru preiskave o umoru v Garlascu, v katerem je preteklega 13. avgusta izgubila življenje mlada Chiara Poggi, so karabinjerji včeraj pridržali Chiarinega zaročenca, 24-letnega univerzitetnega študenta Alberta Stasija. Za slednjega so bili menda usodni zadnji izsledki ekspertiz, ki so jih opravili karabinjerji znanstvenega oddelka Ris. Le-ti naj bi bili ugotovili sledove DNK-ja Chiare Poggi na majhnem krvnem madežu na enem od koles, ki so jih 20. avgusta zasegli na Stasijevem domu.

»Zdaj nimamo več samo indicev, ampak dokaze,« je dejal tožilec iz Vigevana Alfonso Lauro ob posredovanju novice o pridržanju Alberta Stasija, ki je drugače že od vsega začetka veljal za glavnega osumljenca, čeprav je vedno zatrjeval svojo nedolžnost. Prisotnost krvri Chiare Poggi na njegovem kolesu naj bi nameč postavljala na laž Stasijev trditve, da se je zaročenki pripeljal z avtomobilom. Obenem ga bremenijo sledovi, ki jih je pustil v Chiarinem stanovanju, in protislovja, v katere je po mnenju preiskovalcev zapadel med zasiševanjem. Tako karabinjerji niso našli njegovih sledov na zidku, za katerega trdi, da ga je prepeljal, da bi prišel v stanovanje. Prav tako na Stasijevih čevljih niso našli sle-

Alberto Stasi

dov krvi, čeprav je bil preiskovalcem dejal, da se je približal truplu zaročenke in da je bilo na tleh polno krvi. Nazadnje naj bi Alberta Stasija bremenil tudi njegov prenosni računalnik, na katerega je po njegovih besedah pisal v času, ko je prišlo do umora Chiare Poggi. Poštna policija naj bi bila ugotovila, da je Stasi računalnik uporabljal le nekaj minut.

ŠPORT - SODSTVO Voditelji Milana in Interja naj bi ponaredili bilance

MILAN - Milanski javni tožilec Carlo Nocerino je formalno obtožil ponaredbe bilance podpredsednika Interja Rinalda Ghelfija, bivšega pooblaščenega upravitelja tega nogometnega društva Maura Gambara ter podpredsednika Milana Adriana Galliani. Bilance društva naj bi ponaredili v obdobju od 2003 do 2005, ponaredbe pa prikriji z napihovanjem cen nekaterih nogometnika, ki sta si jih društvo v tem času izmenjali. Na ponaredbo je prvi opozoril bivši predsednik Bologene Giuseppe Gazzoni Frascara. V zadevo je bil sprva vpletjen tudi predsednik Interja Massimo Moratti, a javni tožilec je predlagal arhiviranje obtožnice proti njemu.

Rimska politična policija Digos pa je včeraj prijavila sodstvu 66 navijačev nogometne ekipe Lazio pod obtožbo posesti orožja. Skupno s karabinjerji jih je prijela v nedeljo ob 4.30 zjutraj na Trgu Vescovio v Rimu, ko so se odpravljali v Bergamo, kjer se je njihova ekipa spopadla z Atalanto. Agenti so pri njih našli pet mesaric, štiri nože, vrsto izvijačev in drugega podobnega hladnega oružja. Huliganom so seveda prepovedali, da bi se udeležili nogometne tekme.

FINANČNI ZAKON - Izjave

Visco: Čez pet let ne bo več davčne utaje

Jutri politično razčiščenje na vrhu vladne večine

VINCENZO Visco

RIM - Podminister za finančne Vincenzo Visco je na posvetu o davkih in demokraciji, ki ga je priredila sindikalna zveza UIL, izrazil prepričanje, da čez pet let davčna utaja v Italiji ne bo predstavljal več problem. »V poldrugem letu smo že marsikaj dosegli,« je dejal. »Dajte nam pet let časa in videli boste, da bomo problem rešili,« je pristavil.

Rimski politični policijski Digos pa je včeraj prijavila sodstvu 66 navijačev nogometne ekipe Lazio pod obtožbo posesti orožja. Skupno s karabinjerji jih je prijela v nedeljo ob 4.30 zjutraj na Trgu Vescovio v Rimu, ko so se odpravljali v Bergamo, kjer se je njihova ekipa spopadla z Atalanto. Agenti so pri njih našli pet mesaric, štiri nože, vrsto izvijačev in drugega podobnega hladnega oružja. Huliganom so seveda prepovedali, da bi se udeležili nogometne tekme.

O zadevi bo govoril jutri na srečanju med vlado in sindikati. Sicer pa bo jutri zvečer tudi vrh vladne večine o finančnem zakonu. Na dnevnom redu bo poleg tega politično razčiščenje, ki je postal potrebno, potem ko se je minuli četrtek vladna večina razbila med razpravo o ustanovi RAI v senatu.

SREČANJE - V Novinarskem krožku prvo soočanje s kandidati

Demokratska stranka v prihodnosti pred številnimi pomembnimi izzivi

Swg: Italijanske volilce je strah pred negotovostjo - Razprava s Zvechom, Morettonom in Russom

Srečanje je privabilo številno občinstvo

KROMA

Strah pred negotovostjo je glavna težava, s katero se soočajo domača vsi italijanski volilci, od skrajne leve do skrajne desnice. Njihove zahteve so številne, vendar slične: zaskrbljeni so zaradi nestalnega dela in torej negotove prihodnosti, pa tudi zaradi klimatskih sprememb. Zato zahtevajo večjo varnost in tudi nov volilni zakon, ker hočejo sami izbirati, in nenačadne obnove političnih vodilnih kadrov, ker so dosedani postregli z novo bojažnijo, to je strah pred stagnacijo. Italijanski narod doživlja skratka »dobo tesnobek«, ko je človeka strah pred negotovo prihodnostjo. In v tem se bo morala ukvarjati nastajajoča Demokratska stranka (DS), ki se bo morala v kratkem soočati z občani oziroma

ma volilci. Temeljno je vsekakor, pravijo kandidati za deželnega tajnika DS, te probleme reševati skupaj.

Omenjene skrbi predstavljajo izsledke raziskave, ki jo je v prvi polovici septembra opravila Družba za javnomenjske raziskave SWG. Družba je stopila v stik z 8.000 italijanskimi volilci, tako leve kot desne sredine. Sad opravljenega dela je predstavil včeraj popoldne predsednik SWG Roberto Weber v Novinarskem krožku na javnem srečanju, ki ga je priredil pokrajinski pripravljalni odbor za primarne volitve DS, ki bodo potekale 14. oktobra. Cilj pobude je bilo spodbujati diskusijo in še zlasti predstaviti štiri kandidate za deželnega tajnika DS, ki se bodo prav tako pomerili sredi oktobra. Srečanja z občani so se udeležili Bruno Zvech, Gianfranco Moretton in Francesco Russo, medtem ko so Enzo Barazzo zadržale poklicne dolžnosti. To je bilo vsekakor prvo izmed treh srečanj, na katerih se bodo kandidati predstavili javnosti. Če je bilo včerajšnje srečanje na temo Demokratska stranka: kaj sprašujejo občani, bo prihodnj ponedeljek srečanje na temo Kaj ponuja DS občanom (urnik in kraj morajo še določiti). Tretje srečanje bo v soboto, 13. oktobra, v kinu Excelsior, ko bodo štirje kandidati neposredno odgovarjali na vprašanja ljudi.

Srečanje, ki ga je povezoval koordinator pripravljalnega odbora Franco Codega, je uvedel Weber in glede na primarne volitve 14. oktobra poudaril, da so doslej zbrani podatki vsekakor spodbudni. Udeležba bo po vsej verjetnosti sicer manjša v primerjavi s primarnimi volitvami leta 2005, toda bo nedvomno velika, še zlasti pa bo glasovalo mnogo ljudi, ki niso včlanjeni v Leve demokrate ali v Marjetico. Vendar je glede na preteklost velika razlika. Ce so bile neko velike razlike med zahtevami levensredinskih in desnosredinskih volilcev, so danes zelo slične. To pomeni, da je to že sistemski, in ne strankarski problem. Zato naj kandidati ne razmišljajo o lastnih volilcih, ampak o vseh občanih, je svetoval predsednik SWG. Dejstvo je, kot rečeno, da

so vsi občani naveličani negotovosti. Zato zahtevajo večjo varnost (daleč na prvem mestu), odgovore na vprašanje klimatskih sprememb, spremembo volilnega zakona, ki ga je izdelala desna sredina (brez preferenc je negotovost o prihodnosti na dlani), večjo zaščito pri nestalem delu, obnovno vodilnih kadrov, pa tudi zmanjšanje stroškov, ki jih danes zahteva politika (sicer je tu verjetno bolj poudarek na tem, kaj politika da je »v zamenu«).

Sorodna vprašanja je bilo slišati med kasnejšo razpravo. Govor je bil o komiku Grillu, ki ga ne gre podcenjevati, in tudi o deželnem zakonu za zaščito furlanskega jezika, o katerem bo deželni svet na izredni seji razpravljal 1. oktobra. Na to se je od-

zval le Russo, ki poučuje na videmski univerzi. Prav je ščititi furlančino, je dejal, toda Furlanija je znana po svoji odprtosti in bi torej kazalo poglobiti tudi angleščino. Moretton se je zavzel za boljšo prihodnost za družine in za večjo varnost ter pozval k udeležbi na primarnih volitvah, ker bo to zgodovinski dogodek. Pomembnost nastanka sodobne reformistične sile, ki bo znala odgovarjati na vprašanja občanov je nato podaril Zvech. Toda ni pomembno, kdo bo vodil DS na državni ali deželni ravni, je naglasil. Pomemben je nastanek nove stranke, ki združuje ljudi in je nastala v sodelovanju z družbo, kateri nenačadne tudi pripravljajo.

Aljoša Gašperlin

Zvezek občanov je na koncu dokazal, da ni bil Grandis tista oseba,

ki je leta 1997 prispeval v Italijo. Eden od morilcev je imel namreč ponaren potni list na njegovo ime. Odvetniki Darka Grandisa so zdaj že začeli preverjati možnost odškodnine. Drugače je bila sinočnja seja občinskega sveta skoraj v celoti posvečena popravkom k občinskemu proračunu.

LEVI DEMOKRATI Slovenska komponenta in Bruno Zvech

Slovenska komponenta Levih demokratov s tržaške pokrajine prireja danes ob 18.30 v prostorih Doma Brdina na Opčinah (Prosečka ulica, 109) javno srečanje s kandidatom za deželnega tajnika Demokratske stranke Brunom Zvechom.

Srečanje bo v celoti posvečeno razpravi o kandidatovem programske dokumentu, prisotni pa bodo vsi kandidati iz vrst slovenske komponente na njegovih deželnih listah z vladnim podtajnikom Milošem Budinom na čelu.

Vabljeni so vsi tisti, ki z zanimanjem gledajo na nastanek nove stranke, in ki bi lahko s svojo prisotnostjo prispevali k oblikovanju novega političnega subjekta, v katerem se bodo lahko prepoznavali vsi napredni občani.

UMOR ZVONKA REPIČA - V Anconi oprostili Darka Grandisa

V zaporu zaradi pomote

Grandisa so bili leta 2000 v Trstu skupaj s tremi osebami obsodili na 19 let ječe

Sedem let po obsodbi so ga oprostili umora. Gre za Darka Grandisa, ki je bil 1. decembra 2000 v Trstu obsojen na 19 let zaporne kazni skupaj z Nebojo Jeremićem, Emilom Zanovićem in Zoranom Radosavljevićem zaradi umora novogoriškega trgovca Zvonka Repiča. Grandisa je vseh obtožb oprostilo prizivno sodišče v Anconi, ki je opravilo revizijo tržaškega procesa.

Od tistega dramatičnega dogodka bo čez mesec dni poteklo natanko deset let. 23. oktobra 1997 so namreč Repiča našli na tržaškem nabrežju, zaprt je bil v prtljažniku lastnega avtomobila, po vsem telesu pa je imel opekline. Kljub zdravniški pomoči je dva tedna zatem podlegel poškodbam. Podjetnik je bil žrtev kazni za neplačano varščino v višini 200.000 takratnih nemških mark. Repiča so člani »kazenske ekspedicije« iz Beograda v Gorici ugrabili, mučili, nato pa polili v netljivo tekočino in podtaknili ogenj. Težko opečenega so ga naložili v prtljažnik in ga peljali v Trst, kjer so ga tudi pusili.

Za Repičev umor so tri leta zatem sodili štirim osebam: Nebojoši Jeremiću, Demilu Zanoviću, Zoranu Radosavljeviću in tudi omenjenemu Darku Grandisu. Slednji je bil obsojen na 19 let zapora, leta 2001 pa so ga aretirali na hrvaško-črnomorskem meji: najprej je preselil pet mesecev v zaporu v Dubrovniku, nato pa še poldrugo leto v rimske zapore Rebibbia. Leta 2003 ga je bolonjsko prizivno sodišče izpustilo na pro-

stost, leta kasneje pa je kasacijsko sodišče razveljavilo obsodbo iz leta 2000 in odredilo obnovitev procesa na sodišču v Anconi. Grandisov odvetnik Albino Greco se je poslužil raznih prič, med katerimi je bil tudi eden od avtorjev Repičeve ugabitve in umora, poleg tega pa je poskrbel tudi za fotografsko ekspertizo in na koncu dokazal, da ni bil Grandis tista oseba, ki je leta 1997 prispeval v Italijo. Eden od morilcev je imel namreč ponaren potni list na njegovo ime. Odvetniki Darka Grandisa so zdaj že začeli preverjati možnost odškodnine.

Z motorjem v avtomobile

V nedeljo zgodaj zjutraj se je v Ul. Fabio Severo pripravila prometna nesreča, zaradi katere so eno osebo odpeljali v bolnišnico, kjer so ji pridržali prognozo. Zgodilo se je okoli 5.30, ko je motor znamke Kawasaki, ki ga je upravljal voznik M.M., peljal po Ul. Coroneo navzgor proti Ul. Fabio Severo. Na območju ovinka, kjer pride do spojivite obeh ulic, je voznik očitno izgubil nadzor nad motorjem, tako da je trčil v parkirane automobile. V nesreči se voznik ni huje poškodoval, njegov sopotnik, 26-letni Michele Giannella, pa je zadobil več udarcev po telesu in tudi v glavo, zaradi česar so ga reševalci službe 118 odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so mu pridržali prognozo. Na kraju nesreče so prišli tudi karabinjerji, ki so opravili potrebne preiskave.

OBČINA TRST Dipiazza: Zaščito bomo izvajali

STEFANO UKMAR

KROMA

Občina Trst je že pripravljena na izvajanje zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji, pri čemer tudi izdajanje dvojezičnih osebnih izkaznic ne bi smelo predstavljati problema. Tako je tržaški župan Roberto Dipiazza na sinočnji seji občinskega sveta odgovoril svetniku Levih demokratov Stefano Ukmariju. Slednji je župana namreč vprašal, kako namerava Občina izvajati zaščitni zakon, ali bo izdajala dvojezične osebne izkaznice in dvojezična potrdila.

Dipiazza je v odgovoru Ukmaru potrdil pripravljenost občinske uprave na izvajanje zaščite. Potrdil je tudi pripravljenost na izdajanje dvojezičnih izkaznic in dokumentov, kot je bil že najavljen v soboto na odpriju novega športnega centra ŠD Zarja v Bazovici. Pri tem je župan razločeval med papirnatimi in elektronskimi izkaznicami: glede izdajanja prvih po njegovih besedah ni nobenega problema, le v primeru elektronskih izkaznic je treba rešiti še nekatere vprašanja. Vsekakor, je dejal Dipiazza, bo Občina zaščito izvajala, pri čemer je župan izrazil upanje, da ne bo zdaj navala kakor tudi ne instrumentalizacije, skratka, da se bo zaščita izvajala normalno.

Drugače je bila sinočnja seja občinskega sveta skoraj v celoti posvečena popravkom k občinskemu proračunu.

REPENTABOR - Sinoči na občinski seji

Železniška postaja zaprta za tovorni promet?

Ukinitev uvozno-izvoznih tovorov - Sporočilo Trenitalia tovornemu postajališču na Fernetičih

Od ponedeljka, 1. oktobra, dalje bo openska železniška postaja zaprta za tovorni promet namenjen v tujino in iz tujine v Italijo. Tako je odločilo italijansko železniško podjetje Trenitalia. Isto velja tudi za tovorni promet na goriški železniški postaji.

Sporočilo o omejitvi uvozno-izvoznega tovornega prometa na openski železniški postaji je bilo izdano 12. septembra v Rimu. Nekaj dni kasneje ga je prejelo vodstvo tovornega postajališča pri Fernetičih, ki ga je sinoči posredovalo repentabrski občini. O omejitvi je na sinočni občinski seji poročal župan Aleksij Križman.

Podjetje Trenitalia se je odločilo za zaprtje openske železniške postaje za uvozno-izvozni tovorni promet »zaradi ukinitev carinskih dejavnosti«, kar je neposredno povezano s padcem schengenske meje. Od ponedeljka dalje ne bo več mogoče uvažati blaga preko openske železniške postaje, je sporočil Križman, ki je ob tem omenil, da bi to znalo imeti velike posledice na tovorno postajališče pri Fernetičih.

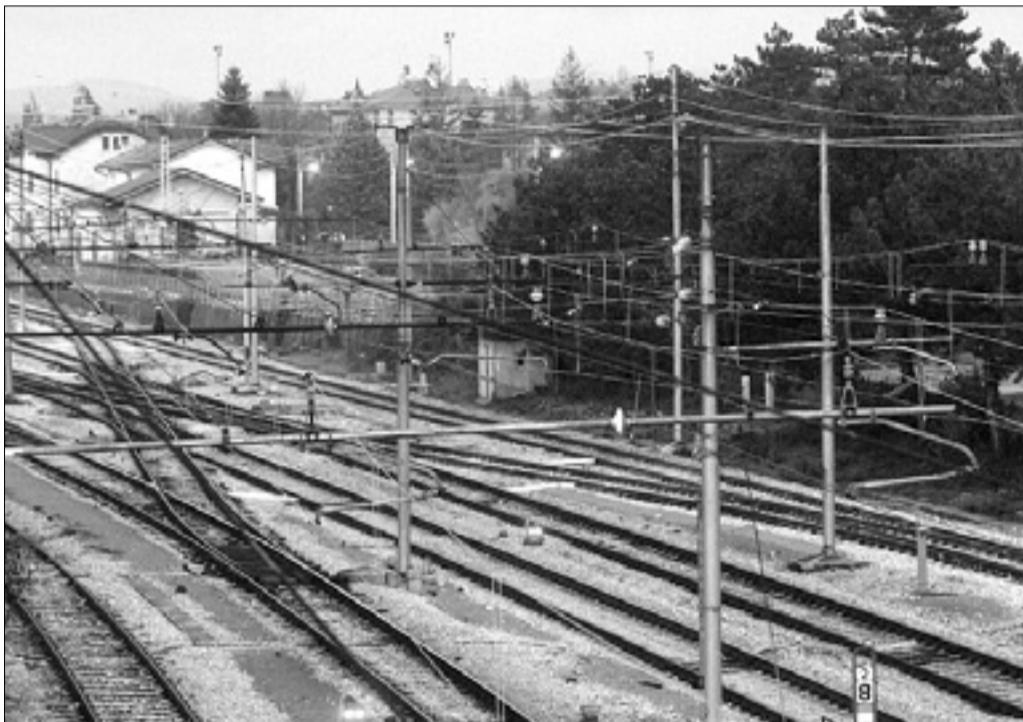
Znano je, da namerava tržaška pristaniška oblast odkupiti do 40 odstotkov delnic podjetja Terminal Ferneti Spa, ki upravlja postajališče, da bi dosedanj terminal spremeniila v svoj logistični center. Delničarji so se ugodno izrekli o pobudi in so pripravljeni na prodajo delnic; v tem času poteka cenitev za določitev cene.

Vodstvo pristanišča se je odločilo za to logistično potezo prav zaradi bližine hitrih prevoznih povezav: avtoceste in železnic. Trenitalia je s svojo omejitvijo zdaj vrglo poleno pod noge tej nameri tržaškega pristanišča. Vprašanje je, kako se bo zadeva razpletla. Repentabrski župan Križman je sinoči že sporočil, da se bo danes srečal s predsednikom podjetja terminal Ferneti Spa Giorgiom Maranzano, da bi skupno preverila, kaj gre sedaj storiti, da ne bi bilo tovorno postajališče - po padcu meje še bolj prizadeto, kot je bilo doslej in da ne bi bilo zaradi ukrepa italijanskih železnic ob nadaljnja delovna mesta.

Položaj na Fernetičih je bil sinoči povsem v ospredju občinske seje. Župan Križman je že uvodoma omenil, da se bo promet na mejnem prehodu sprostil še pred 1. januarjem, to je uradnim padcem schengenske meje. To se bo zgodilo med 17. in 21. de-

Železniška postaja na Općinah

KROMA

cembrom. Doslej pa ni znano, kaj se bo takrat zgodilo, in kako bo promet urejen. Zato je Križman zahteval srečanje s tržaškim prefektom, da bi izvedel, kakšne ukrepe bodo izvedli na italijanski strani meje. Opozoril je namreč, da se bo - brez postankov na meji - povečala hitrost prehodov na Fernetičih, s tem pa tudi nevarnost za domačine in za avtomobiliste.

Svetnik Marco Gregoretti (Slovenska skupnost) je zastavil vprašanje o prometu na Fernetičih po padcu schengenske meje. Župan Križman mu je odgovoril, da pozna program o ureditvi prometa na slovenski strani, ker se je sežanska občina že aktivno sponzirila s tem vprašanjem, ne pa programov italijanske strani, kar je »velika žalost«, kot je sam ocenil. Doslej ni prejel nobenega sporočila in nobenega načrta cestnega podjetja Anas in tudi s prefektur se niso o tej zadevi še oglašili. Križman je napovedal, da bo po srečanju s tržaškim prefektom sklical občinsko sejo, na kateri bodo podrobno razpravljali o prometu na Fernetičih v po-schengenskem obdobju.

Na sinočni občinski seji so še soglasno odobrili rebalans proračuna in resolucijo o projektu za oživitev italijanskega kmetijstva, ki jo je predstavila pokrajinska Zveza neposrednih obdelovalcev Coldiretti.

ŠEMPOLAJ - Jutri v Štalci

Ponovitev uspešne predstave Devetsto

Slovensko stalno gledališče nadaljuje vrsto septembrskih ponovitev uspešne monodrame Devetsto v izvedbi Janka Petrovca in režiji Marka Sosiča, ki je že sedem let na vrhu lestvice najbolj priljubljenih produkcij. Jutri ob 20.30 bo Slovensko stalno gledališče gostovalo v Štalci v Šempolaju z uspešnico, ki je nastala po tekstu italijanskega pisatelja Alessandra Baricca. Ponovitev spada v sklop abonmajskih kampanije 2007/08, zato bo ob isti priliki potekala tudi predstavitev letošnje abonmajskih ponudbe z možnostjo vpisovanja abonmajev. Za vse, ki so že vpisali ali bodo vpisali abonma, bo vstopnina znašala 2 evra.

Devetsto je zgodba moškega, ki je preživel vse svoje življenje na ladji. Postal je odličen pianist in umrl, ko so ladjo po vojni raztreli. Med igranjem klavirja in potovanji je doživil vse bistvene sprevitev.

membe prejšnjega stoletja. Monodrama je doživel premiero v okviru Primorskega poletnega festivala junija 2000 v piranskem gledališču Tartini, nato pa je bila ponovljena v Izoli, Trstu, Gorici, Tržiču, Tolminu, Umagu, Mariboru, Ptiju, Šentjanu v Rožu, Kopru in v drugih krajih. Predstava, ki je še vedno uvrščena v repertoar Slovenskega stalnega gledališča, je doživel preko sedemdeset ponovitev.

RICMANJE - Verjetno med sredo in četrtekom

Ukradli cestno signalizacijo

Pokrajina jo je dala postaviti šele pred nekaj tedni, da bi preprečila vožnjo določenih tipov vozil po Ricmanjih

Cestna signalizacija pri Ricmanjih je imela kratko življenje

KROMA

Postavili so jo šele pred nekaj tedni, pa je že ni več. Govorimo o novi cestni signalizaciji z utripajočimi lučmi na sončno energijo, ki jo je pri Ricmanjih dala postaviti tržaška pokrajinska uprava z namenom preprečevanja dostopa nekaterih kategorij vozil, potem ko je ravno v Ricmanjih prišlo že do vrste nevšečnosti zaradi zagozdenja velikih tovornjakov. Do kraja naj je bilo prišlo med sredo in četrtekom, pri čemer so neznanci odnesli proč svetilke, sončni panel in akumulator. Pokrajinski odbornik za javna dela Mauro Tommasini je v sporočilu za javnost zapisal, da je nekulturnost nekaterih povzročila kakih tritoči evrov škode in obnovila tveganje za krajevni promet. Tommasini si ne zna razložiti, kako to, da je do tega prišlo: morda je šlo za nezakonito prilastitev naprav za varčevanje z energijo ali pa za nagajanje prebivalcem in krajevnim upravam. Vsekakor bo Pokrajina v prihodnjih tednih poskrbela za ponovno postavitev signalizacije v upanju, da bo bitost ob takih dogodkih premoščena tudi z ugotovitvijo storilcev.

ZAHODNI KRAS

Obiskali bodo ostarele v domu Gregoretti

Delegacija zahodnokraškega rajonskega sveta si bo jutri skupaj s tržaškim odbornikom za socialne zadeve Carlom Grillijem ogledala prenovljene prostore doma za ostarele Gregoretti na območju nekdanje psihiatриčne bolnišnice pri Sv. Ivanu. Tako so se domenili na petkovi seji rajonskega sveta. Z obiskom želi rajonski svetniki ugotoviti, kako se v novi strukturi počutijo ostareli, ki so jih tukaj preselili iz doma Don Marzari v Naselju S. Nazario. Preselitev je izvajala na zahodnem Krasu mnogo negotovanja, predvsem med sorodniki gostov doma Don Marzari, ki morajo sedaj v mesto na obisk k svojim dragim. Odbornik Grilli je pristal na obisk, da bi rajonskim svetnikom pojasnil pogled občinske uprave na vprašanje ostarelih. Dejstvo pa je, da je ostal zahodni Kras po zaprtju doma Don Marzari brez podobne javne strukture za starejše občane.

Dan kasneje, v četrtek, 27. septembra, se bodo rajonski svetniki na zahodnem Krasu »spoprijeli« z vprašanjem čiščenja cest. Gre za eno od zagonetk upravljanja zahodnokraškega rajonskega ozemlja. Predsednik Bruno Rupel je že neštetokrat opozoril tako tržaško občino kot podjetje AcegasAps, ki ima v zakupu čiščenje cest, da so ceste in ulice v vasih zahodnega Krasa nedostojno zapuščene. Občina je - pisemo - zvrátila krivdo na podjetje AcegasAps, češ da ni opravila predvidenih del; podjetje AcegasAps pa je - vedno pisemo - odgovarjalo, da naj bi bila za čiščenje nekaterih predelov odgovorna občina, ker ti predelni niso bili vključeni v pogodbu.

Ker so bila vsa dosedanja pisma neučinkovita, so se na rajonskem svetu odločili, da si bodo s tehniki tržaške občine in predstavniki podjetja AcegasAps ogledali ceste in ulice ter na kraju ugotovili, kdo je za kaj pristojen.

Občinski tehniki se bodo dan kasneje vrnili na zahodni Kras, da bi si skupno s predstavniki rajonskega sveta ogledali smerokaze po vseh. Mnogi so poškodovani, mnogi zaravali, nekaj so jih odnesli. Ogled naj bi tehnikom služil za pripravo novih smerokazov, ki naj bi nadomestili do trajane.

Trgovino so olajšali za 15.000 evrov

Veletrgovina v Ul. Destriero v bližini Senenega trga je od včeraj revnja za 15.000 evrov. To je namreč vsota, ki so jo neznani tatovi odnesli iz blagajne, v kateri je bil skrit denar. Da slednji manjka, je včeraj popoldne odkrilo osebje trgovine, ki je takoj poklicalo policijo. Zaenkrat ni še znano, kako so neznanci izvedli tativno, saj agenti niso ugotovili nobenega znaka, ki bi človeka nagibal k sumu, da je prislo do vločna. Kaže, da so se tatovi poslužili bolj prebrisane taktike: lahko se je namreč zgodilo, da so vstopili v trgovino pred zaprtjem in se nato skrili v njenih prostorih, da bi potem v miru opravili svoje »delo«.

Rešili so ga smrti

Gasilci in reševalci službe 118 so včeraj morali poseči v nekem stanovanju pri Sv. Jakobu, kjer so rešili življenje mlajšemu 38-letnemu moškemu. Pravzaprav ni jasno, kaj se je dejansko zgodilo, a kaže, da je moški zaužil prekomerno količino mamil, tako da je tvegal srčni infarkt, kar pomeni, da so ga skoraj gotovo rešili smrti. Nesrečnega stanovalca so odpeljali v bolnišnico na Katinari, kjer je prejel zdravstveno oskrbo, po zadnjih vesteh pa naj bi ne bil več v življenjski nevarnosti.

SKD BARKOVLJE - Barkovlje v pesmi in besedi

Aleksander Furlan predstavil svoj pesniški prvenec An popodan

V prostorih SKD Barkovlje se je v soboto zvečer zgodila imenitna predstava pod geslom Barkovlje v pesmi in besedi. Gost zelo dobro obiskane in nekoliko posebnega literarnega večera je bil domači narečni pesnik Aleksander Furlan, po domače Šandrin, ki je letos pri tržaški založbi Mladika objavil svoj pesniški prvenec v barkovljanskem narečju An popodan. Večer je s svojo duhovitostjo povezoval Ladi Vodopivec, poleg recitirane pesmi iz ust domačih recitatorjev pa je bilo moč v soboto v Barkovljah slišati tudi peto besedo oziroma melodije iz klavirja. Na tipke je zaigrala Tamara Ražem, pesem pa se je oglasila iz grl pevcev, ki so še do pred kakičem letom sestavljeni zbor Milan Pertot. Zopet so se zbrali za to priložnost in pred občinstvom nastopili pod vodstvom domačinke Aleksandre Pertot, ki letos slavi 25-letnico zborovske vodenja.

Z Aleksandrom Furlanom se je pogovarjala novinarka Ivana Godnik. Furlan spada med tiste ljudi, ki so na svoj rodni kraj močno navezani. Njegova pesniška žilica se napaja iz lastnih korenin. Muza, ki ga navdihiuje, pa je brez dvoma domače barkovljansko okolje. Aleksander Furlan je veliko časa svoje narečne pesmi objavljel v tržaški literarni reviji Mladika. Barkovljansko narečje, v katerem Šandrin piše, danes počasi izginja, prav njegova zasluga pa je, da se bo to ohranilo tudi v pisni obliki. Njegove pesmi imajo pristni ton prisrčnosti, so izraz človeka, ki je pristen.

Kako pa na svoje ustvarjanje gleda sam pesnik? Zakaj se je sploh lotil pisanja v domačem narečju? Furlan pravi, da se človek nekje po petdesetem letu začenja ozirati na prehodeno pot. Danes je takih, ki še govorijo v domačem narečju, vedno manj, zato se je Furlan lotil pesnjenja v tej govorici. Aleksander Furlan je bil sicer rojen na Gredi, kjer je bilo okolje narodnostno mešano. Ko pa je prihajal na obisk k noni v Barkovlje, se je spotoma učil novih domačih izrazov. Šandrinove pesni nastajajo ob vseh prilikah, nemalokrat pa pesnik zanje navdih dobi med domačimi paštni in trtami. Furlan pravi, da je bistvenega pomena s pisnjem začeti, drugo pride itak samo od sebe. Aleksander Furlan v svojih pesmih največkrat pojde o človeški toplini, ki jo danes v svojem okolju vse bolj pogreša. Nekoč so se namreč ljudje med seboj veliko bolj družili, svet okrog njega je bil odprt, danes pa povsod stojijo pregraje. Da sta Aleksander Furlan in njegovo ustvarjanje res priljubljena v našem ozjemu in širšem prostoru, je zgovorno pričal topel in dolg aplavz, ki so ga prisotni slušatelji ob koncu prisrčnega pogovora namenili slavljenemu.

Primož Sturman

OPČINE - Prosvetni dom Na ogled fotografije Lojzeta Spacala in Marijana Pfaiferja

V Prosvetnem domu na Opčinah se uspešno nadaljuje razstava Kras, Istra, Posočje: podobe, krajin, vtisi, na kateri bodo prvič prikazane javnosti fotografije Lojzeta Spacala in velikega slovenskega fotografa 20. stoletja Marijana Pfaiferja. Fotografije sta posnela leta 1945 in so jih nato uporabili na pariški mirovni konferenci leta 1947, ko so obravnavali vprašanje vzhodne oz. zahodne meje. Gre torej za edinstveno priložnost, da si lahko te fotografije ogledamo. Pri postavitev te razstave je pomembno tudi to, da vseh krajev s fotografij nihil mogiče razpozнатi, zato, kdor kraj prepozna, je vabljen, naj ime napiše v ta namen pripravljene liste. Kar bo še kako pomagalo pri nadaljnji katalogizaciji fotografij.

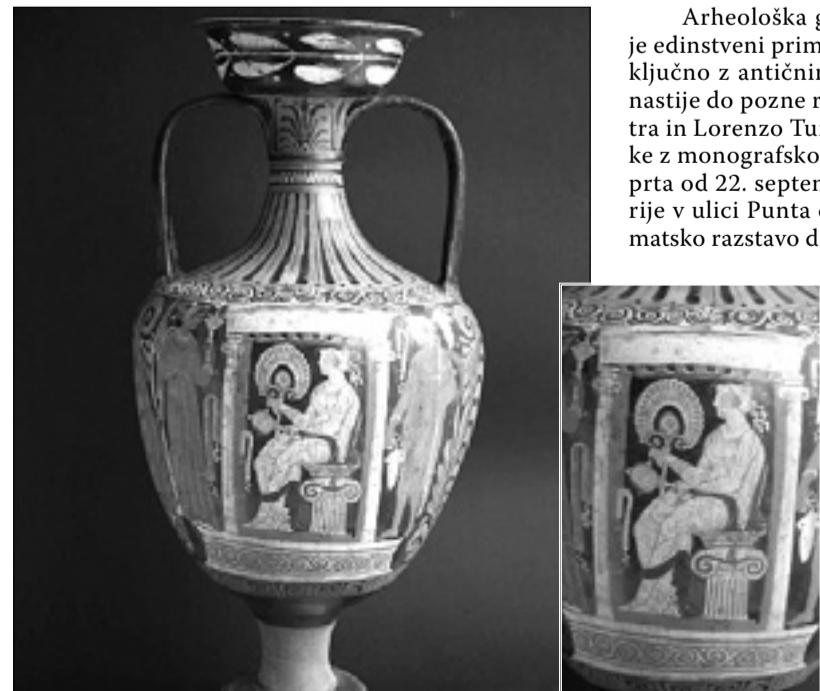
Razstava pa je vključena v fotografski festival Triestefotografia in je odprta ob delavnikih do 29. septembra, med 17. in 20. uro.

Do konca septembra bo prav tako odprt tudi prodajno – razstavnji sejem novih in rabljenih knjig, ki ga je skrbno pripravila društvena knjižnica P.Tomačič in tovariši. Na sejmu si bo mogoče nabaviti najnovejše in rabljene knjige ter knjige po znizani ceni z najrazličnejšimi področji. Na Opčinah, v Prosvetnem domu.

IXION ARCHEOGALLERY

Razstava »Kontaminacije«

Na ogled izbor iz zbirke Marine Balestra in Lorenza Turca - Do 17. oktobra

Arheološka galerija IXION Archeogallery v Trstu je edinstveni primer galerije umetnin, ki se ukvarja izključno z antičnimi predmeti od prve egipotske dinastije do pozne rimske dobe. Lastnika Marina Balestra in Lorenzo Turca bosta ovrednotila del svoje zbirke z monografsko razstavo »Kontaminacije«, ki je odprta od 22. septembra do 17. oktobra na sedežu galerije v ulici Punta del Forno 3 v Trstu. Gre za prvo tematsko razstavo dragocenih arheoloških predmetov izven muzejskega okvira na italijanskem teritoriju. Eksponate povezuje izvor, po obliki etnični elementi v apulijski keramiki pred rimskim osvajanjem (4.-3. stoletje pr.n.s.). Vse razstavljenne keramike, med katerimi je več zelo redkih predmetov, kažejo znak krajevne tradicije in vpliva grške kolonizacije kot primer postopne asimilacije dveh kulturnih umetniških področju.

Razstava je odprta od torka do sobote (razen četrtek po poldne) z urnikom 9.30-12.30/16.00-19.30.

ZA OTROKE - V organizaciji Radijskega odra Gledališki vrtljak se uspešno in zabavno vrti že deset let V nedeljo začetek sezone letašnjih otroških predstav

Gledališkega vrtljaka, to je abonmajske ponudbe gledaliških in lutkovnih predstav za otroke in mlade družine, skorajda ni več potrebno predstavljati. Letos namreč Gledališki vrtljak praznuje že svoj deseti rojstni dan. Od prvih začetkov, ko se je pojavil z zelo skromno reklamo, v ne-gotovosti ali bo med najmlajšimi vzbudil zanimanje, do njegove rasti in uveljavitev, ko se je ponudba celo razvojila z abonmajem Sonček in Zvezda, si je Gledališki vrtljak pridobil pomembno mesto v kulturnem življenju na Tržaškem. Če iščemo razloge njegovega uspeha, jih bomo najbrž našli v dejstvu, da je njegova ponudba ustrezala potrebam in željam mnogih staršev. Cilji Gledališkega vrtljaka so namreč ne samo kulturne, pač pa tudi psihološke in socialne narave. Predstave so ob nedeljah in so posebej namenjene celim družinam, saj jim posebno ugodne cene abonmajev omogočajo skupen obisk. Na ta način se psihološke vezi med malčki in njihovimi starši poglobijo, ogled in pravilno razumevanje igric pa pripomore tudi k otrokovemu jezikov-

nemu in kulturnemu razvoju.

Letošnja sezona bo zasnovana kot prejšnje, vendar pa bo nekoliko bolj potudar njen okrogli jubilej in to ne samo s plakati, ki se bodo letos lepo bleščali (- a se bodo zato pojavili v javnosti z majhnim zamudo).

Vse predstave se bodo odvijale v Marijinem domu pri Svetem Ivanu ob nedeljah popoldne, ob 16. uri in ob 17.30. Abonma Sonček velja za prvo predstavo, abonma Zvezda pa za drugo predstavo, pri nakupu teh pa bodo na voljo vse že ustaljene ugodnosti za družine (zastonjski abonmaji od tretjega člena dalje). Seveda bo vsakokrat mogoče kupiti tudi posamezne vstopnice, ki pa so dražje od abonmajev.

Ta teden bodo v vseh vrtcih in šolah izobeseni plakati s celotnim letosnjim repertoarjem, lahko pa že zdaj izdamo, da bo prva predstava, ki bo na sporedu danes teden, igrica Pepekla v izvedbi malih gojencev letosnjega poletnega Gledališkega tedna za najmlajše. Igrico in celoten spored bomo v tem tednu še podrobno opisali. Zaenkrat priporočamo vsem zvestim in novim prijateljem Vrtljaka, da takoj rezervirajo abonmaje v uradu Slovenske prosvete, ul. Donizetti, 3, ali pa po telefonu na štev. 040/370846 od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure. S tem se bodo izognili čakanju in dolgim vrstam v nedeljo, ko bo seveda marsikateri zamudnik še naročil abonma ali pa kupil le posamezno vstopnico za predstavo Pepekla.

Lučka Susič

Kino

ALCIONE - 17.00, 19.00, 21.00 »Il dolore e l'amaro«.

AMBASCIATORI - 17.15, 18.50, 20.30, 22.15 »I Simpson - Il film«.

ARISTON - 18.05, 20.15, 22.15 »Transylvania«.

CINECITY - 16.30, 19.45, 22.05 »Espiazione«; 22.05 »L'ultima legione«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Scrivilo sui muri«; 16.30, 19.50, 22.10 »Subax - Tre menti sopra il pelo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Funeral party«; 20.00 »Sapori e disapori«; 16.00, 18.00 »Shrek terzo«; 16.20, 17.15, 18.10, 19.30, 20.00, 21.30, 22.00 »I Simpson - Il film«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »Funeral party«.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45 »Io non sono qui«; 18.15, 20.00, 21.45 »Le ragioni dell'aragosta«.

FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30 »Sapori e dissapori«; 22.15 »Sicko«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »La ragazza del lago«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Piano, solo«.

KOPER-KOLOSEJ - 17.00, 19.00, 21.00 »Ful gas 3«; 14.30, 16.50, 19.10, 21.30 »Bournou ultimat«; 18.10, 20.00, 21.50 »Proste sobe«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00 »I Simpson - Il film«; 22.20 »Severance: Tagli al personale« (prepovedan mladim pod 14. letom); Dvorana 2: 16.30, 20.30, 22.20 »Suxbad - Tre menti sopra il pelo«; 18.20

»Le vite degli altri«; Dvorana 3: 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »L'ultima legione«;

Dvorana 4: 16.30, 19.30, 22.20 »Shrek terzo«; 18.00, 20.50 »Scrivilo sui muri«.

SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ-KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »I Simpson - Il film«; Dvorana 2: 17.00, 18.30 »Shrek terzo«; 20.10, 22.10 »Sapori e dissapori«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.00 »Scrivilo sui muri«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Suxbad - Tre menti sopra il pelo«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Gli amori di Astrea e Celadon«.

Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi včlanjene zbole in skupine, da se udeležijo predstavitev 5. številke zbornika »GLAS NAŠIH ZBOROV«

denes, 25. septembra ob 20.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah.
Nastopila bo dekliška skupina Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan

Krožek GALEB vabi osnovnošolske otroke na brezplačen celodnevni izlet "NA PRAVLJICO V BENEČIJO"

V SOBOTO, 6. OKTOBRA 2006
Informacije in prijave do 30.9.
na TEL. 040 368094 ali mail krozek.galeb@libero.it

Sc. MELANIE KLEIN
in Zbornica kliničnih pedagogov
prijevata

TEČAJ ZA DOJENČKE PRVI KORAKI
(tečaj predvideva 6 srečanj; masaža in dejavnosti v bazenu)
ZAČETEK 15. OKTOBRA
Info:
www.melanieklein.org,
tel. 328-4559414

Včeraj danes
Danes, TOREK, 25. septembra 2007
GOJMRI

Sonce vzide ob 6.55 in zatone ob 18.58 - Dolžina dneva 12.03. Luna vzide ob 18.17 in zatone ob 3.55

Jutri, SREDA, 26. septembra 2007
JUSTINA

VREMENIČERJ OB 12. URI: temperatura zraka 21,8 stopinje C, zračni tlak 1019,1 mb pada, veter 10 km na uro zahodnik, vlag 52-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,6 stopinje C.

Lekarne
Od pondeljka, 24.,
do sobote, 29. septembra 2007
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Cavane (040 300940), Barkovlje - Miramarski drevored 117 (040 41928).
Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30
Trg Cavane 1, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2.
Boljunc (040 228124) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 (040 764441).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponедeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Gafolo.

Čestitke
Danes TANJA rojstni dan ima. Vsa domača klapa ji voči iz srca. 40 naj se ti želja izpolni, prav toliko ti Dean poljubčkov da.
Danes je v Cerovljah poseben dan, neka prekrasna punca ima rojstni dan. »Metju« ji pravijo, MATEJA ji je ime, naša lisička 18 let ima že. Mi vsi ji iz srca vse najboljše želimo ter obilo sreče zdravja in veselja ji zaželimo.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira 30. septembra 2007 izlet v Škofo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Odhod iz Opčin pri Prosvetnem domu je predviden ob 7. uri, iz Gorice (pred Rdečo hišo) ob 8. uri. Za prijave in informacije poklicite na tržaški (040-635626) oz. goriški urad ZSKD (0481-531495).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV vabi včlanjene zbole in skupine, da se udeležijo predstavitev 5. številke zbornika »GLAS NAŠIH ZBOROV« denes, 25. septembra ob 20.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah. Nastopila bo dekliška skupina Vesela pomlad pod vodstvom Mire Fabjan

KROŽEK GALEB vabi osnovnošolske otroke na brezplačen celodnevni izlet »NA PRAVLJICO V BENEČIJO«

V SOBOTO, 6. OKTOBRA 2006
Informacije in prijave do 30.9.
na TEL. 040 368094 ali mail krozek.galeb@libero.it

SC. MELANIE KLEIN
in Zbornica kliničnih pedagogov
prijevata

TEČAJ ZA DOJENČKE PRVI KORAKI
(tečaj predvideva 6 srečanj; masaža in dejavnosti v bazenu)
ZAČETEK 15. OKTOBRA
Info:
www.melanieklein.org,
tel. 328-4559414

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007, izlet »po poteh Kiljana Ferluge« v Crikvenico in otok Krk. Zbirališče v Miljah pred avtobusno postajo ob 7.uri, ob 7.15 pri Koroščih, ob 7.25 v Žavljah, ob 7.30 pri ex »Fiat Grandi«. Prijave sprejema gospa Vesna (040-271862). Izlet je organiziran v sodelovanju z Adriatica.net Centro viaggi.

KRUT - zadnja mesta za bivanje na otoku Ischia (7.-20. oktobra 2007). Poklici na tel. št.: 040-360072. Tehnična izvedba Adriatic Y.

SPDT organizira v nedeljo, 7. oktobra 2007 avtobusni izlet v Val Vecia (Bassano). Predviden je krake pohod z ogledom zanimivosti prve svetovne vojne. Izlet vodi Franc Starec. Ker je izlet avtobusni naj se člani čimprej prijavijo na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka). Vabljeni!

POTOVANJE PO NOTRANJSKI: šolske sestre de Notre Dame vabimo v soboto, 6. oktobra 2007, na enodnevni romarski izlet v Stari trg pri Ložu in okolico. Avtobus bo odpeljal s trga Oberdan ob 6.30, s Sesljanja ob 6.45, z Nabrežine ob 6.50, s Sv. Križa ob 7. uri, s Prosek ob 7.10 in z Opčin ob 7.20. Stroški za izlet, vključno s kosilom znašajo 40,00 evrov. Za vpis in podrobne informacije se čimprej obrnite na tel. št. 040-220693.

SKD TABOR - V Prosvetnem domu na Opčinah, bo ob delavnikih med 17. in 20. uro do 29. septembra, na ogled razstava Lojzeta Spacala, Marijana Pfaiferja »Kras, Istra, Posočje: podoobe, krajine, vtsi (fotografije). Razstava je vključena v mednarodni fotografski festival Triestefotografia. Istočasno bo v prostorih Prosvetnega doma potekal sejem novih in rabljenih knjig.

SKD LIPA vabi na koncert »Oh, ljubezen plameneca« v izvedbi MePZ Obalca. Nastopajo solisti: Tamara Stanese, Martin Knez, Raffaella Petronio, Deana Lozar, Samo Južnič. Koncert bo dne 26. septembra 2007, ob 20.30, v dvorani športnega centra Zarja v Bazovici (ob nogometnem igrišču).

V KULTURNEM CENTRU Lojze Bratuž bo v sredo, 26. septembra 2007 ob 18. uri odprtje likovne razstave slovenskega umetnika Karla Pečka pod naslovom »In kaj naj ljubim, če ne skrivnosti?« Razstava je v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka - Kanal ob Soči. Umetnika in razstavljenega dela bo predstavila prof. Milena Zlatar.

ZADRUGA NAŠ KRAS IN ZA-LOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA vabita v petek, 28. septembra ob 20. uri, v Kraško hišo v Repen na predstavitev knjige Boruta Spacala »Nočni cvet - Spomini na oceta«. O Lojetu Spacalu bo spregovoril umetnostni zgodovinar, prof. Giulio Montenero. V okviru večera bo na ogled video posnetek Izaka Premrova (Rtv Slovenija) »Podoba podobe«, ki je nastal ob 100-letnici umetnikovega rojstva.

KOCERT MARTINE FERI - ob spremljavi Izaka Cergola, v soboto, 29. septembra 2007, ob 20.30, pri društvu Igo Gruden v Nabrežini.

RADIJSKI ODER obvešča, da se začenja »deseti Gledališki Vrtljak«. Prva predstava, »Pepelek«, v izvedbi malih gojencev Gledališkega tedna za najmlajše, bo prihodnjo nedeljo, 30. septembra, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu (ul. Brandesia št.27). Abonmaje lahko rezervirate v uradu Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3, ali telefonsko na št. 040-370846, od ponedeljka do petka, ob 9. do 17. ure. Na voljo sta dve vrsti abonmajev, in sicer Sonček za predstave ob 16. uri in Zvezda za predstave ob 17.30. Nakup posameznih vstopnic in abonmajev tudi neposredno pred predstavo.

V SOBOTO, V Galeriji Veli Jože v Grožnjanu (HR) bo od 23. do 30. septembra 2007 vsak dan, ob 10.30 do 17.30 na ogled razstava Klavdije Marušič. Istočasno bo v Galeriji All'Angolo v Grožnjanu na ogled razstava Andrea Verdelago.

KNJIZNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Opcine, v torek, 2. oktobra, ob 20. uri, bo prof. Jož Pirjevec, ob prisotnosti avtorja Lada Ambrožiča

ml. predstavil knjigo »Novljano stoletje«, prikaz življenjske poti generala in vojaškega zgodovinarja Lada Ambrožiča-Novljana. Vabljeni!

KONCERT PERGOLEZIJEVE STAVAT MATER bo v cerkvi sv. Apolinarija, Ul. Capitolina 14, 6. oktobra, ob 20.30. Soprana Dana Furlani, mezzosoprana Fabiana Polli, orgle Manuel Tomadin.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na »24 ur pleha ali maraton ljuditeljev pleh glasbe«. Pričetek v soboto, 20. oktobra 2007, ob 19. uri, zaključek v nedeljo, 21. oktobra, ob 19.

uri v Praprotni, v ogrevanem šotoru na šagri pod borovci. Vabljeni vaški veseljaki, vse godbe, skupine narodnozabavne glasbe, ljudski godci in vsi, ki znate zaigrati eno po domače. Prijave in info: tel. 347-6849247 (Erik) ali info@godbanabrezina.it ali fax 040-2529063.

ZSKD obvešča, da se bo v nedeljo, 21. oktobra, na Pomorski postaji v Trstu, odvijala deželna zborovska revija »COROVIVO«. Prvi koncert bo ob 10. uri, nastopajo: società polifonica »S.Maria Maggiore« (TS), Insieme »Lumen vocale« (Videm), Officium Consort (PN), Coro Guarneriano (videm), associazione corale »Città di Gradisca« (GO), coro polifonico »Città di Pordenone (PN), vokalna skupina »Ars Musica« (GO). Drugi koncert bo ob 14.30, nastopajo: OPZ »Le note allegre« (GO), vokalna in instrumentalna skupina »Cantaré« (TS), OPZ »Fran Venturini« (TS), Ensemble Armonia (PN), Cappella Musicale »A. Salieri« (Videm), vokalna skupina »Città di San Vito« (PN), associazione corale »Audite Nova« (GO), ŽPZ »Multifariam« (videm); tretji koncert bo ob 18. uri, nastopajo: društvo »Cappella Tergestina« (TS), zbor »Cjastelir« (Videm), OPZ Del Contrà (PN), Catticoro/Katizbor (TS), Mladinska vokalna skupina Vrh Sv. Mihaela (GO), Collis Chorus (PN). zaključni koncert z nagravjanjem bo ob 20.45.

MALI OGLASI

DAJEM V NAJEM, izključno študentom, dvosobno stanovanje pri sv. Jakobu. Poklicite lahko v popoldanskih urah na tel. št. 040-813651.

FRIZERSKO OPREMO v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. na št.: 349-4963779.

GOSTILNO v Mačkoljah z velikim dvoriščem ter parkiriščem daje se v najem. Tel.: 348-3667765.

ISČEM v najem na tržaškem krasu majhno hišico z vrtom ali stanovanje, tudi potrebno manjših popravil, adaptacij. Tel.: 346-0919666.

ISČEM zanesljivo in natancno hišno pomočnico. Tel.: 040-212928.

ISČEM POMOČ pri učenju zgodovine in zemljepisa za tretji razred slovenske nižje srednje šole. Tel. 040-54126 ali 333-9612822.

KUPIM olje ali mešano tehniko gorilskoga umetnika Rudolfa Sakside. Tel. 328-3625499.

NA PROSEKU oddajamo v najem opremljeno stanovanje (60 kv. m) s parkiriščem in balkonom. Tel. 040-225320 ali 333-1129574.

NUDIM pomoč pri nalogah in učenju dijakom nižje srednje šole. Tel. 349-1603488.

NUJNO ISČEMO vestnega natakarja - vestnega natakarico in spretno čistilko. Tel. na št.: 333-5342832.

PIANINO - STENSKI KLAVIR malo rabljen prodam. Cena po dogovoru. Tel. 349-7837509.

POPRAVLJAM in krom na novo obleke, pohištvene opreme in tudi štitki na noš. Zainteresirani naj poklicajo v popoldanskih urah na 335-5409251.

PRODAM majhne tibetanske kozličke. Tel.: 334-7755361.

PRODAM malo rabljen bicikel Battalini, velikost za odrasle. Tel. na št.: 335-5409251.

PRODAM po ugodni ceni popolnoma nove gorske čevlje št. 40. Klicati ali zgodaj zjutraj ali ob 13.30 do 14.30 na tel. št.: 040-820630.

PRODAM kmečki voz Macoratti v železu, zmogljivost 4 tone; informacije 333-2331049.

PRODAM nove gume michelin št. 195/65 R15 91T. Tel. št. 334-9580949.

PRODAM omara visoko 2 m in široko 2,20 m za dnevno sobo, v zelo do-

ISČEMO TRGOVSKEGA POTNIKA za prodajo frizerskih, kozmetičnih proizvodov in opreme, ter izkušenega skladiščnika. Tel. Roberto 040-390319.

SAINT'HONORÉ ISČE OSEBO do 29. leta (lepe postave, nekadicilec/ka, znanje angleščine) za delo v slaščičarni na Opčinah in v Trstu, urnik 40 ur od srede do nedelje. Tel. 040-215161

SOCIALNA ZADRUGA ISČE vzgojitelje z učiteljskim ali enakovrednim naslovom ali univerzitetno diplomo in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje goriška pokrajina. Poslati curriculum na fax 040-232444.

brem stanju. Tel. na št. 338-4288100 v urah obedov.

PRODAM tisočliterski Inox sod (sem pre pieno). Cena po domeni. Klicati ob uri kosila ali zvečer na tel. št. 040-327212.

UGODNO PRODAM zidni klavir. Tel. 335-6158792.

V NAJEM isčem bivališče (podstreno, oz. monolok + kopalnica ali podobno) najmanj 30-40 kv.m; tudi preprosto, le da svetlo in prazno za ceno od 250,00 do max 310,00 evrov. Klicati na tel. št.: 040-392018 ali 340-2620400.

Osmice

OSMICO sta v Mayhinchah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas! Tel

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Vabilo k abonmaju 2007/08

Duohtar pod mus! v zabavo in spodbudo k vpisu abonmaja

Po Molierovih motivih je delo napisal Iztok Mlakar - Koprodukcija SNG Nova Gorica in Gledališča Koper

Za začetek ... vabilo k abonmaju: Slovensko stalno gledališče vabi k vpisu abonmaja za sezono 2007-08 in kot spodbudo ponuja ogled zabavne predstave Duohtar pod mus!, ki jo je po Molierovih motivih v severnoprimskem narečju napisal Iztok Mlakar. Predstavo s podnaslovom »Burka s petjem in streljanjem« je režiral Vito Taufer, kot vabilo k abonmaju SSG pa bo na sporednu v petek, 28. septembra, ob 20.30, in sicer v tržaškem Kulturnem domu. Koprodukcijo SNG Nova Gorica in Gledališča Koper si bodo lahko abonentki SSG za sezono 07/08 ogledali za samo 2 €.

Podrobnejše informacije so na voljo na blagajni Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, Ul. Petronio 4, tel. 040 362542, brezplačna telefonska številka 800214302, fax 040 368547, e-mail info@teaterssg.it, spletna stran www.teaterssg.it.

IGRAJO:

Sganarel - Iztok Mlakar
Martina - Urška Bradaščka
Valer - Gregor Zorc
Geront - Boris Cavazza
Lucinda - Lara Komar
Angelina - Teja Glažar
Leander - Gorazd Žilavec

Prizor iz narečne komedije Duohtar pod mus!

IZPOSOJENI INTERVJU - Objavljeni v publikaciji gledga

Komedija je tragedija, gledana v rit

Pogovor z igralcem in avtorjem komedije Duohtar pod mus!, Iztokom Mlakarjem

Od kod ideja, da po motivih Molierovih komičnih enodejank napišete novo besedilo?

Režiser Vito Taufer me je že pred časom nagovarjal, naj za uprizoritev v primorsko narečje »prevedem« nekaj Molierovih enodejank, ki vsebujejo humor na račun zdravnikov in njihove medicinske kvaziznanosti; pozneje je predragal, da dopišem in uglasbam še songe in – ko je Gledališče Koper takrat še nenapisano adaptacijo uvrstilo v repertoar lanske sezone – predragal tudi to, da vse skupaj napišem nekoliko po svoje. Vrag je vzel šalo: začel sem pisati, presečen ugotovil, da mi gre stvar še kar od rok in dokončal burko, ki sem jo naslovljil Duohtar pod mus!

Pišete hitro?

Pisal sem prvič in šlo je gladko. Upal sem, da bom imel za zadnje urejanje besedila več časa, saj sem le dva dni pred prvo vajo v koprskem gledališču v matični hiši nastopil v premierni uprizoritvi Bojčevega Orkestra Titanik. Pisal sem med odmori na vajah, in imel srečo, da je dialog stekel kar sam, več časa sem potreboval le za songe. Čeprav sem burko napisal v kratkem času, sem jo pisal s čistim namenom, v želji, da se štorkira do konca, da vsebuje vrsto komičnih elementov, da je zabavna. Napisal sem jo brez želje po iskanju višjih ciljev; višji smisli bi tu bili napaka, dvojni smisli in nesmisli so namen.

Osnovna fabula, predvsem pa uvodni zaplet sta povzeta po Molierovem Zdravniku po sili; kolikšen je pravzaprav vaš, avtorski delež?

Moj namen ni bila kakšna velika izvirnost ali kdo ve kako pomembno literarno delo, ampak predvsem zabaven dialog. Molire se je pri pisanju komičnih enodejank in kratkih komedij zgledoval pri Comédie Italienne, igralcih commedia dell'arte, ki so prišli v Francijo (kar dokazuje tudi epifat na grobu Tiberija Fiorilla, znamenitega interpreta Scaramoucha, Narava je bila njegova učiteljica, Molire je bil njegov učenec). Ti igralci so s sabo prinesli tudi svoje scenarije, burle, lazze, battude, ki jih je Molire poznal in jih tudi uporabil v svojih delih. In ker je v teatru pač tako, da ne moreš ničesar ukrašti, ne da bi ti kdo drug tega spet ne ukradel, tudi sam kradem staremu mojstru. Sicer pa se najdejo nešteti zapis podobnih zgodb v raznih zbirkah scenarijev Commedia, zbirkah, kot je na primer Il teatro delle favole rappre-

Iztok Mlakar v predstavi

sentative Flaminia Scale.

Je šlo za iskanje nekakšne matrice zapleta?

Ne. Matrica zapleta ne obstaja, obstaja le matrica likov. Vsak lik ima svoj značilen, recimo temu, komični potencial, značilnost, ki ga opredeljuje. In ko se dva takci potenciala soočita, je zaplet že tu. Commedia dell'arte in Molire, vsaj njegove zgodnjije komedije, razvoja lika ne pozna. »Junak! teh komedij se v toku dogajanja ničesar ne naučijo, ne postanejo pametnejši, bolj modri. Če bi ti liki v naslednjem trenutku vstopili v novo komedijo, bi bili tako rekoč znova na začetku. Iskal sem like, ne zapleta, prizorov ali zgodbe.

A vendar v besedilu lahko najdemo arhetipske prizore commedia dell'arte, – npr. prizor s polivanjem vsebine nočne posode?

To je tipičen lazzi, komični vložek, s katerim so nekoč med predstavo pritegnili pozornost občinstva. Lazziji so bili pogosti in velikokrat precej vulgarni; v nočni posodi največkrat niti bila le voda, temveč tudi konkretnejša vsebina, ki so jo v obliku kuhanega kostanja metali v občinstvo.

Vas je pisanje po tuji predlogi omejevalo ali imajo takšne »omejitve« tudi svoje prednosti?

Čeprav gre za pisanje »po motivih«, je možnosti za nadaljevanje zgodbe – navsezadnje gre le za »matematične« formule kdo koga, kaj, kje, kako ... – veliko. Izmišljanje zapletov je pogosto manj zahtevno kot izpeljava vsebinskega in dramaturškega loka, ki se na neki točki konča. Angleži pozno frazo run for the curtain, kar pomeni, da moraš pri komediji, ko prideš do dolocene točke, »teči proti zastoru«, kajti v nasprotnem primeru se razplet razvleče in napetost popusti. To je pač zakonitost, ki jo je treba upoštevati.

Duohtarja pod mus! ste – tako kot tudi svoje pesmi – napisali v pri-

morskem narečju; ker gre pri tej oznaki za jezikovno-geografsko širok pojem, me zanima, o katerem narečju lahko govoriva?

To ni jezik, ki bi si ga izmisliš strokovnjak oz. jezikoslovec, temveč jezik v funkciji predstave, gledališča. Duohtarja pod mus! sem pisal v severnoprimskem narečju, ki temelji na solkanskem, posamezne besede pa sem poiskal v drugih narečjih. Bolj kot etnološko čist jezik me zanima »barvanje« jezika, zato besedila – tudi ko gre za pesmi – večkrat obarvam s cerkljanskimi, vipsavskimi in furlanskimi izrazi, a vedno z namenom določenega učinka. Podobno so razmišljali tudi igralci commedia dell'arte; vsak lik je tendiral k načrtu tiste pokrajine ali mesta, od koder je izhajal, in ga je to tudi značajko opredeljevalo; Pantalone, trgovec, ki je vzbujal strahospoštovanje (beseda pantalone izhaja iz fraze besed piantare il leone in označuje tista, ki je nosil beneško zastavo, simbol moči ekonomskega imperija Beneške republike), je govoril v beneškem narečju, Dottore (Balanzone) v narečju iz Bologne (znamenito učenjaško mesto), Il Capitano je govoril z močnim španskim naglasom, saj so bili v tistem času pogosti vojaški najemniki Španci, Zannijevi narečje je bilo načrte revnega kmeta iz Padske nižine ...

Pri pisanju avtor najbrž nehoti vizualizira zapisano besedilo; kako bi po vašem mnenju na odru moral zaživeti Duohtar pod mus?

To mora biti commedia dell'arte! ... Da ne bo pomote: ne govorim o rekonstrukciji predstave comedie dell'arte, o igranju pod maskami iz usnja, temveč o njenem ritmu, muzikalnosti uprizoritve, ki izhaja iz omenjene tradicije. Duohtarja pod mus! vidim predvsem kot spretno, znalsko narejeno uprizoritev, ki jo delajo ljudje, ki se spoznajo na svoj posel, in ta posel opravljajo odgovorno in profesionalno. Dobra burka je po mojem prekletu resna zadeva.

Je res, kar pravite igralci, da igranje komičnih vlog zahteva drugačen napor kot igranje resnih, dramskih? Zakaj je komedija »težja«?

Drama in komedija sta si veliko bolj bližu, kot se zdi na prvi pogled. Tako komedija kot tragedija obravnavata enako tematiko, nekaj resničnega in bolčega, le zorni kot je drugačen. Komедija je tragedija gledana v rit – z distanco, z zrelostjo. Othello je lahko tragicen, nevaren, vreden sočutja in kaj jaz vem

kaj še. Če pa stvar zrelo pogledaš, bi ga bilo treba samo dobro pretepliti in poslati v kako institucijo zaprtega tipa. Da ne gre dlakocepsko ločevati žanrov, je dobro vedel že Shakespeare, ki je v svoje drame vedno vnesel tudi komične elemente; zavedal se je, da je potrebno gledalca – četudi gre za tragedijo – občasno razbremeniti in nato znova »priviti«. A vrnila se k vprašanju. Ker pri komediji ni četrte stene, komedija v primerjavi s tragedijo ali dramo zahteva interakcijo med občinstvom in igralci; za vsak dovitip, vsak absurd, je treba »telefonični občinstvu, zavrteti pravo številko, poslati signal, dobiti stik ... šele nato lahko igraš naprej. V tem je morda razlika, prepričan pa sem, da igranje vedno zahteva enak napor, zbranost in kondicijo, ne glede na žanr.

Za vami sta dobrí dve desetletji dela v gledališču; vrsta pomembnih nagrad, aplavz in skandiranje občinstva, nestрпно so vas pričakovani tudi v koprskem gledališču ... Verjamete v zvezdništvo?

Ne bi želel biti lažno skromen, a slava, ki me zasleduje – tudi napada. Vesel sem, če kdo pojavlja moj koncert ali ploščo, še bolj vesel sem, ko pristopi k meni starejša šjora in pove, da se je na mojem koncertu po letu dni vdovstva prvič ponovno nasmejala, ponosen sem, ko izvem, da se je iz kome zbudila ženska, ki so ji predvajali moje pesmi in je bila pozneje prepričana, da sem jo obiskal v bolnišnici in ji poklonil zgoščenko ... To so dejstva, ki godijo, to hkrati pretresejo in zato štejejo. Ta so pomembnejša kot pojavitvenje v medijih, ki morda res ustvarjajo zvezde. Raje vidim, da me prepoznaš po tem, kar delam, in ne po člankih in fotografijah v časopisu. Biti razvilit ni isto kot nekomu nekaj pomeniti.

Za konec bi se lahko vrnila na začetek. Nenehno se sklicujete na commedio dell'arte. Od kod in zakaj pravzaprav tolikšno zanimanje za to vrst gledališča?

Zanimivo se mi zdi to, da se več igralcev ne zanima za to vrst gledališča, saj je to gledališče igralca. Komedijant ni »diplomirani dramski igralec«, ki pojavlja čaka, da ga režiser sname s ključke in uporabi v svoji predstavi, ampak je ustvarjalec. Commedia je po krivem obsojena cenost, češ da so to bili navadni burkači pod usnjenimi maskami, ki so zabavali primitivno občinstvo s primitivnim humorjem. Če malce pogledaš

zapiske iz tistega časa, opaziš, da so to bili ljudje, ki so bili vsestranski profesionalci, glasbeniki, akrobatki, plesalci, literati in celo priznani poeti (Isabela Andreini), ljudje, ki so bili ponosni na svoj poklic in so se po najboljših močeh trudili prepričiti diletantskim skupinam, da »blatijo plemenito umetnost komedije«. Poleg tega gre za tradicijo, iz katere izhajajo veliki ustvarjalci, kot so Charlie Chaplin, Tati, Dario Fo, Roberto Benigni ... in navsezadnje tudi naš Frane Milčinski – Ježek. Iz te tradicije izhajajo tudi zvrsti gledališča, kot so muzikal, kabaret, variете. Komedijant je nekdo, ki zmore na majhnom odru, brez scenografije in rekvizitov (te nadomesti telo) gledalcem pričarati kateri koli čas in prostor in besedo podpreti z glasbo, gesto, plesom ...

Vprašanje, ali se kot igralec bolj najdete v avtorskih večerih ali na dramskem odru, je na tem mestu najbrž odveč?

Včasih sem govoril, da je moja žena dramsko gledališče, moja ljubica pa komedijantstvo. Malce nemoralno je zvezelo, a je ustrezalo resnicni. A je tako, da tudi določena ljubica postane enakovredna ženi. Tako sta zdaj to dve plati iste medalje. Delo v dramskem gledališču zame ni služba, ampak privilegij, saj se tu srečujem z novimi idejami, talentiranimi ljudmi, delo je kolektivno in lepo je sodelovati pri skupnem naporu, da se ustvari nekaj lepega. Avtorski večeri so pač drugačna oblika gledališča, kjer sem vse sam: pisek besedil, avtor glasbe, igralec in pevec. Nikogar drugega ni, na katerega bi se lahko zgovarjal ob morebitnem neuspehu. Na odru sem sam, ob meni ni kolega, ki bi me izvlekel, če zaidem v težave. Pa vendar imam tudi tu soigralca – občinstvo. Med gledalcii in menoj se vzpostavi nekakšno sodelovanje, je smeh in so tištine, nepričakovani odzivi in reakcije občinstva. Le-to je zahuten, a dober soigralec, ki te lahko ogromno nauči.

Se boste bogatejši z izkušnjo pisanja dramskega prvenca zdaj lotili tudi pisanja povsem avtorskega besedila?

Priznam, izkušnja je bila zanimiva, kar pa še ne pomeni, da bom v kratkem napisal novo dramsko besedilo. Niči slučajno ne mislim postati literat, sem le skromni komedijant, in to želim ostati. Rad bi se posvetil temu, za kar zadnja leta nisem imel časa. Kaj pa je to, naj ostane zaenkrat še skrivnost!

Miha Trefalt

GLASBENA MATICA - Ob začetku novega šolskega leta

Bogdan Kralj pozitivnemu obračunu dodaja spodbudne načrte

V poletnih mesecih je bilo namreč v priredbi GM več delavnic - Obogatena šolska ponudba

Glasbena matica začenja šolsko leto z željo po stalnem posodabljanju didaktične ponudbe, ki skuša izpoljevati pričakovanja bolj tradicionalnih usmerjenih učencev kot tudi vedno bolj številnih mladih, katerim ustrezajo modernejše zvrsti s primerno prilagojenimi programi. Ravnatelj Bogdan Kralj lista s ponosom po dolgem seznamu projektov in koledajur dogodkov za naslednje mesece, obenem predstavlja pozitiven obračun kraj z zaključenih poletnih po- bud:

V poletnih mesecih smo izvedli štiri delavnice, ki smo jih prvič ponudili otrokom vseh pokrajini naše dežele, kjer deluje Glasbena matica: poleg že tradicionalne delavnice v Dijaškem domu in Trstu so se odvijale tudi v Kanalski dolini, drugič v Benetiji, prvič pa v Dobrodelbu. Pobude so se obnesle zelo dobro zaradi zanimanja otrok in uspešnosti prikaza, zato smo s tem pridobili tudi nekaj novih učencev. Odlika teh delavnic je profesionalna zasnova; ne gre namreč za »parkirišče« otrok, temveč za laboratorij, ki ga vodijo usposobljeni vzgojitelji.

Šola bo torej okreplila vrste mladih glasbenikov z novimi učenci. Kaj bodo imeli na voljo?

Kot vsako leto ponujamo individualne lekcije mnogih instrumentov in bomo v zvezi z nekaterimi od teh ohranili tudi vsakoletne posebne, promocijske ponudbe. Vsi novi vpisani imajo popust za prvo leto pouka na vseh oddelkih. Obstajajo pa še druge inicijative: na Tržaškem in Goriškem vsi učenci godalnega oddelka plačujejo nižji prispevek, v Špetru pa ima pravico do popusta, kdor obiskuje pouk violine ali flavte.

Poleg individualnega pouka se bodo gotovo nadaljevali tudi razni skupinski tečaji.

Na tem področju lahko naštejem največ novosti. V Gorici ponujamo predšolskim otrokom skupinski pouk klavirja, ki ga bo vodila Jana Drasič po posebnih metodah, s katero se otroci igraje učijo osnove glasbe. Profesor Dario Viviani pa je pobudnik dveh novih tečajev, ki se bodo odvijali v Trstu. Z upoštevanjem vedno širšega povpraševanja po prilagojenih učnih programih za vse, ki bi se hoteli ukvarjati predvsem z modernejšimi zvrstmi glasbe, bo stekel skupinski tečaj električne kitare, v katerem bodo udeleženci razdeljeni po predznanjih, od začetnikov do bolj izkušenih kitaristov. Pod vodstvom istega profesorja bomo ponudili tudi pravo novost, to je tečaj angleščine ob glasbi, v katerem bodo otroci naštudirali didaktične, ludske in ponarodele pesmice slovenske

tradicije in jih potem prevedli in zapeli v angleščini. Tudi v oddelku za zabavno in jazz glasbo bomo krstili novost in sicer skupinski tečaj klavirja, ki ga bo vodil Gorazd Pintar. Med že tradicionalnimi skupinskim aktivnostmi se bo nadaljevalo delovanje otroškega pevskega zbora v sodelovanju z Dijaškim domom.

Prva poletna delavnica, nov tečaj klavirja za predšolske otroke, uvedba klavirske sekcijske na oddelku za zabavno in jazz glasbo so novosti, ki kažejo na rast goriške šole.

Glasbena matica v Gorici doživlja drugo pomlad. Tri od letosnjih novosti zadevajo prav to šolo, na kateri se je število učencev krepko povečalo. Zelo me veseli, da so med temi tudi učenci, ki prihajajo iz Slovenije, kar potrjuje kvalitetno našega delovanja.

Učenci bodo kot vsako leto nastopili na božičnicah, ob dnevu slovenske kulture, na pustnih nastopih, internih produkcijah in zaključnih akademijah, udeležili se bodo tekmovanj in revij. V pričakovanju na koncertno sezono pa

ima tudi šolska dejavnost svoje izredne pobjede.

Konec septembra nas pričakuje petta izvedba mednarodnega harmonikarskega tekmovanja Fisa...armonie, na katerega se je že vpisalo veliko harmonikarjev iz raznih evropskih držav. V sodelovanju s krajevnim skupnostjo iz Tomaja bomo počastili 130.letnico rojstva prvega ravnatelja Glasbene matice Viktorja Sonca. V načrtu imamo tudi praznovanje letosnjega okroglega jubileja profesorja Pavleta Merkuja na našem sedežu. Pred božičnimi prazniki bomo proslavili 30.letnico usta-

novite šole Glasbene matice v Špetru. Ob tej priložnosti bomo tudi počastili desetletnico delovanja tamkajšnjega harmonikarskega orkeстра z nastopom in predstavitvijo njegove cd plošče. V prihodnjem letu pa bomo lahko obeležili še tridesetletnico glasbene šole v Ukvah. Če omenimo še bolj izrazito šolske projekte, imamo v načrtu šolo za zborovodje, ki bi jo namestili učiteljem v vrtcih in na osnovnih solah.

Sodelovanja omogočajo urešnici tekmovanja vsejega projekta. Poleg že omenjenih, je v načrtu kakšna druga plodna povezava?

Največja novost bo prav gotovo urešnici tekmovanja za širitev glasbene kulture med mladimi osnovnih, srednjih in višjih šol v oblaki glasbeno-gledališkega abonma, pri katerem bomo prisotni s sodelovanjem Slovenskega stalnega gledališča. Če ostanemo pri sodelovanjih, velja omeniti ustaljeno pobudo sodelovanja z godbami iz Nabrežine in Brega, ki se bo nadaljevala tudi letos s podporo Zveze slovenskih kulturnih društev.

Rossana Paliaga

BOGDAN KRALJ
KROMA

PORDENON - pordenonelegge.it

Srečanje s pisci tudi letos naletelo na velik odmev občinstva

Zadnja septemsrska nedelja je v Pordenonu tudi letos potekala v znamenju dolgih vrst, saj je tudi osma izvedba knjižnega sejma pordenonelegge.it natajela na izjemni uspeh. Pred gledališčem Verdi in samostanom sv. Frančiška so se vile nekaj deset metrov dolge vrste, v katerih je več sto ljudi čakalo, da bi lahko tudi v prvi osebi prisluhnili glasu tistih, ki so jih sicer vajeni brati. Tokrat namreč ni šlo za srečanje s to ali ono filmsko zvezdo ali s tem ali onim glasbenim izvajalcem; osrednji protagonisti pordenonske knjižne izložbe so bili pisci. Ob številnih festivalih gledališča, glasbe in filmov, ki skozi vse leto družijo ljubitelje te ali one umetnosti, so si pred osmimi leti v Pordenonu zamislili svojevrstni festival, ki pa ga znotraj pordenonelegge.it posvečajo vsem bralnim navdušencem.

Pobuda, ki iz leta v leto raste in pridobiva na veljavni, je pretekli konec tedna docela napolnila ulice, trge, dvorišča in seveda gledališke dvorane. Do pordenonskega središča je namreč prišlo več kot sto tisoč ljudi. Ob prisotnosti številnih pes-

nikov, pisateljev, zgodovinarjev, filozofov, novinjarjev in eseistov, je bilo tako tudi v prvi osebi mogoče prisluhniti razlogom in navdihu, zaradi katerih so se lotili pisanja tega ali onega dela. Istočasno pa je bilo seveda tudi mogoče z njimi spregovoriti in jim postaviti vrsto radovednih vprašanj.

Carlo Ginzburg, Aldo Busi, Amatav Ghosh, Joe R. Lansdale, Uwe Timm, Mauro Corona, Pino Roveredo, Susanna Tamaro, Clara Sereni, Anna Maria, Mori, Marina Cattaruzza, je le nekaj imen, ki so oblikovali potek 8. knjižnega sejma. Od sklopa posvečenega čustvom v mladinski literaturi, ki se je v Italiji v zadnjih letih, tudi s pomočjo blogov in internetnega omrežja posebej razvila, do cele serije srečanj z novinarji, ki jim ocitno medij, pri katerem so zaposleni ni več zadostovali in so svoje reportaže ali novice želeli razčleniti in poglobiti tudi v knjigi.

Gian Antonio Stella, Marco Travaglio, Oliviero Beha, Gianni Mura in Toni Capuozzo, so tako oblikovali niz razmišljaj, diskusij in pogovorov, ki so vsakič z nova docela napolnili prireditvene prostot-

re. Na izjemni odziv je seveda naletela tudi performansa Alda Busija, ki je s svojim posegom dvignil veliko prahu, predvsem takrat, ko je argumentiral svojo teorijo o predsdokih do homoseksualcev in pri tem navedel primer, da bi se celo Illyjev odbor, ko bi ga sestavljali sami geji, nikoli ne upal priznati svoje različnosti.

Ob predstavitvi pesniških opusov in readingov pa je letos veliko zanimanje izvala tudi serija srečanj z zgodovinarji. V nedeljo se je na tistem Carla Ginzburga, ki je predstavil izjemno lekcijo zgodovine, kar trlo ljudi, zelo veliko zanimanje, četudi še vedno nasičeno z vrsto predsedov, ki pa je označilo tudi srečanje zgodovinarke Marine Cattaruzza in novinarke Anna Marie Mori, ki sta razpravljali o vzhodni meji in optantih.

Več sto ljudi pa je v nedeljo zvečer ostalo izven dvoran v kateri se je odvajalo eno osrednjih srečanj, tisto z bivšim sodnikom Gherardom Colombom, ki je govoril o pomenu smisla za legalnost, »ki smo ga v Italiji že zdavnaj izgubili«. (-Iga)

KANAL OB SOČI - Kogojevi dnevi

Razkrita lepota glasbe 20. stoletja

Nastopil je APZ Tone Tomšič iz Ljubljane, ki je pod vodstvom Urše Lah, kljub odsotnosti številnih pevcev, oblikoval odličen koncert

Akademski pevski zbor Tone Tomšič univerze v Ljubljani z zborovodkinjo Uršo Lah je v petek, 14. septembra v cerkvi sv. Marije Vnebovzetje v Kanalu ob Soči oblikoval tretji koncert letosnjega mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi. Sestav, ki že vrsto let posebno pozornost posveča sodobni zborovski literaturi in s tem povečuje prepoznavnost slovenske zborovske ustvarjalnosti doma in po svetu, je zagotovo eden med najbolj zaželenimi gosti kanalske prireditve, saj vedno znova poskrbi za izbiro programa najvišje umetniške kakovosti in za vrhunske izvedbe. Kljub okrnjeni zasedbi (zaradi študijskih obveznosti je manjkal kar nekaj pevk in pevcev) je zbor z odličnimi interpretacijami in premišljenim izborom skladov dokazal, da sodi v sam vrh slovenskega zborovskega petja, in da so mu letošnje mednarodne nagrade morebiti vdahnilе še več pouzvarjalnih moči (prva nagrada Oglejske bazilike ter dve drugi nagradi v kategorijah tematskih programov in zgodovinskega prereza na 46. mednarodnem zborovskem tekmovanju »C. A. Seghizzi« julija 2007

v Gorici). Seveda pa ima za zgledno homogenost glasov, občudjujočo barvno zlitost, natančne in prefinjene izvedbe veliko (ali največ) zaslug Urša Lah, glasbenica, ki ji je bila glasba položena v zibelko, kajti samo tako lahko razkrije najbolj dražljive in ganljive elemente zborovske mojstrovine in jih – brez vseh nepotrebnih gibov – zelo samozavestno in preprtičljivo posreduje pevcem in pevkam. Ti pa – obdarjeni in obogateni z njenim notranjim žarom – oblikujejo živo glasbeno umetnino, ki se do takme prav vsakega poslušalca. Zanesljiva in občutena je njihova prijedel tako v sakralnih skladbah treh tujih mojstrov sodobne zborovske glasbe kot v izvedbah novejših skladb sodobnih slovenskih avtorjev in njihovih priredbah ljudskih pesmi. Vnovič nas je prevzel globovno duhovno sporočilo Maše za dva štiriglasna zabora Franka Martina. »Interpretacija najde v tem delu lepoto«, je zapisal Pavel Mihelčič, mi pa smo to lepoto na koncertu lahko tudi resnično doživel. Delo švicarskega skladatelja, vendar še zapisano v klasični formi, je v nadaljevanju »dobilo« še sodobnejši severniški »odmev«. Tonsko slikanje, klastri, padajoča kromatika ... so tako v Treh gregorijanskih odsevih Henninga Sommerra kot v skladbi Libera me šved-

kega skladatelja Ingvarja Lindholma (kljub moderni zvočnosti) zazveneli v vsej čarnosti prvinske čistosti, ki naj nam jo ponudijo sakralne glasbene umetnine.

Ubrano, zbrano in doživeto so v nadaljevanju zvenele tudi tri novejše skladbe slovenskih avtorjev (Vprašanje Petra Šavlija, Ko zajočejo breze Štefana Maurija in Izštevanka Nane Forte), med katerimi je seveda prav posebno mesto imela skladba domaćina Štefana Maurija. Občutljivo prispoljbo z brezami je Mauri napisal na besedilo Brede Medvešček, sorodnice skladatelja, ki v Kanalu tiho snuje. Skladba je zelo gosto napisana, a očitno jo je zbor z zanimanjem in veseljem vadil in tudi v njej »odkril« lepoto. Bogato tradicijo slovenskega zborovskega petja so člani APZ Tone Tomšič v nadaljevanju odlično predstavljali še v izvedbah slovenskih ljudskih pesmi iz Lipe, Gornjih Petrovic, Zilje, Olimja ... v domiselnih priredbah Nane Forte, Mojce Prus, Lojzeta Lebiča, Tomaža Habeta in Jakoba Ježa. Koncert, ki je dokazal, da je zbor APZ resnično »vodnik in usmerjevalec v prihodnji čas« se je zaokrožil z obveznim prepevjem Lipe.

Tatjana Gregorić

GLEDALIŠČE KOPER Lutkovna opera Zvonik v oblaku

Operna predstava za otroke ni novost v zgodovini glasbe, a je govorovo redkost na današnjem gledališkem prizorišču, zato pridobi posebno vrednost zanimiva izbira Gledališča Koper, ki je predstavilo premiero lutkovne opere, s katero je uvedlo v program 4. Bienala Ustanove lutkovnih ustvarjalcev Slovenije.

»Zvonik v oblaku« je pravljica Željka Dugaca, ki ima močno povezano z istrskim okoljem in ljudsko tradicijo; zgodba je nastala kot poklon kiparju, Prešernovemu nagradowcu Petru Černetu, v soglasju s krajevno oznako pa je avtorica glasbe Dina Slama zasnovala svoje delo na istrskem in slovenskem ljudskem izročilu.

Černetove istriske vasice na mehkih oblinah pravljicnih gričev, ki jih pokrivajo veliki oblaki, so navdihnilo poznavalca istrske kulture in tudi vraževernih ljudskih tradicij, da je napisal najprej pripoved, nato še liberto. Pravljica nosi moralno, versko obarvano sporočilo, saj govori o mestecu zvoniku in čeprav ga coprnice ujamejo sredi dela in mu vzamejo telo, se njegova duša spremeni v oblak, varuje mesto in dokončani zvonik.

Predstavo označujejo dva izrazita elementa: integralna pevska in instrumentalna izvedba ter sodobna vizualna podoba z umetniško zasnovanimi scenariji in lutkami, ki po Černetovem slogu ostajajo na pol poti »med poetičnostjo in grotesknostjo«. Tudi humor in domišljija sta močno prisotna, na primer v pisanih, animiranih majolikah, kjer bivajo coprnice. Vse se lahko magično spreminja kot v otroški igri s se stavljinimi deli posebljenih vasic, pod katerimi se krejata lutke, ki jih je izdelal Zdenko Majaron.

Strokovnjak za lutkovno umetnost, režiser Edi Majaron, je povabil tržaško glasbenico Dino Slama, naj pristopi k projektu z glasbo, ki ni samo eksprezivni ojačevalci posameznih prizorov ali običajna vrsta songov, temveč zaobjame celotno predstavo v obliki miniaturne opere za otroke z arijami, dueti, zbori, glasbeniki in pevci, ki igrajo in pojeno v živo. Tudi glasba poudarja kontrast med dobrim in zlom z razlikovanjem dveh glavnih zvočnih in stilnih področij, in sicer v ostrini istrskih lestvic za coprnice in liričnosti nežnega ljudskega speva pri petju mojstra in njegovega kužka.

Izkuljna pete predstave je govorovo predstavljala izziv za nastopajoče igralce, ki so morali tudi kljubovati nekaterim težavam pri zvočnem razmerju z glasbili v prvem delu predstave, ko so morali peti za scenami. Pevski part je primerno preprost, a predstavlja tudi zelo delikatne prehode kot je lep duet protagonistov, ki sta ga oblikovala pevsko najbolj prodorna člana ansambla, Vesna Maher in Gregor Geč. Z njima sta pričarali atmosfero brezčasne pravljice igralki Urška Bradaščja in Maja Bavdaž. Mlade glasbenike komorne skupine Glasbene šole Koper (2 klarineti, 2 violini, 2 pozavni, kitara in violončelo) je vodila Eva Jelenc.

Premieri je sledila otvoritev razstave »Peter Černe-Kipar in lutkovno gledališče« v galeriji Meduza, kjer bodo do 5. oktobra na ogledu umetnine iz dveh različnih obdobjij, ki so vezane na sodelovanje z Edijem Majaronom pri predstavi Mali princ iz leta 1979 in čista novi produkciji Gledališča Koper. (ROP)

GRADIŠČE - Upor v centru za priseljence CPT se je polegel, polemike pa naraščajo

V obdobjih gneče bosta osebje in varnost okrepljena

Rosato: »Del policistov bomo z mejnih prehodov preusmerili v CPT« - Devetmesečna punčka brez posledic

Policija in služba prve pomoči pred vhodom v center, ko je bila napetost na višku

BUMBACA

GORICA - SKP o zdravstvu

»Gorice ne gre osiromašiti«

»K znižanju števila zdravstvenih podjetij s šestimi na tri bomo pristali, le če nam bodo zagotovili, da goriško zdravstvo ne bo osiromašeno.« Tako sta včeraj poudarila občinski tajnik Komunistične prenove Gianluca Pinto in deželnji svetnik Pio De Angelis, ki sta na goriškem sedežu stranke spregovorila o osnutku deželnega zakona o preureditvi zdravstvenega sistema. Po njuni besedah je zakonsko besedilo potrebno številnih dopolnil, v sedanjih oblikah pa ga deželnii svetniki Komunistične prenove ne nameravajo podpreti. »Na zakonski osnutek, ki predvideva združitev goriškega zdravstvenega podjetja s tržaškim, ne gledamo s simpatijo,« je povedal Pinto in nadaljeval: »Dežela namenja zdravstvu 2 milijardi evrov na leto, krčenje števila zdravstvenih podjetij pa bo zagotovilo prihranek 4.000.000 evrov. Ne glede na to se sprašujemo, kam se bodo morali bolniki odpravljati po združitvi podjetij. Kdor bo potreboval kak dokument, kje ga bo moral iskati? Kje bo treba vlagati prošnje za oskrbo nepokornih? V Trstu ali v Gorici?«

De Angelis je poudaril, da je po mnenju SKP treba zagotoviti delovanje vseh bolnišnic na teritoriju, ne pa vsa sredstva nameniti Katinari, Vidmu in Pordenonu. »Stevilo zdravstvenih podjetij je treba krčiti, brez da bi se pri tem osiromašila Gorica,« je pojasnil De Angelis, ki je ob tem poudaril, da je treba v zakon vključiti tudi norme za rešitev težav s čakalnimi dobami. Nenazadnje je deželnji svetnik SKP zahteval, naj se zagotovi podaljšanje bivanja v strukturah RSA.

»Notranje ministrstvo bo v obdobjih, ko je v centru CPT v Gradišču više število priseljencev, poskrbelo za okrepitev organika policistov. V nadzor centra za nezakonite priseljence bo po dokončnem padcu meje lahko preusmerjen tudi del agentov, ki danes še delujejo na mejnih prehodih.« Tako je po novih neredih v centru za priseljence CPT, ki jih je sprožil poskus bega petdesetih Egipčanov v nedeljo ponoči, povedal podtajnik na notranjem ministrstvu Ettore Rosato. Nedeljski upor - že tretji v manj kot enem mesecu - so sile javnega reda obvladale v nekaj urah, val polemik in nelagode pa se stopnjivjeta. Rosato je ocenil, da so do rekordnega števila priseljencev v CPT-ju privede izredne razmere. »Število se bo znižalo,« je zagotovil podtajnik, krajevni upravitelji pa kljub temu zahtevajo takojšnje zaprtje strukture.

Nedeljski neredi so se začeli malo po 22. uri. Petdeset nezakonitih priseljencev z egipčanskim državljanstvom je zbežalo iz notranjih prostorov na streho CPT-ja. Beg iz centra so jim preprečili policisti in karabinjerji, ki so uporabili tudi solzivec. Ko so se uporniki vrnili v notranje prostore, so nadaljevali s protestom. Povzročili so več škode na zidovih, znesli pa so se tudi nad opremo v menzi in nad skladščem. Tu je bila med drugim že pripravljena hrana za muslimanske goste CPT-ja, ki v teh tednih držijo ramadana. Uporniki so tudi poškodovali samopostrežne avtomate s hrano in pijačo. Neredi so se zaključili malo pred polnočjo. Trije uporniki so bili lažje ranjeni, zanje pa je na licu mesta poskrbel zdravnik. Tudi devetmesečna deklica iz Eritreje, za katero so sumili, da je vdihala solzivec in so jo zato nemudoma odpeljali v bolnišnico, je v dobrém zdravstvenem stanju. Deklica je bila v času, ko je izbruhnil upor, v mamiinem naročju v prostorih centra, namenjenega sprejemaju prišlekov. Policisti so jo v goriško bol-

nišnico, kjer je prespala, odpeljali iz previdnosti. Primarij na oddelku za prvo pomoč Giuseppe Giagnorio je povedal, da je bila deklica včeraj zjutraj že odpuščena iz bolnišnice, saj se ni čez noč pokazal nikakršen simptom zastrupitve.

»Upor je nastal zaradi povisjanja napetosti med Egipčani in ne zadeva ostalih gostov CPT-ja. Uporniki vedo, da jih bodo prej ali slej izgnali iz Italije in da se bodo morali vrniti v domovino, zato skušajo preprečiti, da bi do tega prišlo,« je po srečanju pokrajinskega odbora za red in varnost povedal goriški prefekt Roberto De Lorenzo. Povedal je, da je v centru v Gradišču trenutno 230 priseljencev, med temi pa je petdeset Egipčanov. »Ta skupina se upira, ostali pa so začasno bivanje v CPT-ju sprejeli. Mnogi čakajo na zaključek postopka o zahtevi statusa političnega azilanta in menijo, da živijo v CPT-ju v dobrih razmerah,« je izjavil prefekt, ki se je o nedeljskem uporu pogovoril z goriškim kvestorjem Claudiom Gattijem, šefom kabine kvesture Pietrom Scarabinom, pokrajinskim poveljnikom karabinjerjev Stefanom D'Ambrosiom in poveljnikom finančne straže Michelejem Pallinijem.

»Tri poskusi bega v manj kot mesecu dni dokazujojo, da je center CPT v emergenčnem stanju, ki mu nini enakega na celotnem državnem ozemlju,« je poudaril deželnji odbornik Roberto Antonaz, po katerem bi bilo treba centre za priseljence nemudoma zapreti v pričakovanju, da se z zakonom Ferrero-Amato določi njihova funkcija. O izrednem stanju govori tudi župan občine Gradišče Franco Tommasini, ki meni, da je treba center ukiniti. »Naše nasprotovanje centru smo izrazili že od vsega začetka. Čim prej ga bodo zaprli, tem bolje bo,« je pribil Tommasini. Nad dejstvom, da levosredinska vlada ni še rašila vprašanja CPT-jev, se je včeraj zgrajal deželnji svetnik Zelenih Alessandro Metz. (Ale)

GORICA - Včeraj ob 13.50 huda prometna nesreča pred domom za ostarele na korzu

Z motorjem čelno trčil v avtomobil

Mlađoletni motorist je vozil po pasu za pešce - Njegovo šestnajstletno sopotnico so s helikopterjem prepeljali v katinarsko bolnišnico

Ponesrečenko so s helikopterjem prepeljali na Katinaro (levo); goriški gasilci s skrotovičenim motornim kolesom (desno)

BUMBACA

Z motorjem je vozil po pasu, namenjenem pešcem, naenkrat pa je pred sabo zagledal avtomobil in vanj čelno trčil. 17-letni R.L. je pri tem zadobil več udarcev in prask, veliko huje pa je skupila njegova 16-letna sopotnica, ki je po padcu pristala sredi cestička kakih deset-petnajst metrov stran hudo poškodovana.

Prometna nesreča se je pripetila včeraj ob 13.50 pred domom za ostarele sv. Justa v Gorici. Mlađenič, ki bo letos dopolnil osemnajsto leto starosti in obiskuje slovenski industrijski tehnični zavod Jurij Vega, se je ob zaključku pouka s svojim 125-kubičnim motorjem aprilia rs odpravil po dekle, ki obiskuje italijansko višjo srednjo šolo, da bi jo pospremil do avtobusne postaje. Mlad motociklist, ki nima vozniskoga dovoljenja, pač pa začasno dovoljenje za vožnjo, se je proti avtobusni postaji vozil po pasu, ki je namenjen pešcem, pred domom za ostarele sv. Justa pa je trčil v avtomobil volkswagen polo, ki ga je upravljala voznica iz Slovenije. Ženska je nameravala iz korza Italija zaviti v dom za ostarele, til' pred vhodom pa se je po pasu za pešce v istem trenutku peljal mlad motociklist, ki naj bi vozil s hitrostjo kakih štirideset do petdeset kilometrov na uro. Prišlo je do silnega trčenja. Mlađeniča je vrglo v vhodna vrata doma, 16-letnica pa je po hudem padcu oblezala sredi cestička kakih deset-petnajst stran.

Na pomoč so klicali dijaki slovenskega višješolskega pola, ki so bili nekaj pred štirinajsto uro peš namenjeni k avtobusni postaji. Na kraju so posredovali karabinjerji in osebje službe 118. 16-letnico so prepeljali s helikopterjem v katinarsko bolnišnico, vendar naj ne bi bila v življenski nevarnosti; mladeniča so sprejeli na zdravljenje v goriški bolnišnici.

Drob tinice goriških navad

Nocjo ob 20. uri bo na gradu Kromberk predstavitev knjige Drob tinice iz goriških šeg in navad; izdal jo je Kulturni dom iz Gorice in sodelovanju z SKGZ, ZSKD in družbo KB1909 ter jo bosta predstavila avtor Zdenko Vogrič in urednica Erika Jazbar.

Razstava Karla Pečka

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo jutri ob 18. uri odprtje razstave likovnih del Karla Pečka pod naslovom »In kaj naj ljubim, če ne skrivnosti«. Razstavo prireja center Bratuž v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka iz Kanala. Odprtje razstave bosta glasbeno obogatila oboist Matija Faganel in pianistka Neva Klanjšček.

SSk v Demokratski stranki

Goriško pokrajinsko tajništvo stranke Slovenske skupnosti sklicuje za četrtek, 27. septembra, pokrajinski svet, na katerem bo predstavljen postopek za ustanavljanje Demokratske stranke s poudarkom na vlogi SSK in pripravi na oktobrske primarne volitve. Zasedanje pokrajinskega sveta SSK bo potekalo na goriškem sedežu stranke z začetkom ob 20. uri. Na sejo vabljeni člani in somišljeniki.

Ogled Coroninijevega parka

KD Oton Župančič iz Štandreža prireja za osnovnošolce, srednješolce in otroke vrtca sprehod z naslovom Zvoki narave. Udeleženci bodo spoznavali naravne lepote parka vile Coronini. Poučni sprehod bo potekal v soboto, 29. septembra; zbirališče ob vhodu parka ob 15. uri, odhod iz istega mesta ob 16.30. Prijave zbirata do petka, 28. septembra, organizatorki Tanja Gaeta (tel. 328-0309219) in Sara Hoban (tel. 333-8139217); ob slabem vremenu bo sprehod odpadel.

Prihaja »5žensk.com«

Festival komičnega gledališča Komigo 2007 se zaključuje s komedioj Špasteatra iz Mengša »5žensk.COM« v režiji Ti-jana Zinajča. Na odru Kulturnega doma v Gorici jo bodo uprizorili v pondeljek, 8. oktobra, ob 20.30. Vstopnice so v predprodaji; informacije na tel. 0481-33288.

Knjiga centra Gasparini

Danes ob 18.30 bo v občinski palači v Gradišču ob prisotnosti predsednika deželnega sveta Tesinija predstavitev knjige »La chiesa della Madonna addolorata di Gradisca d'Isonzo. Una storia di uomini«, ki sta jo napisala Luciano Alberton in Vincenzo Tomadin, izdal pa center Gasparini.

PODGORA - Ob udeležbi domačinov in delegacij borčevskih organizacij z obeh strani meje

Dvorano društva Paglavec poimenovali po narodnem heroju

Rupel o koreninah prosvetnega dela in »prostaški reviziji zgodovine« - Tablo odkril Zmagov sin

Rupel nagovarja
udeležence
podgorske
prireditve (levo),
Adrijan Delpin
in Luciano Pelizzo
pred vratimi
društvene
dvorane
s spominsko
tablo (desno)

BUMBACA

Dvorana sedeža društva Andrej Paglavec je bila na nedeljski svečanosti v Podgoru poimenovana po narodnem heroju Rastislavu Delpinu Žmagu, po katerem se že imenuje novogoriška borčevska organizacija. Sedaj se mu je oddolžil tudi rodni kraj. Prireditve s poimenovanjem so se zato v lepem številu udeležili novogoriški borci. V njihovem imenu je Anton Velikonja opozoril na vez, ki jo spomin na Zmaga še dodatno utrjuje, in dodal, da namen obeleževanja junastev iz preteklosti je posredovanje vrednot mlajšim generacijam.

V nedeljsko svečanost je s partizansko pesmijo uvedel moški zbor Soča, domačine in goste z obeh strani meje pa je z dvoječnim pozdravom nagovorila mlada povezovalka Jasmin Kocjančič. S koreninami društva Paglavec, ki segajo v večstotletno prosvetno delo in kulturno osvečanje tukajnjih Slovencev, je Aldo Rupel začel svoj nagovor. Omenil je rojstvo društva Paglavec leta 1975 in zagon, ki mu ga je vtinšila gradnja spomenika. Nato krivulja navzdol - izseljevanje, pravljnost mestnega središča, drugačna zanimanje, demografski upad, ki so društvu odzirali sile. Kljub temu sedež ne sameva in ima perspektivo v prirejanju pravljnih dogodkov, utegne pa tudi pritegniti sosedje iz Pevme in z Oslavjo, kjer pogrešajo društvene prostore. Uvodu so sledile Ruplove udarne besede o času, ko smo Slovenci doživljali najhujše raznaročalne pritiske. Preteklost pa je takoj povezal s sedanostjo. Obsodil je »pilotiran in naročeno pozabilo, ki je drugim in

drugačnim od nas omogočila načrt, izid katerega so Dan spomina, film Srce v breznu, vsakoletni napadalni govor. Očitno je, da poteka sprava med različnimi ideoškumi gibanji v Italiji na koži tistih, ki so se uprli fašizmu, mi pa to še tolko bolj občutimo, ker smo pač "tuji" - v navednicah, včasih pa tudi brez... Tu ne gre za kolektivno amnezijo, gre v resnicu za orkestrirano medijsko in kvaziznanstvo politično aranžirano kampanjo desničarskih struktur, gre za prostaško in banalno revizijo zgodovine... Potem se spomnimo Zmaga, kajti takšne useode in sporočila iz preteklosti imajo še moč, da nas osvestijo, da nas stresejo, da se še enkrat vprašamo - kako je bilo mogoče?« Za konec je Rupel poudaril doprinos Slovencev iz Podgorje, Pevme, pa tudi Ločnika k osvobodilni vojni, iz katerega izstopata Rastislav Delpin in Matevž Velušček, oba narodna heroja. Kar so doživljali Slovenci pod fašizmom in pristop tolikih mladih domačinov v NOB, je izpostavil drugi govornik, Marco Puppini iz raziskovalnega centra Leopoldo Gasparini. V imenu krajevne sekcije VZPI-ANPI je zbrane pozdravil Luciano Pelizzo, voščilo je izrekla pokrajinska predsednica ZSKD Maja Humar, spominsko tablo na vratih društvene dvorane, ki je odsej poimenovana po Žmagu, pa je odkril Delpin granjeni sin Adrijan. V partizanske pesmi odeda prireditve je potekala ob udeležbi predstavnikov borčevskih sekcij iz Manzana, Dola in Jamelj, Štandreža, Ločnika, Vrha in Gorice.

GORICA - Začel se je tečaj za kadrovsko rast konzorcija Slovik

Učijo se nastopanja

Prvo delavnico, ki je potekala v KB Centru, je vodila Barbara Gantal iz Centra za poslovno usposabljanje iz Ljubljane

Udeleženci
Slovikovega tečaja
na uvodnem
srečanju
v KB Centru

BUMBACA

Samozavesten in prepričljiv nastop v javnosti je neobhodno potreben za vse, ki si utirajo pot v svetu dela. In ravno napotkom za uspešno prezentacijo je bila namenjena prva delavnica letošnjega izobraževalnega programa za kadrovsko rast v organizaciji konzorcija Slovik, ki je potekala v soboto v predavalnici KB Centra v Gorici.

Skupino mladih, ki bodo skozi celo šolsko leto sledili predavanjem in delavnicam na različne teme, sestavlja petnajst univerzitetnih študentov iz zamejstva. Udeleženci prihajajo iz goriške in tržaške pokrajine, zato pa bodo dejavnosti izmenično potekale v KB Centru in na sedežu Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje v Trstu. Seminari, ki jih bodo vodili izvedenci na različnih področjih, bodo potekali ob sobotah. Ob jezikoslovju, zgodovini, politiki in marketingu ter različnih delavnicah bo tečajnikom letos na voljo lektorat nemškega jezika, ki bo potekal na fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. »Sodelovanje z novogoriško univerzo nam je omogočilo, da smo v program tečaja vključili tudi praktično strokovni modul Medijski praktikum. Tečajniki bodo tako lahko pridobilivali znanje na področju novinarstva in publicistike,« je povedala vodja programov Slovika Maja Humar, ki je v soboto sprejela in uvodoma nagovorila tečajnike. Ob Humarjevi je v imenu upravnega odbora Slovika skupini študentov izrekel dobrdošlico Adriano Kovačič. Zaževel jim je uspešno delo, obenem pa jih je tudi spodbudil k izražanju lastnih idej in predlogov, s katerimi bodo študijski program lahko še dodatno izpopolnili.

Uvodni dan tečaja so zaključili z delavnico o uspešni prezentaciji in nastopu v javnosti, ki jo je vodila Barbara Gantal iz Centra za poslovno usposabljanje iz Ljubljane. »Prepričljivost in samozavest v nastopu v javnosti bodo tečajniki vadiли še ob drugih priložnostih. Med letom bodo namreč pripravili svojo prezentacijo in nastopili pred ostalimi tečajniki,« je povedala Humarjeva in dodala, da se bo Slovik tečaj nadaljeval v soboto. (Ale)

GORICA - Predstavili kandidate Odprte liste

Hočejo prenovo

Majda Bratina nosilka liste za deželno vodstvo DS

MAJDA BRATINA

»Demokratska stranka potrebuje nove obraze, saj deželni vodstvi Marjetice in Levih demokratov ne izstopata po kakovosti, tudi na državni ravni pa je nujna prenova.« V to so prepričani Giuseppe Cingolani in ostali kandidati Odprte liste, ki se bodo 14. oktobra potegovali za izvolitev v državno in deželno vodstvo Demokratske stranke. Predstavniki Odprte liste, kot so poimenovali gibanje somišljenikov Demokratske stranke, ki izhajajo iz civilne družbe in se ne povsem prepoznavajo v političnih strankah, so včeraj pojasnili, ki na državni ravni podpirajo tajniško kandidaturo Rosy Bind, medtem ko se na deželni ravni ogrevajo za izvolitev Enza Barazze, nekdanjega župana v Vidmu.

Nosilka liste za izvolitev v deželno vodstvo Demokratske stranke je Majda Bratina, ki poudarja, da z njeno kandidaturo Odprta lista zagovarja enakopravnost žensk v poli-

tiki, obenem pa dokazuje pozornost do slovenske jezikovne skupnosti. Ob Bratinovi se za izvolitev poteguje še trinajst kandidatov, med katerimi je tudi član občinskega tajništvoma Marjetice Federico Vidic. »Sem v zadregi, ker bo za deželno vodstvo Demokratske stranke tekmovala tudi lista stranke, ki zatem ne bo razpuščena. To zadevo bo treba razčistiti,« opozarja Vidic, ki ima pri svojem izvajanjju v mislih Stranko slovenske skupnosti. (Ale)

GORICA - Primožič o IRIS-u

Odpadki: »Tarife nevzdržne«

Gostinci plačujejo podjetju IRIS vedno dražje storitve, saj so se po njihovih besedah v zadnjih letih tarife za odvajanje odpadkov, za vodo in plin skokovito povišale. »Potem, ko je upravljanje javnih storitev prevzelo podjetje IRIS, so se stroški izredno povišali,« opozarja Vid Primožič, lastnik znane gostilne na drevoredu 20. septembra v Gorici. Po njegovih besedah podjetje IRIS očitno zelo slabo posluje, saj se po njem nastanku tarife neprestano višajo.

Naveličan stalnega naraščanja stroškov je Primožič konec avgusta pisal podjetju IRIS; v edinstven je svoje pisemo poslal tudi goriškemu županu Ettoremu Romoliju, saj je nenazadnje goriška občina večinski lastnik podjetja. Do danes odgovora še ni prejel, zato svoj protest obrača na javnost. V pismu je upravitelje družbe IRIS opozoril, da za odvajanje odpadkov, ki ga je koristila njegova gostilna, mora plačati 7.819 evrov. »Gre za pravo goljufijo, če pomislimo, da moramo v gostilni skrbeti tudi za ločeno zbiranje odpadkov,« meni Primožič in pojasnjuje, da je moral letos za IRIS-ove storitve plačati preko tisoč evrov več kot lani. Ob tem bivši svodenjski župan podjetje IRIS spravi, koliko goriških trgovcev plačuje pristojbine pošteno oz. na podlagi kvadratnih metrov svojih trgovin, svoje pisemo pa zaključuje z ugotovitvijo, da je plačevanje 7.819 evrov za odvajanje odpadkov povsem nemoralno.

GORICA - Spominski postanek pred grobom, sinoči razprava

Bratina in nove razmere so izziv za manjšino

Semolič: »Čas je, da spremenimo poglede, oblike dela in strukture«

Ob grobu so se zbrale osebe, ki sta jim spomin na Bratinu in njegova vizija dragocena

BUMBACA

OBLETNICA - Romoli o Bratini **Poimenovanje? »Sprejemljivo«**

»Darko Bratina je osebnost, ki jo mora Gorica pogrešati,« pravi župan Ettore Romoli ob deseti obletnici Bratinove smrti. »Bil je moj prvi politični nasprotnik, ko sem leta 1994 začel politično kariero na državni ravni. Spopadla sva se v obmejnem volilnem okrožju in bila oba izvoljena, jaz direktno, on s proporčnimi ostanki. Znašla sva se v senatu in se odtej soočala v parlamentarnih dejavnostih. Odlikovala sta ga omika in znanje, Gorica pa mora počesati predvsem njegovu ravnovesje,« meni Romoli in dodaja, da je predlog o poimenovanju goriške ulice ali trga po Bratini povsem sprejemljiv. S predlogom je prišel na dan liga Federico Razzini, ki bi s poimenovanjem rad počastil ob Bratini še pokojno novinarca Oriano Fallaci. »Mislim, da Bratina zasluži, da se ga Gorica primereno spomni. Sicer ne bo ravno enostavno najti še ne poimenovano ulico ali trg, saj še vedno iščemo kraja, ki bi ju poimenovali po padlih v Nasiriji in po 11. septembrnu 2001,« opozarja Romoli.

Predlog o poimenovanju po Bratini se zdi županu uteviljen in sprejemljiv - sicer pod pogojem, da ga bo kdo uradno vložil -, vendar postavlja se vprašanje, kam sodi Bratinovo ime. Priložnost ponuja sedanj zgodovinski trenutek ob vstopjanju Slovenije v schengensko območje. Ali ne bi kazalo po Bratini imenovati na primer prehoda s Škabrijelove v Erjavčeve ulico ali pa kraj pri Rdeči hiši, kjer bi rad Romoli proslavil s komisarjem Frattinijem padec schengenske meje? (ide)

Desetletnico smrti Darka Bratine obeležujemo v času, ko se zanimivem naključju v marsičem uresničuje njegova vizija. Na to je v nedeljo opozoril Livio Semolič ob spominskem postanku pred Bratinovim grobom na goriškem pokopališču. Spremenjene razmere ter novi politični in družbeni okviri izvajajo predvsem slovensko narodno skupnost, ki se z novim časom še ni spopadla in vztraja pri dotrajani organiziranosti, kar utegne biti zanjo pogubno. Takšne misli so bile sinoči izrecene na javni razpravi v Kulturnem domu. Priredila sta jo Slovenska kulturno gospodarska zveza in Združenje Darko Bratina, bila je dobro obiskana, sodelovali pa so vladni podstojnik Miloš Budin, kulturnik Ace Mermolja, književnik in novinar Jurij Paljk ter gospodarstvenik Boris Peric; uvedel je Semolič, povezovalec oz. izzivalec pa je bil Rudi Pavšič.

Pomen Bratinove lekcije za naš čas je v nedeljo na pokopališču povzel Semolič. Čeprav je bila krajska svečanost namenjena spomini, so izrečene misli gledale v prihodnost. Semolič je navedel premike, ki uresničujejo Bratinovo vizijo. Izpostavljen je podpis predsednika republike Giorgia Napoletana pod odlok s seznamom občin, kjer se bo izvajala zaščita po zakonu 38, ki sloni na Bratinovem načelu iskanja soglasja. »Za takšen zakon se je Bratina posebno trudil,« je povedal. Meja ima štete mesece in dneve - je nadaljeval -, po njem pa bo od krajevnih uprav in vseh nas odvisno, če bo zaživel skupen goriški prostor. Snuje se evroregija, ki sicer še ni definirana, predvsem po nastaju Demokratski stranka, ki temelji na združevanju katoliških in laičnih reformističnih sil ter zato uveliča Bratinovega duha. Poseben poudarek pa je Semolič namenil manjšini, tako kot tudi sinočnji razpravljalci v Kulturnem domu. »Čas je, da spremenimo naše poglede, oblike dela in strukture. Ves povojni čas smo delovali protestno in zahtevali zaščito. Danes jo imamo, zato se moramo preobraziti v propozitivno skupnost in sooblikovati prostor brez meje,« je zaključil Semolič in prebral pismo, ki ga je Bratini v spomin poslal Piero Fassino (objavili smo ga v nedeljo). Pred grob je stopil še Janez Povše iz Sveta slovenskih organizacij in spomnil, da je Bratina vlagal v znanje, dajal zgled preseganja preteklosti in razlikovanja premoščal z dialogom. (ide)

SOLKAN - Podjetje Instrumentation Technologies

Delavnica znanosti

Trideset znanstvenikov iz vrhunskih raziskovalnih institucij si izmenjuje izkušnje in mnenja

Po zaslugu podjetja Instrumentation Technologies je Solkan že tretje leto zapored središče poslovnega in znanstveno-raziskovalnega sveta. Omenjeno solkansko podjetje namreč gosti včeraj in danes tako imenovano Libera delavnico, ki se je udeležuje več kot 30 znanstvenikov iz vrhunskih znanstveno-raziskovalnih institucij iz vseh delov sveta. Na njej si bodo udeleženci izmenjevali mnenja, izkušnje in specializirana znanja, po oceni Roka Uršiča, direktorja in ustanovitelja omenjenega solkanskega podjetja, pa je največja vrednost srečanja celovit pregled vsega znanja, ki se zbera in razvija v t.i. Libera skupnosti, krogu ljudi, ki je presegel odnos prodajalec-kupec in vzpostavil tesen odnos sodelovanja.

Podjetje Instrumentation Technologies bo do konca leta prodalo 1.500 liber - naprav, ki jih zvezčine uporabljajo v pospeševalnikih, omogoča pa stabilizacijo žarka na tisočinko milimetra natančno. Njihove izdelke uporabljajo vsi večji svetovni pospeševalniki, njihove stranke in sodelavci pa prihajajo iz najuglednejših mednarodnih institucij. Velika želja Roka Uršiča je, da bi njihovo podjetje pripomoglo tudi k temu, da bi majhne evropske države, kot je Slovenija, lahko igrale aktivno vlogo v znanstveno-raziskovalnem svetu. Zato Uršič upa, da bo Slovenija med predsedovanjem Evropske unije znala izkoristiti svojo vlogo tudi tako, da bi znotraj evropskega projekta ESFRI, ki predvideva finančiranje znanstvenih raziskav v prihodnjih petnajstih letih, našla način, kako bi v takšne projekte lahko vstopile države, ki v tem trenutku same ne morejo financirati tovrstnih raziskav. (km)

Sedež uveljavljenega solkanskega podjetja

DOBROVO - Razstava slik Andreja Kosiča

Podobe z dvojno naravo

Odprtje pod vtipom prizadetosti zaradi neurja

Polna viteška dvorana ob odprtju razstave (zgoraj), župan Romoli s Kosičem, za njima župan Mužič (desno)

FOTO L.K.

Bogat izbor akvarelov Andreja Kosiča je od 21. septembra do 18. novembra na ogled v galeriji Gradu Dobrovo, kjer je bilo prejšnji petek odprtje razstave kljub dnevu žalovanja za žrtvami neurja v Sloveniji pravi praznik kulture za vsa Brda in sploh Goriško. Potekalo je sicer v nekoliko omiljeni obliki zaradi prizadetosti, ki jo je razdejanje povzročilo. Res veliko ljudi z obeh strani meje je v viteški dvorani gradu uvodoma pozdravil direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič, ki se je tudi spomnil posledic ujme in vseh, ki jih je ta zaznamovala s trpljenjem. Med uglednimi gosti je pozdravil generalnega konzula Republike Slovenije v Trstu Jožeta Šušmelja, brškega župana Franca Mužiča, goriškega župana Ettoreja Romolija in odbornico sosednje občine Števerjan Franke Padovan. Mužič je s ponosom poudaril vlogo Gradu Dobrovo in pripomnil, da Breči niso le uspešni vinogradniki, ampak znajo ceniti tudi kulturno dejavnost. Spominu na tragedijo rojakov se je poklonil z enominutnim molkom. Romoli je povedal, da se je odprtja razstave rad udeležil ne le zato, ker je Kosič ugleden Goričan, odličen slikar, uspešen podjetnik in zaleden oče, ampak tudi zato, ker ga pozna in ceni že vrsto let.

O likovniku, njegovi umetniški poti in razstavljenih delih v drugem nadstropju - razstava je bila sicer postavljena v strnjeni in prilagojeni obliki, saj je neurje prizadelo tudi streho gradu - je nato spregovorila Anamarija Stibilj Šajn. Kosič je svoj umetniški vrhunc dosegel z alkvali, ki so zahtevna tehnika; ta namreč zahteva neposreden stik z belino in ne dopušča ne popravkov ne oklevanja. Prav ta tehnika očitno ustrezava avtorjevemu značaju in njegovi notranji podobi. Vsebinsa njegovega slikarstva je krajina v svojih neštetnih podobah in tudi enigmatičnih ko-

tičnih, ruralna in urbana narava avtorjevega bivanjskega okolja, pa tudi tista s potovanji po Italiji in Sloveniji. Avtorjev pogled je odprt, njegove kompozicijske zaslove so uravnotežene in odražajo umirjeno, specifično atmosferično stanje. V preteklosti se je avtor predaval skoraj fotografiskemu beleženju krajine, je še povedala Anamarija Stibilj Šajn: realnost je bila zavezujoča, avtor ni hotel izpustiti nobenega detajla, ki ga je obdeloval s filigransko dovršenostjo. »Danes je tega gostobeseda vse manj,« saj slikar fokusira svoj pogled na to, kar je najpomembnejše, in mu daje svojstveno prepoznavnost. Na tak način dosega tudi večjo izpovednost, je poudarila.

Njegovemu razvoju lahko sledimo tudi pri barvah. V preteklosti jih je zajemal iz naravne palete, v zadnjih časih pa si upa zapustiti njihovo sugestivno moč in se odloča, da bo v likovnem nagovaranju tudi asket v smislu barv in izpovednosti. V takem duhu so nastale njegove zime z izrazitim belinami, ki imajo svoj pomen in svojo zgovornost. »Prazni prostor je prostor, v katerega Andrej Kosič naseljuje svoje misli.« Med deli, ki so razstavljena v drugem nadstropju, je umetnostna zgodovinarica omenila upodobitve Dobrovege, Kojskega, predvsem pa kraške krajine, ki veljajo za slikarjevo večno neizpetoto ljubezen. V svetu lepote, ki ga Kosič odslikava, je skrit le prvi del avtorjeve resnice. Drugi del prihaja iz njegove duše, kjer se svet notranjega plemeniti. In vsaka slika ima dvojno naravo, dve telesi: prvo predstavlja to, kar se vidi, drugo pa to, kar ob pogledu na delo podoživila gledalec.

Naj za konec še pripisemo, da bo v četrtek, 27. septembra, ob 18. uri odprtje razstave Kosičevih del na sedežu Kmečke banke - Čedajske banke na Verdijevem korzu v Gorici.

NOVA GORICA - Simpozij o velezabavišču

O učinkih skozi izkušnje

Poudarek na odvisnosti od iger na srečo

Za predavateljsko mizo je sedel tudi goriški zdravnik in izvedenec v zdravljenju odvisnosti Bernard Spazzapan

FOTO K.M.

Dvodnevni simpozij o gospodarskih in družbenih vplivih zabavničnega in igralniškega kompleksa, ki je v Novo Gorico pripravljal včeraj številne tuje predavatelje, skuša predvsem strokovni javnosti ponuditi nekatere odgovore v luči izgradnje načrtovanega velezabavišča na Goriškem. Poleg novo-goriške Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) ga organizirata še tamkajšnja Evropska pravna fakulteta ter visokošolske raziskovalne ustanove iz Slovenije, ZDA in Velike Britanije. »Problematika igralniškega turizma je v zadnjih mesecih razburkala slovensko javnost. Ko smo iskali odgovore na nekatera ključna vprašanja, smo opazili, da akademika sfera v Sloveniji še ne zna ponuditi zadovoljivih in kakovostnih odgovorov. Zato je ta simpozij namenjen predvsem znanstvenikom, odprt pa je seveda tudi za širšo javnost,« je o namenu pobude, ki sta jo finančno podprla novogoriški HIT in ameriški Harrah's, povedal dekan FUDŠ Boštjan Rončevič.

V doppoldanskem delu prvega dne simpozija so se predavatelji poglobili v ekonomskične učinke projekta velezabavišča, popoldanski del pa so namenili razpravi o socialnih posledicah. Med nekaj deset udeležencij je bilo opaziti predstavnike novogoriškega HIT-a, tamkajšnje občine, sodelujočih fakultet, predstavnike gibanj proti igralništvu na Goriškem ter nekaj občanov. Da igralništvo v destinacijskih igralniških kompleksih predstavlja manjši del ponudbe, ustvari pa približno polovico prihodkov, sta na konkretnih primerih opozorila predavatelja Eugene Christiansen in William R. Eadington, ki sta predstavila študijo za naslovom Destinacijski kompleksi, tržne strukture in davčna okolja za igralništvo: preglej globalnih izkušenj v razvoju igralniških kompleksov. »Slovenija je na točki, ko mora sprejeti pomembno odločitev, ki lahko za precej časa vpliva na gospodarstvo,« je izpostavil Eadington. Če bo projekt megazabavišča v Sloveniji uresničen, to ne bo predstavljalo konkurenco za obstoječe igralnice, torej HIT, saj bo privabljal nove, večdnevne goste, pa je prepričan Christiansen. Prav odvisnost od ednodnevnih gostov iz Italije in Avstrije je kot težavo HIT-ovih igralnic omenil Marko Jaklič z ljubljanske ekonomske fakultete.

Popoldanski del razprave je bil posvečen vprašanju problematičnega igranja. Tema sta na različnih modelih predstavili Vicki Flannery, svetovalka za odgovorno igralništvo pri Harrah's Entertainment, in Jamie Wiebe, predsednica raziskovalnega inštituta iz Kanade; slednja je izpostavila tudi problematiko mladoletnih igralcev. Razložila je, da v Kanadi pripravljajo nov model, s katerim upa, da bodo uspešnejši kot dolej. Model, ki je bil pripravljen za odraslo populacijo, so enostavno prenesli tudi na mladino, kar pa se ni obneslo. V razpravo je posegel tudi mlad Novogoričan, ki je povedal, da je za igralnico, kot jo načrtujeva Harrah's in HIT, vendar bi moral projekt večji poudarek posvetiti vprašanju turizma kot igralnici. »Mladi potrebujejo tudi druge izvive, ne le igralnico, vendar je pomembno tudi to, da imajo možnost zaposlitve,« je dejal. V okviru simpozija je v ponedeljek potekal še družboslovni večer, ki je reden program FUDŠ-a, na njem pa so se soočili predstavniki Goriškega društva za kakovost bivanja, ministrstva za finance, HIT-a in avtorji študije o družbenih vplivih velezabavišča na Goriško. (km, sta)

Zbrane podpise v podporo sanciji ceste bo Rijavec izročil novemu prometnemu ministru Radovanu Žerjavu. Če bodo v Ljubljani naleteli na gluha ušesa, nameravajo krajan poseči po drugih sredstvih. Razmišljajo tudi o opozorilni zapori ceste. (-km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO (Baldini), korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
AL REDENTORE, ul. 9 Giugno 36, tel. 0481-41034.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »I Simpson - Il film«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »La ragazza del lago«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Sux-bad - 3 menti sopra il pelo«.

CORSO Rdeča dvorana: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Funeral Party«.

Modra dvorana: 17.45 - 20.00 - 20.15 »Severance«.

Rumena dvorana: 17.45 »Shrek Terzo«; 20.00 - 22.15 »Vi dichiaro marito e marito«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »I Simpson - Il film«.

Dvorana 2: 17.00 - 18.30 »Shrek Terzo«; 20.10 - 22.10 »Sapori e dissapori«.

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Scripsi sui muri«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Sux-bad - 3 menti sopra il pelo«.

Dvorana 5: niz »Cinema d'Autore« 17.40 - 20.00 - 22.10 »Gli amori di Astrea e Celadon«.

Izleti

DRUŠTVOM PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ prireja 14. oktobra izlet v Vajont. Vpisovanje ob torkih od 17.30 do 18.30 na sedežu krvodajalcev v Gabrijah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV organizira v nedeljo, 30. septembra, izlet v Škofo Loko »Po poteh naših pesnikov in pisateljev - ogled Tavčarjeve domovine«. Odhod z Općin pri Prosvetnem domu ob 7. uri, iz Gorice pri Rdeči hiši ob 8. uri; prijave in informacije na tržaškem (tel. 040-635626) oziroma goriškem uradu ZSKD (tel. 0481-531495).

Čestitke

Po 25. letih Avguštin je vesel, ker je Gabriello znova vzel!

Vse najboljše vsi čotovi

Na Vrhu sv. Mihaela se bosta danes AVGUŠTIN in GABRIELLA po 25 letih znova vzel. Veže ju globoka ljubezen, ki je ne more razdrifti nobeden. Z njima se veselimo in vse dobro jima želimo - Prosvetno društvo Vrh sv. Mihaela.

Včeraj je slavil 60-letnico

Vili Prinčič

Iskrene čestitke mu izrekajo in obenem kličejo še na mnoga združava leta

Kulturni dom Gorica,
zadruga Maja,
ŠZ Dom in SKGZ

VILI! Včasih tako, včasih tako, od danes naprej pa samo zdravo in veselo naj bo! Ob tvojem 60. rojstnem dnevu ti iz srca čestitamo Magda, Aleš, Tanja in Genko.

Obvestila

KULTURNI DOM NOVA GORICA obvešča, da je za sezono 2006/2007 do 10. oktobra v teku vpis za nove abonante; informacije na upravi Kulturnega doma Nova Gorica (tel. 003865-3354010).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU obvešča, da bo s 1. oktobrom možna potrditev abonmajev za sezono 2007/08 in z 18. oktobrom vpis novih abonmajev; informacije in vpisovanja v Občinskem gledališču (ul. N. Sau-

ro 17 v Krminu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU obvešča, da je v teku potrditev abonmajev za sezono 2007/08 in s 13. oktobrom bo možen vpis novih abonmajev; informacije in vpisovanja v blagajni Občinskega gledališča v Tržiču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), pri turistični agenciji Appiani v Gorici, pri Ticketpointu v Trstu in pri ERT-u v Vidmu.

BAKLADA V DOBERDOBU v organizaciji Združenja prostovoljnih krvi-dajalcev iz Doberdoba bo v soboto, 29. septembra, ob 20. uri po vaških ulicah. Izkupiček večera bo namenjen vzdrževanju doma »Via di Natale« pri Onkoškem centru v Avianu. Sodelovala bo godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade pa bo koncert družinskega tria Novina iz Otočca, ki bo nastopil v župnijski dvorani v Doberdoru.

GODBA KRAS iz Doberdoba obvešča, da je v teku vpisovanje v glasbeno šolo za trobila, pihala in tolkala; informacije vsak dan od 19. ure dalje na tel. 338-6347012 (Luciano) ali 335-6478072 (Robert) ter osebno ob ponedeljkih in četrtekih ob 20.30 v glasbeni sobi v Doberdoru.

GORIŠKI IAL obvešča, da bodo organizirali večerni tečaj angleščine, začetniški slovenščine in začetniški informatici dvakrat tedensko med 18.30 in 21.30 po 1 evru na uro. Tečaji so namenjeni uslužbencem privatnih podjetij; informacije na tel. 0481-538439 med 9.30 in 12.30 in med 14.30 in 16.30 ob ponedeljku do petka.

GORIŠKO POKRAJINSKO TAJNIŠTVO Slovenske skupnosti sklicuje za četrtek, 27. septembra, pokrajinski svet, na katerem bo predstavljeno ustanavljanje Demokratske stranke, vloga SS in priprava na primarne volitve. Zasedanje pokrajinskega sveta bo potekalo na goriškem sedežu stranke s pričetkom ob 20. uri.

KD BRIŠKI GRIC priredi tečaj aerobike ob torkih in četrtekih med 19. in 20. uro; informacije tel. 388-8400814 (Andreja).

KD OTON ŽUPANČIČ iz Standreža vabi osnovnošolce, srednješolce ter otroke iz vrtca na sprehod »Zvoki narave« (opazovali, prisluhnili, spoznavali bodo naravo, ki živi v parku ter se z njo tudi pojgrali) v soboto, 29. septembra. Zbirališče pred parkom Coronini-Cromberg, drevored 20. septembra, ob 15. uri, odhod vedno pred parkom, ob 16.30; informacije in prijave do petka, 28. septembra, pri organizatorkah Tanji Gaeta (tel. 328-0309219) in Sari Hoban (tel. 333-8139217). Ob slabem vremenu sprehod odpade.

KLEKLJARSKI ODSEK društva Jadro je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva v Romjanu; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi na redni občini zbor, ki bo v sredo, 26. septembra, v Kulturnem domu v Sovodnjah, v prvem sklicu ob 19.30, v drugem pa ob 20.30.

MLADINSKI CENTER NOVA GORICA prireja za italijanske osnovnošolce in dijake brezplačni tečaj slovenskega jezika, ki se bo začel 2. oktobra in bo trajal 70 šolskih ur, dvakrat na teden po dve šolski ur v prostorih Mladinskega centra Nova Gorica; prijave do 28. septembra preko elektronske pošte info@mc-ng.org ali na tel. 003865-3333020.

ODDELEK BALETA SCVG EMIL KOMEL deluje v baletni sobi Kulturnega doma v Gorici. Začetek dejavnosti - tečaj klasičnega in sodobnega baleta - bo 19. septembra; lekcije potekajo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih, med 17. in 19. uro. Vpisujejo ves mesec septembra; podrobnejše informacije na SCGV Emil Komel (tel. 0481-532163) in v pisarni Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

ODRAŠČAJMO Z GLASBO je projekt kulturnega društva Oton Župančič iz Standreža, ki dopolnjuje pevsko dejavnost otrok od 3. leta starosti. Srečanja se bodo pričela v sredo, 3. oktobra, in jih bosta vodili Tanja Gaeta in Sara Hoban. Informativno srečanje za starše bo v kulturnem domu Andreja Budala, ul. Montello 9 v Standrežu v sredo, 26. septembra, in v ponedeljek, 1. oktobra, ob 19.30. Informacije nudi Tanja Gaeta (tel. 328-0309219 ali e-mail: tanjagaeta@libero.it).

PD ŠTANDREŽ prireja danes, 25. septembra, ob 20.30 v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Standrežu predvajanje diapozitivov o Vojvodini in Srbijsi, ki so jih na društvenem izletu posnela Mario Mucci in Damjan Paulin. **SPDG** vabi v sredo, 3. oktobra, ob 21. uri v telovadnico Kulturnega doma v Gorici na prvi trening rekreacije; informacije na tel. 338-7995474 (Aldo Bauzon).

TRADICIONALNI 50-URNI TEČAJ SLOVENŠČINE za odrasle prireja društvo Jadro na sedežu v Romjanu v začetku oktobra. Organizacijska seja bo v ponedeljek, 24. septembra, ob 20. uri v ulici Monte Sei busi 2 v Romjanu; informacije pri odbornikih (tel. 0481-779843).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prosi včlanjenja društva goriske in videmske pokrajine, ki imajo v svojih arhivih (stare in novejše) LP plošče in kasete, da čimprej posredujejo njihove podatke za objavo v diskografskem zborniku. Fotokopijo naslovnice LP plošče in kasete pošljite po faksu na št. 040-635628 ali po e-mailu trst@zskd.org.

ŠD SOVODNJE vabi na rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21.00 in 22.30. Prvo srečanje v torek, 2. oktobra, v občinski telovadnici v Sovodnjah; informacije na tel. 0481-882195 (Mirjam).

Prireditve

MONFALCONE ESTATE: v organizaciji občine Tržič: 29. septembra, ob 9. uri v Marini Juliji čistilna akcija Legambiente »Puliamo il mondo«.

RISATE A GRADISCA, niz gledaliških predstav v narečju: 29. septembra ob 20.45 v dvorani Bergamas v Gradišču gledališka skupina Teatroimmagine iz Salzana (VE) »Il martino di Baskerville«.

GLEDAŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: v petek, 28. septembra, ob 20.30 gledališka skupina Del Pierrot iz Neaplja, »Taxi a due piazze« Raya Cooneya; informacije in predprodaja pri knjigarni Antonini (korzo Italia 51/a v Gorici, tel. 0481-30212).

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v ul. Mameli v Gorici je začelo, da bodo vpisovanje in predstavitev knjige Drobitnice iz goriških šeg in navad. Knjigo bosta predstavila avtor Zdenko Vogrič in urednica Erika Jazbar.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ, drevored 20. septembra 85 v Gorici, bo v petek, 28. septembra, ob 20.30 klavirski recital Dubravke Tomšič. Organizirajo ga v okviru koncertne sezone 2007-08 v Kogojevih dnevov; predprodaja vstopnic na tel. 0481-531445, podrobnejše informacije na spletni strani www.kclbratz

LJUBLJANA - Festival Ex Ponto Življenje v senci bananovca hrvaškega avtorja Ivana Vidića v treh jezikovnih različicah

Mednarodni gledališki festival Ex Ponto se počasi bliža h koncu. Na sporedu so še tri predstave, najprej slovensko-hrvaško-poljska koprodukcija Življenje v senci bananovca hrvaškega dramatika Ivana Vidića. Litovski režiser Cezaris Graužinis, eden največjih upov litovskega gledališča, je pripravil tri različice teksta; na odru Slovenskega mladinskega gledališča je bila siščo najprej na ogled festivalska, drevi ob 20. uri pa še slovenska različica. Življenje v senci bananovca je zanimivo ne samo zaradi estetike, ampak tudi zaradi producentkega spektra. To je mednarodna koprodukcija, ki je specifična zaradi tega, ker je režiser v dveh mesecih zrežiral tri predstave - slovensko, hrvaško in festivalsko različico teksta, ki bo promocija skupnega dela na različnih mednarodnih festivalih, je za STA povedal Damir Domitrovč Kos, direktor festivala Ex Ponto in predsednik Kulturnega društva B-51, ki festival organizira.

Predstava se sklada z letošnjo temo Ex Ponta - Politika in gledališče. Avtor teksta se namreč doti-

ka problematike družin v novonastalih, tranzicijskih državah. Tema je aktualna ne samo na Hrvaskem in v Sloveniji, ampak verjetno tudi na Madžarskem in v Litvi, skratka dobitka se vseh tistih držav, ki so hitro vstopile iz časa socializma v zgodnji kapitalizem in se politika neposredno kaže tudi v družinskih razmerjih, je še dodala.

Domači koproducent predstave je Prešernovo gledališče iz Kranja, kar pomeni, da bo slovenska različica predstave na rednem repertoarju gledališča. Poleg Ex Ponta sta koproducenta še Gledališče Virovitica s Hrvake in Društvo za izobraževanje v kulturi - Neighbours Festival iz poljskega Lublina.

Projekt je obenem režijski eksperiment. Festivalska različica predstave namreč vključuje obe igralski ekipi (slovensko in hrvaško) in kombinacijo dveh jezikov istočasno v istem prostoru. V predstavi igrajo Niko Gorščič, Violeta Tomič, Ajda Toman in Branko Jordan iz Slovenije ter Draško Zidar, Blanka Bart, Jelena Perčin in Igor Koši s Hrvake. (STA)

Albrecht, pianist: Andrea Lucchesini.

Note Timave

V ponedeljek, 1. oktobra ob 21.00, cerkev sv. Ivana v Štivanu / Zoltan Szabo - John Olaf Laneri - duo violončelo - klavir.

V soboto, 6. oktobra ob 21.00, grad Colleredo, Monte Albano (Videm) / Ansambel »Interpreti Veneziani«.

30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

V petek, 28. septembra ob 20.00, Fontane (HR), župnijska cerkev sv. Martina / Riccardo Cossi - orgle

V ponedeljek, 1. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Nastop pevk stolnega zbora pod vodstvom Marca Sofianopula. Giorgio Marcossi - flauta, Manuel Tomadin - orgle.

V ponedeljek, 8. oktobra ob 20.30, katedrala sv. Justa / Silvia Marinelli - sopran, Andrea Trovato - orgle.

KOGOJEVI DNEVI 2007

Jutri, 26. septembra ob 10.00, Deskle, Kulturni dom / Koncert za mladino.

V petek, 28. septembra ob 20.30, Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž / Dušan Tomšič Srebrenjak - klavir.

V petek, 5. oktobra ob 20.30, Kanal ob Soči, cerkev sv. Marije Vnebovzete / David Hall Johnson - violina in Nina Prešiček - klavir.

V nedeljo, 14. oktobra ob 16.00, Gorjeni Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Trobilsni ansambel Slovenske filharmonije. Dirigentka: Andreja Šolar.

V ponedeljek, 22. oktobra ob 20.15, Nova Gorica, Kulturni dom / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent: Anton Nanut. Vuk Jovanović - klavir.

Jutri, 26. oktobra ob 20.00, Vipava, dvorec Zemono / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkuja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

SEŽANA

Cerkve sv. Martina

V soboto, 29. septembra ob 20.00 / Koncert komornega zboru Ipavsko iz Vipave. Zborovodja: Matjaž Šček.

NOVA GORICA

Slovensko narodno gledališče

V četrtek, 27. septembra ob 20.00 / G. Puccini: »Madame Butterfly«. Play opera Tokyo in Komorni orkester Ljubljana. Predstava je razprodana.

Kulturni dom - mala dvorana

V sredo, 3. oktobra ob 20.15 / Nastop etno ansambla Brina. Brina Vogelnik - glas, Jelena Ždrala - violina, Blaž Celarec - tolkala, Nino De Gleria - električni bas in kontrabas, Drago Ivanuša - harmonika, Luka Ropret - kitare in Julij Zornik - zvok.

LJUBLJANA

Letno gledališče Križank

V četrtek, 27. septembra / Nastop hrvaške pevke Severine.

RAZSTAVE

RAZSTAVE OB 100-LETNICI ROJSTVA LOŽETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Ložeta Spacala. Urnik: v tednu od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto. Za najavljeni skupine po dogovoru. Info.: tel. ++38657690197 ali mobi +38641337422 Štefan.

Grafične miniaturje - do 15. oktobra - Galerija pri Valečovih

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana deželnega sveta: antološka razstava posvečena Maestru Guidu Tavagnaccu. Možnost ogleda do 12. oktobra od ponedeljka do petka od 9.30 do 18.00.

Muzej judovske skupnosti: do 16. oktobra razstavlja Herbert Pagani »Apunti di una vita«.

Prenovljena ribarnica: do 14. oktobra od 10.00 do 23.00 so na ogled Mašcerinijeve skulpture.

Poštni in telegrafski muzej: do 14. oktobra je odprta razstava »Zgodovina in filatelija: pregled vrednot in kulture«. V tednu je odprto od 9.00 do 13.00 ob nedeljah od 10.00 do 12.00.

Kavarna Stella Polare (Trg sv. Antona 6): do 1. novembra bo razstavljal tržaški slikar Boris Zuljan.

Kulturni dom: v okviru festivala Tri-

stefotografia, bodo do 30. septembra na ogled dela 15 slovenskih fotografov.

Galerija Tržaške knjigarnе: do 29. septembra razstavlja pod naslovom Srce - Cuore tržaška slikarka Anna-maria Ducaton.

Razstavna dvorana palče Costanzi (Mali trg 2): do 30. septembra bodo na ogled slikarska dela Ramira Menga. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00. Vstop prost.

Občinska umetnostna dvorana: do 30. septembra ima posebno razstavo pod naslovom »Visione« Nicola Tomasi. Odprt vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

Dvorana bivše oglasne deske (Mali trg 3): »Umetnost po žensko« je naslov skupinske razstave umetnic, ki bodo razstavljale še danes, 23. septembra in sicer od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 19.30.

Narodna in študijska knjižnica: do konca novembra razstavlja fotografije Viljam Lavrenčič.

Galerija narodnega doma: skupina Roldolfo Namif iz Parme razstavlja fotografije in sicer od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Prosvetni dom: do 29. septembra bo odprt fotografksa razstava Lojze Spacal, Marijan Pfaifer »Kras, Istra, Posočje: podobe, krajine, vtisi«. Ogled ob devetnikih od 17.00 do 20.00.

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131): keramične izdelke razstavlja do 28. septembra Gabrijela Osbich Pison. Urnik ogleda od ponedeljka do petka 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00.

REPEN

Muzej Kraška hiša: je odprt ob nedeljah in praznikih z urnikom od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je ogled možen tudi v drugih terminih po dogovoru z upraviteljem. Informacije na tel. št. 040327240 ali Hyperlink mailto:info@kraskahisa.com info@kraskahisa.com. Trenutno je na ogled fotografksa razstava Sergija Ferarrija »Ljudje - Gente« in sicer do 28. septembra.

DEVIN

Devinski grad: do 21. oktobra je odprt razstava z naslovom: »Rainer Maria Rilke: pesnik in njegovi angeli«. Ogled je možen vsak dan razen ob torkih od 9.30 do 17.30.

GORICA

Na goriškem gradu: bo do 28. oktobra od torka do nedelje od 9.30 do 13.00 ter od 15.00 do 19.30, na ogled umetniška razstava z naslovom »Passaggi«.

V Državnih knjižnicah: je na ogled razstava Carla Piemontija z naslovom »Fotogrammi«, odprta bo do 29. septembra.

V Galeriji Kulturnega doma v Gorici in v galeriji Artes v Novi Gorici (Ul. Gradnikove brigade 6): je na ogled samostojna čezmejna razstava slikarja Aleksandra Peča iz Nove Gorice. Razstava bo odprta do 5. oktobra 2007; v Galeriji Kulturnega doma od ponedeljka do petka: od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami; v galeriji ARTES pa ob devetnikih od 9.00 do 12.30 in od 15.00 do 19.00.

V nekdanjih konjušnicah dvorca Coronini Cronberg: bo do 28. novembra na ogled razstava starih čipk zbirke Coronini Cronberg z naslovom »Vanità e decoro«.

Kulturni center Lojze Bratuž: jutri, 26. septembra ob 18.00 odprtje likovne razstave slovenskega umetnika Karla Pečka pod naslovom »In kaj naj ljubim, če ne skrivnost?«. Razstava prireja Kulturni center Lojze Bratuž v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči.

SMARTNO

V galeriji Hiše kulture: bo do 10. oktobra na ogled razstava umetnice Marlies Liekfeld-Rapetti z naslovom Puppa v Šmartnem. Urnik galerije: četrtek in petek od 10.00 do 15.00, sobota in nedelja od 14.00 do 17.00.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in ri-

sbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Puder), 003865-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEŽANA

Kosovelov dom: do srede, 26. septembra na ogled razstava slik Dušana Sterleta »Sledi«.

ŠTANJEL

Galerija na Stolpu: razstavljena so dela Homaž Spacalu v organizaciji društva Kons. Razstava bo odprta do 21. oktobra.

VIPAVA

Vojščica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je razstava z naslovom

PODNEBNE SPREMEMBE - Generalni sekretar Združenih narodov

Ban Ki Moon: Čas za dvome je minil, nujno moramo ukrepati

Na srečanju več kot 80 šefov držav in vlad in vsega sveta, med njimi Prodi in Janša

NEW YORK - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj v New Yorku odprl doslej najštevilnejše srečanje svetovnih voditeljev o segrevanju ozračja doslej. V govoru je izrazil prepričanje, da so prav podnebne spremembe tisto vprašanje, ki bo določilo našo dobo ter razvitim državam pripisal odgovornost, da stopijo na celo globalnega boja proti segrevanju ozračja. »Prepričan sem, da bodo podnebne spremembe in to, kaj bomo storili glede njih, definirale nas, našo dobo in na koncu tudi globalno dediščino, ki jo zapuščamo prihodnjim generacijam,« je pred zbranimi politiki dejal Ban. »Znanje, potrebno za ukrepanje, imamo. Nimamo pa časa,« je še poudaril generalni sekretar in opozoril, da »se bo na dolgi rok za najdražje izkazalo neukrepanje« ter da »je čas za dvome minil.«

Ban je sicer razvitim državam prispeval odgovornost, da stopijo na celo globalnega boja proti segrevanju ozračja, medtem ko morajo države v razvoju po njegovih besedah sprejeti ukrepe za zmanjševanje lastnega onesnaževanja okolja, ki pa ne bodo škodovali njihovi gospodarski rasti ali zmanjševanju revščine. Poudaril je tudi, da potrebujejo revne države, ki so jih podnebne spremembe najbolj prizadele, okrepljeno pomoč.

Med kakimi 150 govorniki, ki bodo spregovorili na enodnevni konferenci, je več kot 80 šefov držav in vlad, med njimi italijanski ministrski predsednik Romano Prodi in slovenski premier Janez Janša. Vrh z naslovom »Prihodnost je v naših rokah - O izzivu vodenja pri podnebnih spremembah« poteka dan pred začetkom splošne razprave 62. zasedanja Generalne skupščine ZN.

Vrh v New Yorku izhaja iz pobude generalnega sekretarja ZN za razpravo v smeri novega globalnega sporazuma o podnebnih spremembah, ki bo po letu 2012 nadomestil Kjotski protokol. Ameriški predsednik George Bush na vrhu ne sodeluje, bo pa v četrtek in petek v Washingtonu gostil srečanje ministrov 16 držav, ki skupaj proizvedejo 90 odstotkov vseh topoglednih plinov na svetu.

Tako vrh v New Yorku kot ministrsko srečanje v Washingtonu naj bi postavila temelje za okoljsko konferenco ZN na Baliju decembra letos, kjer se bo do začela formalna posvetovanja. V Indoneziji se bodo zbrali države pogodbene Okvirne konvencije ZN o podnebnih spremembah (UNFCCC), v okviru katere je leta 1997 nastal tudi Kjotski protokol. UNFCCC ima praktično univerzalno članstvo, medtem ko je Kjotski protokol doslej ratificiralo 175 držav.

Nemška tiskovna agencija dpa pa poroča, da so verski voditelji v Mjanmaru včeraj menihi pozvali k redu in miru. Sanga najaka svet je tako samostane v Yangonu pozval, naj vse menihi, ki so prišli z dežele k njim na obisk, pošljejo domov. (STA)

MJANMAR - Več deset tisoč ljudi na ulicah Yangona

Protest proti vojaški hunti pod vodstvom budističnih menihov

YANGON - Na ulicah mjanmarskega glavnega mesta Yangon se je včeraj zbralo okoli 50.000 protivladnih protestnikov na čelu z budističnimi menihi. Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, gre za najbolj množičen javni shod po letu 1988, ko je prišlo do prodemokratične vstaje, ki jo je vojska kravato zatrla. Pohod se je začel pred pagodo Švedagon, ki velja za najbolj sveto svetišče v državi, in nato nadaljeval po ulicah Yangona. Vojaška hunta je doslej proteste, ki trajajo v Mjanmaru že več dni, pospremila z minimalnimi varnostnimi ukrepi. Po oceni diplomata in analitikov se je mjanmarska vojaška hunta tokrat na proteste odzvala neprizakovano zadržano, kar naj bi bilo posledica pritiska ključnega trgovinskega in diplomatskega zaveznika, Kitajske.

Nemška tiskovna agencija dpa pa poroča, da so verski voditelji v Mjanmaru včeraj menihi pozvali k redu in miru. Sanga najaka svet je tako samostane v Yangonu pozval, naj vse menihi, ki so prišli z dežele k njim na obisk, pošljejo domov. (STA)

Budistični menihi korakajo sredi množice demonstrantov

OZADJE - Danes se bo parlament prvič sestal za izvolitev predsednika, toda opozicija namerava volitve bojkotirati

V Libanonu hudi zapleti in velika napetost pred volitvami državnega poglavarja v parlamentu

BEJRUT - Libanonski parlament je za danes sklical zasedanje, na katerem naj bi volili predsednika republike. Od volitev bo odvisno, ali se bo politična kriza v Libanonu razresila ali pa bo država zdrsnila vše večji kaos. Dan pred zasedanjem pa kaže, da bo opozicija volitve bojkotirala. Predsednik parlamenta Nabih Berri je predlagal, da bi današnje zasedanje izkoristili le za posvet o možnem kompromisu, volitve pa preložili na čas po koncu postnega meseca ramadan.

Položaj v Libanonu se je že zaostril po umoru protisirskega poslanca Antoine-a Ghanema iz vrste Stranke krščanskih fa langistov, ki je bil ubit 19. septembra v krščanski četrti Bejruta v napadu z avtomobilom bombo. Ghanem je osni ugleđni protisirski politik, ki je bil ubit v Libanonu od leta 2005, ko je v eksploziji avtomobila bombe umrl nekdanji libanonski premier Rafik Hariri. Libanonski premier Fuad Siniore je eksplozijo označil za teroristični napad, katerega cilj je bil ovirati volitve predsednika države, in pozval k mednarodni preiskavi.

Salame in nekdanji poslanec Jean Obeid. Položaj predsednika republike v

skladu z libanonsko ustavo pripada manonskemu kristjanu, predsedniku sunitskemu muslimanu, predsedniku parlamenta pa šiitskemu muslimanu. Predsedniški mandat je enkraten in znaša šest let. Če nov predsednik ni izvoljen, preidejo predsedniška pooblastila na vlogo. Lahoud, za katerega je vlova Siniore nezakonita, pa je za primer spodeljelih volitev predsednika že omenil možnost oblikovanja začasne vlade.

Hezbollah je medtem zagrozil, da bo v primeru, če bodo protisirske sile za predsednika izvolile Nassiba Lahouda, izvolil svojega predsednika. »Če bo nasprotna stran zmanipulirala volitve in izvolila človeka, ki ni primeren za položaj, bomo prisiljeni zapolniti vakuum,« je dejal namestnik generalnega sekretarja Hezbollaha, šejk Naim Kasim.

Možnost, da bi v Libanonu kmalu imeli dva predsednika in vzporedno vlogo, vzbuja strah predvsem generacij, ki se še živo spominja zadnje državljanske vojne (1975-1990). Medtem ko se privrženici Siniore zapletajo v ostre polemike z opon-

Putin razkril imena novih ministrov

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je razkril sestavo nove vlade premiera Viktorja Zubkova. Na položaju zunanjega ministra bo ostal Sergej Lavrov, obrambno ministrstvo pa bo še naprej vodil Anatolij Serdjukov, ki je sicer minuli teden zaradi tesnih družinskih vezi z Zubkovom ponudil svoj odstop. Ministrstvo za gospodarstvo in zdravje bosta po novem vodili Elvira Nabijulina in Tatijana Golikova.

Brown na kongresu laburistov kot premier

BOURNEMOUTH - Gordon Brown je prvič kot premier in predsednik stranke nagovoril udeležence letnega kongresa britanskih laburistov. V govoru je osvetil glavne izzive, s katerimi se je soočil v prvih treh mesecih vodenja vlade, ter predstavil vizijo nove Velike Britanije. Govor se je sicer osredotočal predvsem na notranjopolitične teme, pri čemer pa se je Brown izognil morebitnim predčasnim parlamentarnim volitvam. Tudi o morebitnem umiku britanskih vojakov iz Iraka ni govoril. Med glavne izzive svojega vodenja vlade pa je uvrstil neuspešne poskuse terorističnih napadov v Londonu in Glasgwou konec junija, ene najhujših poplav v zadnjih 60 letih, ki so Veliko Britanijo prizadele julija, ter pojav slinavke in parkljevke.

V eksploziji v Prištini dve smrtni žrtvi

PRIŠTINA - Kosovska prestolnica Priština je včeraj zjutraj pretrpela silovito eksplozijo, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi, 12 ljudi pa je bilo ranjenih. Med drugim se je odzvala Evropska unija, ki je izrazila obžalovanje nad tragičnim dogodkom, pričakuje pa preiskavo incidenta.

Fukuda prevzel vodstvo vladajoče stranke

TOKIO - Novi predsednik japonske vladajoče Liberalno demokratske stranke (LDP) Jasuo Fukuda je odstavljal svojega izvolilca za premierski stolček Tara Asa s položaja generalnega sekretarja stranke. Na drugem najpomembnejšem položaju v stranki bo Asa zamenjal minister za šolstvo Bunmej Ibuki, na ključne položaje v stranki pa je Fukuda imenoval še nekaj zmernejših politikov. (STA)

NOGOMET - Triestina v B-ligi že danes v Pizi

Predsednik Fantinel za zgled postavlja Granocheja

Urugvajski napadalec se najbolj trudi - Glede na koledar je dosedanji izkupiček soliden

Triestina si lahko po samih 72 urah že opomore od domačega poraza. Drevi (pričetek ob 20.30) bodo namreč v Pisi Gennero Rossi in soigraci že igrali tekmo rednega 6. kroga B lige. Posledice sobotnega Brighijevgega sojenja pa bo občutiti tudi danes. Trener Maran bo moral sesti na tribuno, rezervni vratar Dei pa bo moral preskočiti kar dve tekmi; ob tem bo moral plačati 3000 evrov vredno globo, za petsto evrov nižjo kazeno pa bo moralno plačati tudi društvo.

Trenér Maran naj bi prece spremenil začetno postavo. Najvidnejša sprememba zadeva vezno vrsto: kapetan Allegretti je zaradi bolečin v hrbtni ostal kar v Trstu, najresnejši kandidat za njegovo mesto pa je Gorgone. Tudi v obrambi naj bi prišlo do sprememb, ki bodo tudi posledica preštevilnih napak na tem delu igrišča. Morda bo priložnost dobiti mladi Peana, na centru obrambe pa ni izključen povratak Petrasa. V napadu bo Granoche po treh golih na Roccu iskal svoj prvi zadetek v gosteh. Pri tem naj bi mu pomagal Šedivec.

Predsednik Triestine Stefano Fantinel s sobotno tekmo proti Bologni ni bil zadovoljen, saj pri svojih igralcih pogrešal tisto zagrenost, ki je omogočila Maranovim varovancem, da so slavili v La Spezii: »Sicer ni bilo tako slabo kot proti Chievu v Veroni, vendar vseeno sobotna ni mentalita ekipe, ki bi se morala boriti za obstanek. Preveč smo bili popustljivi. To se je videlo zlasti v napadu, saj je Bologna množično napadala, ker si je srčno želeta zmage, mi pa smo čakali in bili preveč bojazljivi.«

Dosedanji izkupiček vsekakor ni nemarljiv, saj nam je žreb določil res zateven začetek prvenstva. Igrali smo skoraj izključno proti ekipam, ki naj bi se borile za napredovanje, tako da se lahko zadovljim tudi s petimi točkami v petih tekmajah.

Granoche bi moral biti za zgled vsem ostalim igralcem. Gre pa za mladega igralca, tako da ga ne smemo pretirano obremenjevati. Vendar je pravi užitek ga gledati, ko trenira in igra. Vedno je zagrizen, bori se za vsako žogo. Čeprav komaj spozna-

Stefano Fantinel KROMA

va svet italijanskega nogometa, je že razumel, kakšen pristop hočemo videti. V napadu naj bi imel že naslednji teden pomoč Della Rocce, ki se vrača po zelo hudi poškodbi in rehabilitaciji. Več pa pričakujem tudi od Graffedija, Sgrigne, Šediveca in ostalih.«

Predsednik Triestine se podaja v Piso optimistično razpoložen: »Res je, da bomo brez Allegrettija, kar se pri naši igri precej pozna, vendar smo v gosteh že dokazali, da lahko s pravilno taktiliko in brez hudih napak v obrambi, odnesemo tudi celoten izkupiček.«

In Pisa je doslej odigrala res neverjetno prvenstvo. V dosedanjih petih nastopih je dvakrat izgubila na domaćem igrišču, trikrat zapored pa zmagača v gosteh. Bomo videli, če bo tokrat prevladal slovenski (v tretje gre rado) ali italijanski (non c'e due senza tre) pregorov.

Verjetna postava Triestine: Rossi; Peana, Lima, Petras, Milani; Sgrigna, Gorgone, Piangerelli, Antonelli; Šedivec, Granoche. (I.F.)

A LIGA DAN POTEM

Kot Rdeči križ

DIMITRIJ KRIŽMAN

Če imas veliko let za sosedne Genovežane, od katerih je eden fanatičen navijač Genoe, te tako imenovan derbi Lanterne vsaj malenkost zanimal. Slišal pa sem, da je bila tekma obupna, tako da mi res ne preostane drugega, kot da natrosim nekaj anekdot, ki veliko povedo o rivalstvu med navijači najstarejšega nogometnega kluba v italijanski državi in najmlajšim klubom A lige. Omenjeni fanatični »genoano« je bil recimo sposoben reči mami, ki je nič hudega sluteč kupila piškote Doria, da jih že ne bo jedel. Ne samo, nekoč mu je zmanjkal bencin v mopedu in je domov prišel... ves zadovoljen. Čemu? Porival je motorček do prve bencinske črpalki, ki na srečo ni bila Erg, naftne družbe, ki že dolga leta sponsorizira Sampdoria. Tako je lahko mirno natočil bencin, sicer bi raje porival motor še 10 kilometrov. Ni kaj, zdavno sovraštvo! Morda bi tekma bila boljša, če bi pri obeh ekipa igrali nogometniški takega kova, kot so jih lahko na Marassiju občudovali pred poldrugim desetletjem. Naj samo omenim napadalni dvojici Viali-Mancini in Aguilera-Skuhravy... sedaj pa se morajo tamle navduševati za Borriella na modro-rdeči strani in debelušastega klovna, Cassano po imenu, na nasprotni. Križa.

Sicer pa, kdo je sploh lahko zadowoljen po minuli nedelji? Milan

nadaljuje z razprodajo točk. Aha, saj je odlično igral proti Benfici, drugo-razrednemu moštву in ga premagal z visokih 2:1. Roma je že mislila, da ji bo uspel prvi mini-pobeg, a jo je Juve v zadnjih izdihljajih tekme vseeno uspel prizemljiti. Za navijače Juventusa tudi ne verjamem, da so sprejeli z navdušenjem dejstvo, da so proti Romi domala v vlogi outsiderjev.

Zgodba zase je seveda kdo drug, če ne Inter. Baje je v Istanbulu odigral katastrofalno, proti Livornu pa le za odtenek bolje. Vedno strogi največji krajevni (zamejski, pač) nogometni izvedenec je podal svoje mnenje: Mancini ekipo ni uspel dati niti trohice igre, vendar položaj lahko Inter velikokrat reši hvala nekaterim odličnim posameznikom, recimo Ibrahimoviču. In glej kako preroško so v nedeljo zjutraj zvenele besede zamejskega Sachchija! Pospoldne je iz livornske godlike (bolje, če bi rekli iz livornskega caciucca) Mancinija rešil ravno bosanski Šved. Sedaj ima Inter tudi nove dresne, z velikim rdečim križem. Misli mi nekako uhajajo na organizacijo Rdečega križa, za katero sem nekoč prebral, da vrti velike količine denarja, da pa 60 odstotkov sredstev porabi za vzdrževanje svoje strukture brezstevilnih funkcionarjev. Inter podobno: veliko denarja, učinka pa bore malo. (dimkrizman@yahoo.it)

ODOBJKA - Vsakoletna priznanja Združenja ženskih poklicnih klubov

Sandri Vitez nagrada Arnaldo Eynard za najboljšo mlado igralko A2 lige

Na EP od danes 2. del

CHARLEROI - Na evropskem odbojkarskem prvenstvu za ženske v Belgiji in Luksemburgu se je z nedeljskimi tekmmami končal prvi krog tekmovanja, po katerem so se reprezentance Belorusije, Španije, Hrvatske in Slovaške, zadnjeuvrščene ekipe v svojih skupinah, že morale posloviti od nadaljnje tekmovanja. Sicer so se v prvem krogu po pričakovanju najbolj odrezale odbojkarice Poljske, Italije in Rusije, nosilke vseh treh odličij z zadnjega prvenstva pred dvema letoma v Zagrebu, ki so v treh nastopih zabeležile tri zmage. Italijanke so bile najboljše v skupini A, v konkurenči Nemčije, Azerbajdzana in Belorusije pa so oddale vsega en niz. Z malo več težav, predvsem v zadnji tekmi proti Bolgariji, ko so zaostajale z 1:2 v nizih, a nato vendarle zmagale, so Poljakinje, branilke naslova, osvojile prvo mesto v skupini B, kjer sta nastopili še reprezentanci Češke in Španije.

Dvajset let stara in 188 cm visoka Sandra je dobro pričela klubsko sezono tudi letos. Na Trofeji Zazzeri v Firencah med ekipami A1-lige je bila imenovana za MVP igralko turnirja. V finalu je njen Unicom Starker Kerkol-

I premagal moštvo Minetti Imola s 3:2 (23:25; 25:17; 19:25; 25:19; 15:12). Vitezova je na tej tekmi dosegla 13 točk (Goričanka Devetag pa 5), skupno pa 25 v dveh srečanjih.

negotovo v boju za tretje mesto oziroma kateri reprezentanci se bo uspele izogniti predčasnemu odhodu s prioriteto prvenstva. O tretjem oziroma četrtem mestu je neposredno odločala prav zadnja tekma v tej skupini med Hrvatsko in Turčijo. Na začetku je veliko bolje kazalo Hrvaticam, saj so vodile z 2:0 v nizih, a je Turkinjam nato uspel veliki preobrat. Še najbolj izenačeno je bilo v skupini D, edini sku-

pini kjer nobeni ekipi ni uspel stodostotni izkupiček, po drugi strani pa niti ena ekipa ni doživelna vseh treh porazov. Na koncu je bila prva Nizozemska, pred Srbijo, Belgijo in Slovaško.

Skupina E

Danes: ob 15.00 Italija - Francija; ob 17.30 Nemčija - Turčija; ob 20.00 Azerbajdzan - Rusija. Jutri: ob 15.00 Italija - Turčija ob 17.30 Nemčija - Rusija; ob 20.00 Azerbajdzan - Francija. V četrtek: ob 15.00 Italija - Rusija; ob 17.30 Nemčija - Francija; ob 20.00 Azerbajdzan - Turčija.

Vrstni red: Italija in Rusija 4, Nemčija in Francija 2, Turčija in Azerbajdzan 0.

Skupina F

Danes: ob 15.00 Bolgarija - Nizozemska; ob 17.30 Poljska - Srbija; ob 20.00 Češka - Belgija. Jutri: ob 15.00 Bolgarija - Srbija; ob 17.30 Češka - Nizozemska; ob 20.00 Poljska - Belgija. V četrtek: ob 15.00 Češka - Srbija; ob 17.30 Poljska - Nizozemska; ob 20.00 Bolgarija - Belgija.

Vrstni red: Poljska in Srbija 4, Nizozemska in Češka 2, Bolgarija in Belgija 0.

Prvi dve ekipi iz vsake skupine se uvrstita v polfinale.

MOTOCIKLIZEM

Slavje Stonerja in Ducatija

21-letni, a že poročeni Avstralec Casey Stoner, je tri dirke pred koncem - s 3. mestom na VN Japonske postal svetovni motociklistični prvak v razredu MotoGP, v domovini konkurenco pa se je na najvišjo stopničko zmagovalnega odra zavrel Stonerjev timski tovarš Loris Capirossi. Izredno pa se veselijo tudi pri Ducatiju, po 33 letih prvem italijanskem proizvajalcu motorjev, ki mu je uspelo v konkurenči japonskih velikanov osvojiti konstruktorski naslov v najvišjem tekmovalnem razredu in to po samih petih sezona nastopanja v najvišjem razredu. Ducati je lani obračal 305 milijonov evrov in proizvedel »le« 32.312 motorjev, kar je bistveno manj kot velja za druge tovarne, zato bo svetovni tekmovalni vrh težko obdržati. V prvenstvu superbike je italijanska znamka iz kraja Borgo Panigale osvojila 14 od 16 prvenstev.

Menčovu že drugič Vuelta

Kolesar Rabobanka Rus Denis Menčov

(29 let) je po letu 2005 še drugič na Vuelti stopil na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. Na koncu je imel pred drugouvrščenim domaćim kolesarjem Carlos Sastrejem 3:31 minute prednosti. Za razliko od predlanj, ko je dobil dve etapi, mu je tokat za zmago zadostovala ena sama etapna zmaga. Najboljši je bil tudi na gorskih ciljih in tudi v kombinaciji gorskih ciljev in sprintov.

Srebotnik izgubila v finalu

Francoska najstnica, 19-

letna Tatiana Golovin je na teniskem WTA turnirju v Portorožu (145.000 dolarjev) preprečila happy end Katarine Srebotnik. Slovenko je za svojo drugo turnirsko zmago v karieri v finalu premagala z 2:6, 6:4 in 6:4. Golovina je bila v Portorožu prva nosilka in je 19. igralka na svetu, Srebotnikova pa je 24. Četrti turnir v Portorožu bo zaradi avgustovskih olimpijskih iger v Pekingu na sporednu od 21. do 27. julija 2008.

Howe 8,35 m daleč

Atletsko prvenstvo IA-AF v Stuttgartu: Andrew Howe 1. v daljni (8,35), Brigitta Langerholc 5. (1:59,56) in Elena Cusma 8. (1:59,67) na 800 m; Primož Kozmus 8. (76,78) v metu kladiva; Marija Šestak 5. (14,31) v troskoku; Chiara Rosa 6. (17,82) v krogli

NAŠ POGOVOR - Alberto Cisolla, kapetan italijanske odbojkarske reprezentance

Za mlade perspektivne igralce je v klubih vedno dovolj prostora

Kriza v Italiji je posledica kvalitetnejših prvenstev po Evropi in po svetu

Alberto Cisolla, kapetan italijanske reprezentance, je bil leta 2005 imenovan za najboljšega igralca evropskega prvenstva. Tolkač in sprejemalec je na vezan na klub Sisley Treviso že od mladih nog in tam še danes igra. 12 let v klubu v najvišji italijanski ligi, 7 naslovov italijanskega prvaka, 6 superpokalov, 4 italijanske pokale in še vrsto drugih naslovov krasí športne uspehe odbojkarsja, ki bo čez 15 dni tridesetletnik.

Ali bi lahko potegnil črto in podal nekaj zaključkov ob koncu EP-ja?

Potegniti črto in izluščiti razloge, zakaj smo odšli poraženi, je vedno težko. Predvsem takrat, ko so pričakovani višja: želeli smo si namreč tretje lovoričke evropskih prvakov. Razlogov je več: mislim da je vsekakor primarno to, da nismo uspeli obdržati konstantnega nastopanja, kot smo nasprotno dokazali v tekmi z Rusijo. Zavedati se pač moramo, da je sedaj veliko več ekip, ki so postale kvalitetnejše. Obenem s spremenjenim sistemom odločajo največkrat o izpadu ali napredovanju prav malenkosti. Pomembno je, da igramo vedno 120 % in da na igrišče stopimo vedno s pravim vzgibom.

Veliko kritik je letelo tudi na Montalija, ki je kritiziral delo v klubih ...

Razlogov je res veliko in razpršeni so na različnih nivojih. Dejstvo je, da evropsko in svetovno odbojkarsko gibanje nenehno raste. Vedno več je tudi konkurenč. Prav gotovo so sedaj tudi razlike med italijanskim klubskim prvenstvom in drugimi prvenstvi manjše. To so dejstva, ki se jih moramo pač zavedati, in se z njimi soočati. Generacije fenomenov, ki so prevladali v 90. letih, pač ni več. Verjamem pa, da se klub temu lahko nadaljuje z dobrim delom, saj kvalitetnih igralcev in mladih ne manjka.

Zakaj ostala gibanja rastejo in italijansko pa stagnira?

Ne bi vedel. Mogoče je razlog v tem, da druge ekipi in države čedajo več vlagajo v ta šport kot so pred nekaj leti. Tako na primer Rusija vabi najboljše igralce sveta v lastno prvenstvo. Italija je to načrtno delala v 90. letih. S kvalitetnejšimi prvenstvi po Evropi in po svetu pa ekvivalentno rastejo tudi celotna gibanja držav, ki gostijo ta prvenstva. Rezultat odbojkarskih gibanj se potem vedno kaže v reprezentanci. Če so v letih 90. diktirale tempo Italija, Kuba in Nizozemska, je sedaj teh vrhunskih reprezentanc več.

Veliko kritik leti na vključevanje mladih, češ da je prostor v najvišjih prvenstvih zanje omejen. Montali je celo izjavil, da mora on vlagati v mlade, saj v klubih tega ne počnejo ...

Investicije v mladinski sektor so nujne, saj se samo tako lahko širi in razvija celotno gibanje. Opazil pa sem, da je za mlade perspektivne igralce v klubih prostor vedno zagotovljen.

Matej Černic je v našem intervjuju povedal, da je on v Rusiji najstarejši, če pa bi igral v Italiji, bi bil najmlajši ...

To je izjema ekip, v kateri igra. Vlanski ekipi je bil nasprotno med najmlajšimi. Mladi igralci so letošnja specifika Dinamo Moskve, ki je vložila veliko denarja samo v mlade igralce, ki pa so že izkušeni in skoraj vsi igrajo v A-reprezentancah. Niso vse ruske ekipi tako strukturirane.

Šušlja se, da se je tudi delo v klubih spremeno - da igralci nočejo več trenirati toliko, kot smo bili tega vajeni pred nekaj leti. Je to le nakladanje ali je tudi nekaj resničnega v teh izjavah?

To je legenda. Razlog je enostaven. Dovolj je, da pogledamo koledar naših tekem in obveznosti pred nekaj leti in letošnjega. Pred nekaj leti je bilo veliko manj tekem, sedaj pa povprečno igramo tri tekme tedensko. Časa za treniranje je torej veliko manj. Težava je predvsem v tem, da imamo preveč na-

Alberto Cisolla (zgoraj) je s svojim Sisleyjem sinoči v Trstu (na sliki desno) gladko premagal Romo v finalu superpokala TIM 2007

KROMA

Nekaj besed o letošnjem prvenstvu.

Roma, Piacenza, Modena so se okrepile, Macerata je tudi med favoriti. Za vrh se bo potegovalo torej več ekip, ampak bodo na končni razpet vplivale različne spremenljivke – med temi je odločilna večkrat tudi sreča, ki zago-

tavlja, da v končnice pride res popolna ekipa brez poškodovanih.

Kaj pa tvoja ekipa?

Tudi letos imamo dobra in kompetitivno ekipo. Trener je vpeljal v ekipo drugačen ritem in taktiko, kot smo

je bili vajeni. Novi igralci so se lepo vključili in prinesli v ekipi veliko entuziazma, kar omogoča tudi visok nivo dela. Tudi letos smo na papirju med favoriti in upam, da bomo zato med protagonisti prvenstva.

Veronika Sossa

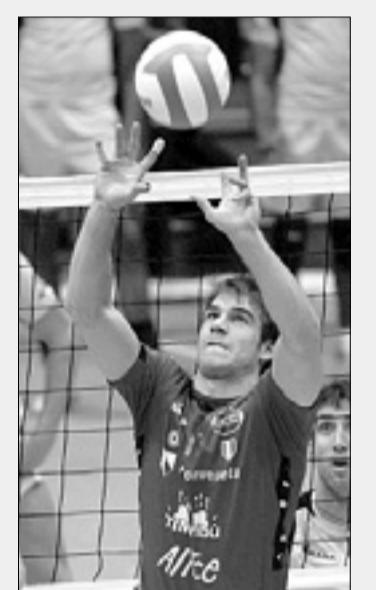
Sisley zlahka osvojil superpokal

Sisley Treviso - Roma Volley 3:0 (25:19, 25:19, 25:21)

SISLEY: Fei 15, Hubner 12, Papi 8, Gustavo 5, Pujol 3, Cisolla 7, Farina libero, Horstnik, Novotny, Kral, Saitta, Maruotti, Ricci Pettoni (2. libero). Trener Dal Zotto
ROMA VOLLEY: Mastrangelo 6, Savani 7, Coscione 1, Marshall 3, Kooistra 2, Miljković 13, Hubert libero, Molteni 8, Semenzato, Tofoli 0, Hernandez, Romero (2. libero). Trener Serniotti.

Točke na servisu: Sisley 6, Roma 0, sprejem: Sisley 61%, Roma 54%, blok: Sisley 7, Roma 0. Napake: Sisley 18, Roma 24.

Tekmo superpokala, uveda v novo odbojkarsko sezono A1 lige, ki se pričenja konec tedna, si je sinoči v dvorani Palatrieste ogledalo skoraj 4.200 ljudi, kar kaže na to, da je zanimanje za ta šport v Trstu, štiri leta po koncu kratkotrajne prvoligaške izkušnje Adriavolleya, še vedno živo. Tekma je bila povsem enosmerna, vendar pa je bilo razpoloženje v dvorani klub temu veselo. Navsezadnje gre predvsem za spektakel v veselje mladih lovilk avrogramov, sponzorjev, TV kamер in seveda ljubiteljev kakovostne igre. Sisley se zdi letos še močnejši kot je bil lani, ker predstavlja francoski podajalec Pujol (na sliki), imenovan za MVP tekme, pravo okrepitev (zlobneži hkrati trdijo, da so se z njim odkrižali kontroverznega Vermiglia), kar velja tudi za centra Hubnerja. Roma Volley - skupaj treniralo le tri dni, je po tekmi dejal njen srbski as Ivan Miljković, pa je po videnem še prezgodaj oceniti.

EUROMARATHON 2007 - 800 tekačev od Kopra do Milje

Povezali so sosednji občini

Zmage se je veselil tekač iz Burundija Patrick Ndaysenga - Iz Italije pomoč društva Evinrude

Euromarathona Koper-Milje 2007 se je sončno septembrsko nedeljo udeležilo več kot 800 tekačev, ki so s tekem in pohodom povezali dve sosednji občini, Koper in Milje. Startna pištolja je bila tokrat zaupana podžupanu Mestne občine Koper Albertu Schieraniju, ki je s strehom dal tudi znak za tek več sto tekačev in tekačic, ki so se pognali s starta na Titovem trgu. Stekli so po Cankarjevi ulici, dva kroga okoli Koprskega mestnega jedra in tekači so nato skozi Loko Koper pritekli v Ankaran, od tu pa po cesti mimo mejnega prehoda na Lazaretu, po dobrih 21 kilometrih prispeli pod oboke miljskega mandrača do trga v Miljah. Organizacija zahtevne športne prireditve na cesti je bila v rokah Mestne občine Koper, ki je v sodelovanju z Atletskim klubom Koper v Zavodom za šport uspešno izpeljala zahtevno prireditve na slovenski strani, na italijanski pa je miljski občini priskočilo na pomoč tržaško tekaško društvo Evinrude. Le dobro uro in 12 minut je potreboval najhitrejši tekač, da je premagal traso malega maratona. Zmaga na končnem cilju na trgu Marco-

Iz Kopra (na sliki) do Milje tudi preko območja Luke Koper

FOTO ČRT BUTUL

ni v Miljah se je veselil Ndaysenga Patrick, tekač iz Burundija, najhitrejši Slovenec je bil Suhodolnik Aleš (Kraški tekači Sežana), ki je bil skupno šestti. Paola Veraldi je bila z rezultatom 1.24,19 najhitrejša tekačica,

najhitrejša slovenska tekačica pa je bila pa Valda Dornik z rezultatom 1.37,48.

Nastopilo je tudi več Slovencev z naše strani meje. Od boljših je Luka Kafol (- Tram de Opcina) bil 49. (1.30:34), Peter Verč

Favorita prvič izgubila

CIUDAD DE MEXICO - Branilec naslova svetovnega šahovskega prvaka Rus Vladimir Kramnik je na prvenstvu v Ciudad de Mexicu v devetem krogu doživel prvi poraz. Po 48 potezah ga je z belimi figurami ugnal rojak Aleksander Morozevič. Vodilni Indijec Viswanathan Anand, doslej je zbal šest točk, je remiziral z Armentom Levonom Avonianom. Drugi je s petimi točkami Izraelec Boris Gelfand, ki mu je prvi poraz zadal Rus Aleksander Griščuk. Ta je skupaj s Kramnikom in Madžarom Petrom Lekom (vsi po 4,5 točke) na tretjem mestu. V desetem krogu se bosta pomerila Kramnik in Anand. Končni zmagovalec pa bo znan 30. septembra, ko bo odigranih vseh 14 krovov.

Rusija in ZDA v finalu

Davisovega pokala

MOSKA/GÖTEBORG - V finalu Davisovega pokala bosta po pričakovanju igrali reprezentanci Rusije in ZDA. Branilci naslova Rusi so imeli v Moskvi nekoliko presenetljivo veliko dela z Nemci, ki so po dveh dneh vodili z 2:1 v zmagah. V nedeljskih posamičnih dvobojih sta Rusiji odločilni zmagi priborila Michail Južnij, s 6:4, 6:4, 3:6 in 6:3 je premagal Philippa Petzschnerja, in Igor Andrejev, ki je Philippa Kohlschreiberja ugnal s 6:3, 3:6, 6:0 in 6:3. Odločilno tretjo zmago za vodstvo s 3:1 je ameriški reprezentanci proti Švedski priboril Andy Roddick, potem ko je bil v Göteborgu s 6:2, 7:6 (3) in 6:4 boljši od Jonas Björkmana.

Bearzot osemdesetletnik

Jutri bo Enzo Bearzot dopolnil osemdeset let. Furlanski nogometni strateg se je z državno reprezentanco povzpel tudi na vrh sveta, saj je leta 1982 v Španiji osvojil svetovni naslov in tako povrnil prestiž italijanskemu nogometnemu gibanju po aferi nogometnih stav. Državno reprezentanco je vodil devet let (od 1975 do 1984), po neuspešnem nastopu v Mehiki leta 1984 pa je odstopil. Bearzot je imel v ekipi tudi posebno vlogo: bil je tisti, ki se je vedno postavil v bran igralcev, tudi pred mediji in poudarjal kolektivnost pred individualnostjo.

Košarka: Siena zbuja strah

SIENA - Teden dni pred pričetkom košarkarske A1 lige je Siena v tekmi za superpokal s 96:50 nadigrala Benettona iz Trevisa. Kaukenas za Sieno (13) in Soragna ter Chalmers (oba po 16) za Benetton so bili najboljši strelci tekmi.

ŽENSKO EP Izid 1. kroga EP v Chietiju: Rusija - Italija 60:55.

(Krpan) 68. (1.33:37), Fabio Babuder (Podistica Fiamma) pa 72. (1.34:15).

»Maraton od Kopra do Milje je bila na zadovoljstvo vseh udeležencev dobro izveden. To je tudi dobra popotnica za naslednje leto, saj naj bi po letošnji premieri postal maraton med Koprom in Miljami tradicionalni evropski projekt,« je zadovoljen s potekom prireditve povedal Boban Popović iz Mestne občine Koper, vodja prireditve. »To je bila ena izmed najzahtevnejših športnih prireditiv na cesti na slovenski obali. Trasa je potekala v glavnem po slovenski strani, (op.15 km), njena posebnost pa je bila tudi tek skozi območje koprskega pristanišča in večji del po glavnih cestah do prečkanja mejnega prehoda. To pa zahteva dobro pripravo. Ob proggi smo postavili več kot 70 atletskih sodnikov in rediteljev in kar je pomembno, vse iz naših vrst,« je opisal zahitveno traso maratona vodja sodniškega zborja pri Atletskem klubu Koper Dušan Žilavec. Poleg maratona so organizatorji v Kopru in Miljah pripravili tudi spremljajoče prireditve tako športne, kot kulturne.

CB

KOŠARKA - Memorial Borisa Tavčarja v priredbi KK Bor

Kraški zidar osvojil prehodni pokal v trajno last

Bor Radenska stopa v prvenstvo dobro pripravljen - Drugoligaša Trsta in Gorice: v ligi jima bo trda predla

Slovenski košarkarski prvoligaš Kraški Zidars Jadran Kras iz Sežane je osvojil 14. Memorial Boris Tavčar v priredbi Košarkarskega kluba Bor in hkrati prejel prehodni pokal – ki ga ponujajo starši (mama Ondina je tudi spregovorila na zaključnem nagrajevanju v družbi predsednika KK Bor Bruna Kneippa) ne-pozabnega Borovega košarkarja in trenerja – za ekipo, ki trikrat zmaga na turnirju. V velikem finalu so Sežanci zasluzeno premagali domače košarkarje Bora Radenska, ki so zmogli izenačenje pri 51. točki sredi tretje četrtine, nato pa moralni priznati zlasti fizično premoč uglednih gostov.

Varovanci bivšega trenerja Brega, Jadrana in Muggie Toma Krašovca so glavne vrline pokazali prav v dinamičnosti in skočnosti visokih igralcev (Husič, Vujovič, Djurkovič in mladi Jakhel), kar bi lahko bilo zanje pomembno v bližajoči se prvi slovenski ligi. Sežanci ciljajo tudi letos na obstanek v ligi, vsaj po dvodnevnom turnirju na Prvem maju pa lahko sodimo, da bi znal problem predstavljati ozek izbor zunanjih igralcev (Močnik, Jurič in Rozman nimajo pravih zamenjav).

Bor Radenska je zapustil pozitiven vtis. Češnja na torti je bila seveda prestižna zmaga proti Acegasu, ki je sicer igral hudo zdesetkan. Toda borovci so navdušili z duhovito in dopadljivo igro v napadu, kjer je doslej uigranost znatno boljša kot v obrambi. V soboto čaka belo-zeleno krstni prvenstveni nastop proti Vatovčevini Caorlam in dotele bodo morali varovanci trenerja Mure, ki so telesno dobro pripravljeni, predvsem izpiliti taktične zamisli bodisi v obrambi (tako mož moža kot conska postavitev) bodisi v napadu (igra proti coni, uigranost shem). Treba se bo tudi izogniti negotovim začetkom tekem, ki so bili v vseh predprvenstvenih nastopih moteča konstanta. Če je v soboto zablestel Burni, pa je v nedeljo opozoril naše vse boljši Crevatin, dokaj konstantno pa so igrali Babich, Kralj in Visciano.

Treće mesto na Memorialu je prispadlo gorškemu drugoligašem, ki so v zadnjih četrtini pustili za sabo tržaške kolege. **Nuova Pallacanestro Gorizia** je mlada ekipa, ki se je na turnirju predstavila brez standardnih play-makerja in centra, Argentinev Bionda in Dipa. Med prisotnimi se je proslavilo nekaj posameznikov (braniča Bossini in Tržačan Grimaldi ter krični center Giovanatto), moštvo pa je v

Ivan Kralj je v finalni tekmi za 1. mesto dosegel 9 točk
KROMA

slošnem bolj šibko. Manjka mu zlasti izkušenosti in prekaljenih mož, tako da ga verjetno čaka boj za obstanek v B2 ligi in nič več.

Tržaški Pallacanestro Trieste Acegas Aps je Borov četveroboj spravil skozi mukoma, saj je igral brez Pilata, Pigata, Bartoluccijs in Sosiča ter v nedeljo še brez utrujenega Bonaccorsija. Menguccijevi ekipe torej ne moremo ocenjevati po dosedanjih nastopih, saj je učinek v nepopolni postavi varljiv. Dejstvo je, da bivši Borov trener ne bo imel lahkega dela. Skrbijo ga ponavljajoče se poškodbe, pa tudi nadučnost in nediscipliniranost dočlenjenih starejših igralcev. Za nameček pa bo prvo tekmo Acegas igral še brez četverice (Bonaccorsi, Muzio, Pilat, Losavio), ki si je nakopala diskvalifikacijo na zadnjem nesrečnem srečanju play-outa lanskega prvenstva v Pattiju. Skratka, pot do povratka v B1, ki s to zasedbo le ni samo po sebi umeven, bo peklenko dolga in naporna.

Za 3. mesto

Pallacanestro Trieste Acegas Aps – Nuova Pallacanestro Gorizia 72:86 (18:18, 39:40, 65:68)

PALL.TS: Crevatin 4, Tonetti 9, Muzio 22, Latin, Salvador 3, Bocciai 5, Rutar, Godina 20, Losavio 9, Pison, trener Ferruccio Mengucci.

PALL.GO: Bossini 22, Tombolini 16, Macaro 2, Grimaldi 17, Siega, Giovanatito 9, Salis 16, Raccaro 4, trener Alberto Cautero.

Za 1. mesto

Bor Radenska – Kraški Zidars Jadran Kras 65:82 (21:28, 35:48, 54:66)

BOR: Bole, Krizman 5, Visciano 7, Crevatin 9, Štokelj 2, Babich 16, Burni 11, Madonia 6, Kralj 9, Nadlišek, Zeriali, trener Andrea Mura.

KRAŠKI ZIDAR: Djurkovič 8, Pantelič, Jurič 17, Ščuka, Vernes Husič, Vujovič 14, Meden, Strnad, Mirnes Husič 16, Čondrič, Rozman 10, Močnik 10, Jakhel 7, trener Tomo Krašovec.

MEMORIAL MILJA GOMBAČA Odlična Servolana Perspektivni Jadran

Tesen poraz borovcev v tekmi za 3. mesto

na sliki), prisotne pa je v imenu organizatorjev nagovoril podpredsednik KK Bor Renato Štokelj.

Za 3. mesto

Bor – Barcolana 82:86 (27:14, 44:35, 55:66)

BOR: Rizzi 4, Sancin 2, Celin 37, N. Jovanovič, Peretti 2, Montalto 6, Milič, S. Jovanovič, Švara 14, Nadlišek 15, trener Robi Jakomin.

BARCOLANA: Gasparini 1, Starini 4, Sollazzo, Castriotta 43, Godnic 8, Accampora 11, Starc 6, Cristiano, Emmett 8, Negro, Micciche, trener Gaetano De Gioia.

Za 1. mesto

Jadran – Servolana 73:86 (13:19, 28:40, 53:62)

JADRAN: Zaccaria 2, Sossi 16, Malalan, Škerl, Sedevič 10, Di Lenardo, Rizzo 6, Dellisanti 10, Ban 20, Hrovatin 4, Bernetič 5, trener Mario Gerjavič.

SERVOLANA: Cernivani 2, Gallocchio 14, Tumia 8, Kobal 6, Cuperlo 8, Spanghero 15, Gregorio, Peretti 9, Dagnello 5, Pallini 2, Rovatti 8, Braini, trener Rino Messina.

ŠOLSKI ŠPORT - Dijaške športne igre v Lignanu

7. mesto za dijakinje višje srednje šole Trubar - Gregorčič Rokometaši šole Žiga Zois čez prvo oviro po razburljivi končnici

Prva izmena finalne faze Dijaških športnih iger je že mimo. Od četrtka do sobote so se v Lignanu odvijala tekmovanja v badmintonu, plavanju, orientacijskemu teku, namiznemu tenisu, športni gimnastiki in aerobiki, od ponedeljka do sobote 29. septembra pa bodo na vrsti še atletika, odbojka in rokomet. Turistično in športno naselje GetTour je prvi izmeni gostilo 1500 športnikov in spremljevalev, drugi pa 2000.

Na državnem fazu sta se uvrstili tudi dve slovenski višji srednji šoli. Dijakinje višje srednje šole Trubar - Gregorčič so tekmovale v soboto v aerobiki, dijaki trgovskega zavoda Žiga Zois pa so včeraj začeli z nastopi v rokometu.

Dijakinje šole Trubar - Gregorčič so se v soboto na državnem finalu uvrstile na 7. mesto, prva je bila šola iz Lazia, druga iz Toskane, tretja pa iz Mark. »Prijavljenih je bilo 17 šol,« nam je povedala profesorica športne vzgoje Marta Visintin, ki je bila nad uvrstitev svojih varovank zelo vesela: »Gre za eno redkih športnih panog, ki je povsem šolski produkt. Finalistke so dijakinje, ki se sicer ukvajajo z različnimi športi, nekatere pa sploh niso športnice,« je pojasnila profesorica in nadaljevala: »Ae-

Ekipa aerobike Državnega izobraževalnega zavoda Trubar - Gregorčič. Od leve: Rosano Lucija, Talić Anida, Ferrarese Nicole, Nanut Mateja, Beuciar Veronika, Tomsic Carlotta, Bagon Nika, Kerpan Nikol, Cocetta Martina

robika izhaja iz gimnastike, ampak ne vključuje akrobatskih elementov. Gre v bistvu za zmes koordinacije in gibljivosti z živahnim glasbeno spremljavo. V posamezni ekipi je od 5 do 8 tekmovalk.« Dijakinje so z resnimi treningi pred državnim fazo začele ob začetku pouka: »Rokometna zvezra in klub Pallamano Trieste sta nam omogočila, da smo imeli trening tudi v športni palaci v Trstu. Ob tem smo trenirali v šolski telovadnici in tudi v Zgoniku,« je predstavila profesorica Sonja Milič, ki vodi ekipo z dijakom 4. razreda geometrskega oddelka Ivanom Kerpanom, ki nastopa s tržaš-

Rosano, Carlotta Tomsic, Talić Anida in Nanut Mateja.

Treninge so tudi rokometaši začeli ob začetku pouka: »Rokometna zvezra in klub Pallamano Trieste sta nam omogočila, da smo imeli trening tudi v športni palaci v Trstu. Ob tem smo trenirali v šolski telovadnici in tudi v Zgoniku,« je predstavila profesorica Sonja Milič, ki vodi ekipo z dijakom 4. razreda geometrskega oddelka Ivanom Kerpanom, ki nastopa s tržaš-

ko ekipo v A2-ligi. V pripravljalnem obdobju pred državnim fazo je ekipa odigrala tudi prijateljsko tekmo z Alabardo, rokometnim klubom, ki trenira v zgorniški televadnici. »Čeprav smo resno vadili le tri tedne, so dijaki zelo napredovali. Pokazali so veliko resnosti in želje po napredovanju,« je predstavila profesorica Sonja Milič, ki meni, da je ekipa zelo homogen.

Rokometaši so prvo kvalifikacijsko tekmo odigrali včeraj proti šoli Enna iz Sili-

cije. Po razburljivi končnici so rokometaši slavili le z golum prednosti (16-15). Začetek in prvi del drugega polčasa je bil sicer v rokah slovenskih rokometašev, ki so že vodili 13-6, nato pa so popustili v vse elementih. Nasprotniki iz Sicilije so zato zlahka izenačili. 30 sekund pred koncem so dijaki Zoisa povedli na 16-15, nato pa izgubili žogo. Protinapad šole Enna je zavrstil sam vratar Jan Kariš, ki je ubranil žogo in tako zagotovil šoli prvo zmago. Največ golov je zadel Ivo Ilič. Danes se bodo pomerili ob 16.30 z Mattero (Basilicata). Rokometaši bodo odigrali vse kvalifikacijske tekme do četrte, prva iz vsake skupine (4 skupine po pet ekip) pa napreduje v finalno fazo. V skupini Zoisovih rokometašev naj ne bi bilo močnejših nasprotnikov, saj štartajo kot favoriti, saj so pred dvema letoma osvojili drugo mesto na državnem finalu, lani pa so bili prvi v pokrajinski fazi.

V petek so s slovesnostjo v Vidmu otvorili finalno fazo Dijaških športnih iger, na kateri sta bila prisotna tudi predsednik CONI-ja Petrucci in minister za šolstvo Fiornari. Na državnem finalu so nastopili tudi dijaki s posebnimi potrebami: 113 v plavanju, 167 v atletiki in 15 v orientacijskem teknu. (V.S.)

NOGOMET - V elitni ligi

Za uvod bolj skrbi poraz Vesne kot Juventine

V Križu nista delovala sredina in napad - Juventina namučila Pordenone - 150. tekma Cristiana Devetaka

Slab začetek ekip naših društev v elitni ligi. Juventina in Vesna sta zupustili igrišče poraženi. Večjo težo ima poraz ekipe kriškega društva, ki je na domačem igrišču igrala slabo in izgubila proti novincu v elitni ligi, tržiškemu Fincantieriju. Juventina, ki je v Štandrežu gostila favorizirani Pordenone, je igrala precej dobro in zaslužila bi vsaj neodločen izid.

VESNA - Po tekmi so bili v kriškem taboru zelo razočarani. »Igrali smo slabo. Na sredini igrišča nam ni šlo od rok. Naši igralci so bili prepocasni. Tudi napadalci so se precej iskali in so dobili premalo koristnih žog. Čimprej moramo pozabiti na to tekmo,« je komentiral športni vodja Paolo Vidoni, ki je pozitivno ocenoval le branilcem Tomizzi in Degrassiju. Oba zadetka gostov sta padla v drugem polčasu. Vesna je bila povsem brez moči in sploh ni reagirala. V nedeljo bo Vesna igrala v Palmanovi.

JUVENTINA - Pordenone se je moral v Štandrežu pošteno potruditi. Juventina se je solidno upirala in imela vsaj tri lepe priložnosti za zadetek. »Res škoda, Pordenone je odlična ekipa, mi pa sploh nismo bili slabši nasprotnik. Gostje so imeli večjo posest žoge, mi smo se urejeno branili. V drugem polčasu smo se večkrat nevarno približali vratom Pordenona. Enkrat je celo na gol-črti rešil nasprotnikov branilec. Izgubili smo lepo priložnost za prve prvenstvene točke,« meni predsednik Marjan Kerpan, ki je pohvalil vse nogometnike Juventine. »Vsi so igrali dobro in se borili do konca tekme. Fantom res nimamo kaj ocitati.«

Zastavonoša Juventina Cristian Devetak je v nedeljo odigral 150. tekmo v rdeče-belem dresu. Pred tekmo so mu odborniki kluba podelili plaketo. (jng)

Vesnin nogometni Peter Carli iz Trebčni še v pravi formi

KROMA

V 1. KROGU - Od ekip naših društev... Uspešna le Kras in Zarja Gaja

V 1. krogu raznih amaterskih prvenstev sta zmagali le repenski Kras Koimpex v promocijski in Zarja Gaja v 2. amaterski ligi. Brežani so v isti ligi igrali neodločeno, prav tako kot Mladost v 3. amaterski.

KRAS KOIMPEX - Varovanci trenerja Sergeja Alejnjkova so se v nedeljo iz Slovrenca vrnil s pomembnimi tremi točkami. San Lorenzo se je upiral vse do zadnje minute, Krasovi nogometniki pa se tokrat niso pustili presenetiti in v zadnjih minutah so igrali koncentrirano. Tvegali so zelo malo. »Nismo igrali dobro. S prikazano igro nismo najbolj zadovoljni. Vsekakor pomembno je, da smo zmagali in odnesli domov vse tri točke. Na žalost smo se prilagodili nasprotnikovi taktični postavitvi in igri. Premalo smo si podajali in preveč je bilo dolgih žog iz obrambe v napadalno linijo. Positivno je, da smo v obrambi naredili malo napak,« je ocenil športni vodja Krasa Goran Kocman. V napadu je Radenko Kneževič pokazal, da tudi letos misli kot za stavo tresti nasprotnikove mreže. Dosegel je dva zadetka.

ZARJA GAJA - Vzhodno-kraška ekipa je na bazovskem igrišču dosegla svojo tretjo zaporedno zmago (dve v dejelnem pokalu in eno prvenstveno). Tekma med Beljanom in Zarjo Gajo ni bila najlepša. Verčilo je bilo napak in igra je bila vse prej kot povezana. Igralci obeh ekip so veliko im-

provirali. Oboji so premalo izkoristili boke. »Lahko bi zožili igrišče, saj igrajo vsi le na sredini,« so komentirali na bazovski tribuni. Po vodstvu so imeli rumeno-modri še nekaj lepih priložnosti za zadetek (Fratnik, Bečaj), ki pa jih niso izkoristili. Tvegali pa so celo, da bi gostje izenačili.

BREG - Plavi so proti Esperii nastopili v dokaj okrnjeni postavi. Obe moštvi sta igrali zelo zagrizeno in borbeno. Oboji so imeli tudi po tri oziroma štiri priložnosti za zadetek, tako da je neodločen izid pravilno plačilo. Negativno je, da sta se poškodovala še Pernorio (glezen) in Pedarra (koleno).

Mladost - Trener Fabio Sambo je bil zadovoljen s svojimi varovanci. »Igrali smo dobro skoraj 70 minut, zatem pa smo nekoliko popustili. Proti Fiumicelu, ki se bo lotos potegoval za napredovanje, bi lahko tudi zmagali.« (jng)

V nedeljo odprtje igrišča v Dolini

Brežani (v sodelovanju z Občino Dolina) v nedeljo ob 14. uri vabijo športnike, bivše igralce, navijače in sponzorje na odprtje prenovljenega nogometnega igrišča v Dolini. Sledila bo tekma 2. AL med Bregom in ekipo Zaule.

POSTAVE EKIP NAŠIH DRUŠTEV

Elitna liga
Juventina - Pordenone 0:1
(0:0)

JUVENTINA: Furios, Terpin (Morsut), Ballaminut, Liut, Sannino, Gerrusso, Degrassi (Mainardis), Pantuso, Devetak, Kovac, Contin (Gaglioli), trener Portelli.

IZKLJUČEN: Pantuso (v 90.)

Vesna - Fincantieri 0:2 (0:0)

VESNA: Maganja, Tomizza, Matteo Cheber, Degrassi (Milenković), Martin Cheber, Carli (Ritossa), Fichera (Leghissa), Mervich, Leone, Cermelj, trener Calò.

Promocijska liga
San Lorenzo - Kras Koimpex 2:3 (1:2)

STRELCA ZA KRAS: v 25. Botta, v 35. in v 75. min. Kneževič.

KRAS: Carli, Manià, Banello, Centazzo, Ventrice, Visintin, Orlando (Desco), Batti, Kneževič, Botta, Bernečić (Sau), trener Alejnjkov.

1. amaterska liga
Primorec - Medea 1:3 (1:2)

STRELEC ZA PRIMOREC: v 16. min. Braini.

PRIMOREC: Loigo, Ursich, Manfreda, Di Benedetto, Braini, Lanza (Santi), Laghezza, Emili, Micor, Mustacchi, Krevatin, trener Sorrentino.

Pieris - Primorje Interland 2:0 (0:0)

PRIMORJE: Percich, Brajnik, Scarpa, Ferro, Batti, Miss (Ziani), Marchio, Siccardi, Colasuonno (Cadarin), Bertocchi, D'Oronzio (Pauletto), trener Mauri.

San Giovanni - Sovodnje 3:0 (0:0)

SOVODNJE: Pavlo, Colapinto, Feri, Trampus, Matej Ferletič, Tomšič, Assi (Skarabot), Kogoj, Portelli, Dimitri Ferletič (Matija Figelj), Reščič, trener Sari.

IZKLJUČEN: Portelli (v 75.)

2. amaterska liga

Breg - Esperia 0:0

BREG: Barbato, Pedarra (Rosone), Degrassi, Gustini, Coppola, Stefan, Erbi, Sabini, Speranza (Bursich), Pernorio, German (Laurica), trener Vitulic.

Zarja Gaja - Begliano 1:0 (1:0)

STRELEC: v 10. min. Satti.

ZARJA GAJA: Guerra, Bernečić, G. Križančić, Jurincic, Franco, Kariš, Schiraldi (Mihelčić), Satti (Ghezzo), Clarich (Asselti), Bečaj, Fratnik, trener Nonis.

3. amaterska liga

Mladost - Fiumicello 0:0

MLADOST: Kuštrin, Pellegrino (Buzin), Zorzin, Radetič, Škarab, Conti, Batistuta, Bagon (Petroni), Bressan, Gagliano, Ferlez (Bensa), trener Sambo.

NAŠI STRELCI - 2 gola:

Kneževič (Kras); 1 gol: Botta (Kras), Braini (Primorec), Satti (Zarja Gaja).

1. AL Zasluženi in nezasluženi porazi

Skorajda katastrofálni uvod sezone za ekip naših društev v 1. amaterski ligi. Če poraza Primorja in Sovodenj mogoče ne toliko presenečata (obe ekipi se bosta borili za obstanek v ligi), pa to ne velja za Primorec, ki so ga mnogi postavili v sam vrh 1. amaterske lige. A poglejmo od začetka.

PRIMOREC - »Medea je dobra ekipa, boljša od lanske,« je uvodoma povedal predsednik Primorca Darko Kralj, ki je nemudoma dodal, da so rdeče-beli igrali z okrnjeno postavo. »Manjkalci so nam trije vezni igralci, Cadel, Meola in Marcandel. Na sredini igrišča je moral tako igратi Peter Emili, ki je igral dobro. Posledično pa se je poznalna Emilijeva odstopnost na boku. Povrh tega smo zgrešili enajstmetrovko (Brainijev strel je ubranil nekdanji vratar Brega Veronese), naš vratar Loigo pa je naredil dve nevroni napaki. Skratka bil je to za nas slab dan,« je zaključil Kralj, ki je še priznal, da je bil nasprotnik boljši na sredini igrišča.

PRIMORJE INTERLAND - Sportni vodja Dean Štolfa je bil vse prej kot zadovoljen z nastopom ekipe prošeskega društva. »Nastopili smo v zelo okrnjeni postavi, še sam sem se moral preobleči v nogometnika in sesti na klop. Povrh tega sta se poškodovala še Colasuonno (glezen) in Miss (polomil si je dva zoba),« je povedal Štolfa. »To je bila tekma, na kateri bi morali odnesti domov vse tri točke.«

SOVODNJE - »Rezultat ni pravičen. Izgubili smo 3:0, toda na igrišču ni bilo tako velike razlike med ekipama,« meni Zdravko Kuštrin. »San Giovanni je povedel šele po zaslugu enajstmetrovke, pri kateri je bil sodnik zelo radodaren. Neodločen izid 0:0 bi bil pravičen.« Tudi Sovodenji so nastopili z okrnjeno postavo. V obrambi je moral tako igrati Simon Feri (eden boljših na igrišču). V drugem delu se je na žalost poškodoval Simon Assi. (jng)

ELITNA LIGA IZIDI 1. KROGA

Azzanese	-	Palmanova	1:1	Casarsa	-	Gonars	0:1
Juventina	-	Pordenone	0:1	Monfalcone	-	Muggia	1:0
Sevegliano	-	-	-	Tricesimo	-	Tolmazzo	1:1
-	-	-	-	-	-	Union	0:2
-	-	-	-	-	-	Manzanese	1:0
-	-	-	-	-	-	Vesna	-
Fincantieri	1	1	0	0	2:0		3
Union 91	1	1	0	0	2:0		3
Gonars	1	1	0	0	1:0		3
Pordenone	1	1	0	0	1:0		3
Monfalcone	1	1	0	0	1:0		3
Tolmazzo	1	1	0	0	1:0		3
Palmanova	1	0	1	0	1:1		1
Tricesimo	1	0	1	0	1:1		1
Azzanese	1	0	1	0	1:1		1
Sevegliano	1	0	1	0	1:1		1
Manzanese	1	0	0	1	0:1		0
Muggia	1	0	0	1	0:1		0
Casarsa	1	0	0	1	0:1		0
Juventina	1	0	0	1	0:1		0
Tolmazzo	1	0	0	1	0:2		0
Vesna	1	0	0	1	0:2		0

PRIHODNJI KROG Manzanese - Juventina in Palmanova - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA IZIDI 1. KROGA

Centro Sedia	-	Pro Cervignano	1:2	Isonzo	-	Lignano	-	Pro Romans	1:1
Pro Gorizia	-	Sangiorgina	1:1	San Lorenzo	-	Kras Koimpex	2:3	Santamaría	-
Capriva	1	1	0	0	2:1			Capriva	1
Kras Koimpex	1	1	0	0	3:2			Kras Koimpex	1
Mariano	1	1	0	0	2:1			Mariano	1
Pro Cervignano	1	1	0	0	2:1			Pro Cervignano	1
Pertegada	1	1	0	0	1:0			Pertegada	1
San Luigi	1	1	0	0	1:0			San Luigi	1
Pro Romans	1	0	1	0	1:1				

ŠAH - V Lonjerju po skoraj desetih letih spet prvenstvo ZSŠDI

Razveseljiva prisotnost mnogih mladih obrazov

Prvaka postala veteran Pino Lakovič in trinajstletna Tjaša Oblak

V nedeljo se je v prostorih športno kulturnega centra v Lonjerju odvijalo prvo zamejsko prvenstvo v hitrem šahu v organizaciji ZSŠDI, DTTZ Žige Zoisa, CAN Costiera in tržaškega šahovskega društva SST1904. Slednje je priskočilo na pomoč s sodnikom Lucianom Boschijem in vodjo turnirja Fabiom Casconejem, ki sta, kot običajno, brezhibno in profesionalno opravila svojo nalogu. Naslov zamejskega prvaka in prvakinje sta na koncu odnesla šahovski mojster Pino Lakovič in trinajstletna Tjaša Oblak.

Kako pa se je – po skoraj desetletju mirovanja – spet odvijalo šahovsko prvenstvo med zamejci?

Šahovska dejavnost je med tržaškimi Slovenci skorajda zamrla ob koncu dvajsetega stoletja. Na Goriškem sta Jan Bednarik in Pino Lakovič še naprej uspešno nastopala v A-ligaški konkurenčni dosegala dobre uspehe tudi na državnih ravnih, vsakoletnega prvenstva ZSŠDI – Memoriala Z. Jelinčiča pa klub temu zaradi manjšega zanimanja ni bilo več. V zadnjih letih pa se je šah po zaslugi osovnosloških učiteljev spreizrazil med mladimi, s tečaji in krožkom na tržaškem sedežu ZSŠDI pa se je dejavnost v minulih dvanajstih mesecih še dodatno okrepila. Višek vseh teh pobud je bil nedeljski turnir, na katerem je nastopilo dvaindvajset šahistov, med temi tudi nekaj predstavnikov italijanske manjšine v Sloveniji – turnir je namreč potekal v sklopu projekta Interreg »Šport podira meje«. Zaradi tega je bil pravzaprav turnir »obeh zamejstev«, v Italiji in Sloveniji.

Šahisti so imeli po petnajst minut razmisleka na glavo za vsako partijo, vsak pa je odigral po sedem dvobojev. Pino Lakovič je upravičil vlogo favorita in prvenstvo zaključil s sedmimi zmagami, poštene pa se je moral namučiti proti drugouvrščenemu – alpinistu, časniku, pisatelju in ne nazadnje šahistu Dušku Jelinčiču – in tretjevrščenemu Mitiju Oblaku. Za lepo presenečenje je poskrbel Jan Zobec, ki je dosegel četrto mesto v absolutni konkurenčni in bil tako najboljši igralec v kategoriji pod šestnajstim in sploh pod dvanajstim letom starosti. Med ženskimi predstavnicami sta po štiri zmage dose-

šahovskega prvenstva ZSŠDI so se udeležili šahisti in šahitske različnih starosti, med njimi pa je bilo tudi veliko mladih

KROMA

gli Ajlin Visentin in Tjaša Oblak, ki pa je dosegla boljšo uvrstitev (in zmago med ženskami), ker je igrala proti močnejšim nasprotnikom. Obe sta tudi bili najboljši v starostni skupini pod dvanajstimi oz. štirinajstimi letom. Najboljši med najmlajšimi (pod desetim letom) je bil Liam Visentin s tremi točkami in pol – pol točke več kot sovračni Omar Cusma, Urška Petaros in Jan Košuta. Kot zanimivost naj dodamo še, da je več kot tretjina igralcev spadala prav v to starostno skupino (še posebno počivali si zaslubi najmlajši, šestletni Andraž Štoka), edini veteran pa je bil končni zmagovalec.

Končni vrstni red: Pino Lakovič 7; Dušan Jelinčič 6; Mitja Oblak in Jan Zobec 5; Marko Oblak, Mitja Petaros, Tjaša Oblak, Marko Potrata, Ajlin Visentin in Egon Štoka 4; Liam Visentin 3,5; Omar Cusma, Valentina Oblak, Selene Degrassi, Urška Petaros, Aleksandar Spremo, Jan Košuta in Matjaž Zobec 3; Andraž De Luisa 2,5; Devan Štoka 2; Mojca Petaros 1; Andraž Štoka 0.

Mitja Oblak

TENIS - »Desetka« v Rimu Paola Cigui danes na glavnem turnirju

Paola Cigui se je kvalificirala v naslednjo fazo mednarodnega turnirja ITF v Rimu z nagradnim skladom 10.000 dolarjev in bo torej danes nastopila na glavnem turnirju. V kvalifikacijskih kolih je bila namreč dvakrat uspešna: v nedeljo je sicer zmagača brez boja, saj se nasprotnica zaradi bolzni ni predstavila na turnirju. Včeraj pa je slavila proti 5. nosilki kvalifikacijskega turnirja Italijanki Sari Savarese, ki na sestovni razvrstitvi zaseda 990. mesto. V prvem nizu je Paola sicer klonila z 2:6, a je nato osvojila ostala dva niza (6:2, 6:3). »Prvi niz sem igrala slabše, predvsem zato, ker je bil to zame prvi nastop na turnirju. Sara pa je odigrala že v nedeljo eno srečanje,« nam je povedala Paola, ki bo danes nastopila na glavnem turnirju. »Igrala bom proti 7. nosilki Francozinji Emilie Bacquet, ki zaseda 484. mesto in se je na prejšnji »desteki« uvrstila do polfinala.«

ATLETIKA Ruzzier prvi na prvenstvu Hrvaške

Lo-njerski hit-rohodec Fabio Ruzzier je drugo le-to zapored zmagal na odprttem prvenstvu Hrvaške.

Tokrat je Varaždinu na razdalji 20 km dosegel čas 1:39,14, kar je za minuto 40 sekund boljše kot na veteranskem SP v Riccioneju. Ruzzier je tudi prvič po štiri letih na tej razdalji premagal mejo 1 ure 40 minut. Na 2. mestu se je uvrstil Slovenec Vladimir Vršeč (1:48,30), prvi Hrvat pa je bil na 3. mestu Sašo Radotić (1:53,34).

»Tokrat sem se dejansko boril proti času in sem s svojim dosežkom zelo zadovoljne,« je dejal Ruzzier, ki je že osvojil tudi hrvaški pokal, saj je zmagal na vseh dosedanjih šestih preizkušnjah tega pokala. Konec tedna bo Ruzzier tekmoval na Maďarskem na članski tekmi na razdalji 20 km.

GORSKO KOLESARSTVO Christian Leghissa drugi na Trofeji Veneta

Na zadnji preizkušnji v kraju Adria je bil tretji

Z zadnjo deseto etapo se je zaključila letošnja Trofeja Veneta v gorskem kolesarstvu. V kategoriji Mastersport je bil naš kolesar Christian Leghissa, ki tekmuje za klub Ovam Every Bike, na končni lestvici odlični drugi v konkurenči 210 tekmovalcev. V nedeljo je zadnjo preizkušnjo v kraju Adria v okolici Roviga zaključil na absolutnem 22. mestu, v kategoriji pa je bil tretji. Razvrstitev je odločal končni sprint, saj so kolesarji od 15. do 22. mesta prečkali ciljno črto v razmahu nekaj stotink. »60 km dolga proga se je vila v naravnem parku ob reki Pad in je bila večinoma ravninska. Tekmovalo je nad 350 tekmovalcev iz cele Italije, saj je bila to v bistvu državno tekmovalje, ki je spadalo tudi v sklop Trofeje,« nam je povedal kolesar, ki se bo konec tedna udeležil dvodnevne dirke po Istri.

Obvestila

SK DEVIN vpisuje nadaljnji tečaj smučanja na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji vsako soboto po dve ur. 2. izmena: 13., 20. 27. oktobra in 3. novembra. Informacije: 040 209873 ali 338 8621592 (Janja)

ŠZ BOR organizira popoldansko in večerno rekreacijo po sledenih urnikih: torek in četrtek od 17.30 do 18.30 krepline vaje in stretching; torek in petek od 18.45 do 19.45 Pilates za začetnike in sprostitev.

SPDT vabi na tečaj plezanja za začetnike. Uvodni sestanek bo 27. septembra na sedežu društva v ulici sv. Frančiška ob 20.30. Informacije nudi David Štrajn na št. 3498742101 ali na email a@spdt.org.

ASKR KRAS obvešča, da se z mesecem oktobrom v Športno Kulturnem Centru v Zgoniku pričnejo sledeče dejavnosti: otroška telovadba, prvo srečanje v sredo, 3. oktobra ob 17. uri; rekreacija starejši v četrtek, 4. oktobra ob 8.30; rekreacija mlajši v četrtek, 4. oktobra ob 20. uri; rekreacija namizni tenis v torek, 2. oktobra ob 20.30. Vse ostale informacije na prvem treningu.

AŠD SOKOL obvešča, da se bo začela vadba otroške telovadbe – motorike za letnike 2000 - 2001 in 2002 v ponedeljek 24. septembra t.l. pod vodstvom profesorja F. Drasiča. Vadba ob 17.30 do 19.00 v telovadnicu v Nabrežini. Ob 17.30 bo tudi informativni sestanek s starši.

SPORTNA ŠOLA TECI, SKAČI, MEČI **ZA OSNOVNOŠOLSKE OTROKE** - Vadba bo na stadionu 1. maja v Trstu potekala po naslednjem urniku: ponedeljek in četrtek 16.30-17.30 (mlajša skupina), petek 16.00-17.00 in na izbiro po en trening miniodbojke ali minibasket (starejša skupina).

NOGOMET - Visok domači poraz ekipe »najmlajših« Primorja

Polna trenerjeva beležka

Klub okroglemu 0:7 se fantje niso demoralizirali, iz izkušnje pa črpali pomembne napotke za prihodnje nastope

Pred vratni Pomladji je bilo v nedeljo večkrat vroče in napeto

NARAŠČAJNIKI						
IZIDI 2.						
KROGA Cormor - Monfalcone 2:3; Manzaneze						
- Fut. Giovani 2:0; Palmanova - Pro Romans 1:2;						
Pordenone - Pomlad prel.; San Giovanni - Donatello 0:1						
Donatello 2 2 0 0 7:1 6						
Pro Romans 2 2 0 0 4:2 6						
Monfalcone 2 1 1 0 5:4 4						
Manzaneze 2 1 0 1 3:2 3						
San Giovanni 2 1 0 1 1:1 3						
Cormor 2 0 1 1 3:4 1						
Fut. Giovani 2 0 1 1 1:3 1						
Pordenone 1 0 1 0 2:2 1						
Palmanova 2 0 0 2 2:8 0						
Pomlad 1 0 0 1 0:1 0						

PRIHODNJI KROG Pomlad - Palmanova

NAJMLAJŠI						
IZIDI 2. KROGA						
Donatello - Gemonese 10:0; Extra - Tolmezzo 0:2; Fut. Giovani - Lignano 3:0; Pomlad - Pordenone 0:7; Ronchi - Ponziana 1:3						
Donatello 2 2 0 0 15:0 6						
Pordenone 2 2 0 0 8:0 6						
Fut. Giovani 1 1 0 0 3:0 3						
Pomlad 2 1 0 1 4:8 3						
Ponziana 1 1 0 0 3:1 3						
Tolmezzo 1 1 0 0 2:0 3						
Extra 1 0 0 1 0:2 0						
Gemonese 2 0 0 2 1:14 0						
Lignano 2 0 0 2 0:8 0						
Ronchi 2 0 0 2 1:4 0						

PRIHODNJI KROG Donatello - Pomlad

ko bi dosegli vsaj častni zadetek. Goštje pa niso popustili in izkoristili so boljšo fizično pripravo, tako da so do konca tekme še štirikrat zatresli mrežo Pomladji. Kljub neizbežnemu visokemu porazu pa se nogometni Pomladji niso prepustili malodrušju in živčnosti. Do trikratnega sodnikovega žvižga so delovali složno in si med seboj pomagali. To je bilo izredno pozitivno.

Istega mnenja sta po tekmi bila tudi trener Mile Ljubojevič in predsednik Roberto Zuppin. »Ta po-

raz nas bo še dodatno motiviral, da v vseh pogledih izboljšamo svojo igro in da napredujemo. Danes (v nedeljo op. ur.) smo spoznali realno sliko in kakovost deželnega prvenstva. Nismo prav nič demoralizirani.«

Trener Ljubojevič je še dodal: »Igrali so vsi fantje, saj bodo samo takoj zoreli in napredovali. Tokrat sem napolnil svojo beležko in med tednom bomo temeljito pregledali, kaj vsega smo zgrešili in bomo na treningih skušali popraviti. Mi gremo naprej po svoji poti.« (jng)

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Prvi aplavz: flavtistka Ivana Milič
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, vreme, prometne informacije
6.45 Jutranja oddaja Unomattina (vodiča Luca Giurato in Eleonora Danièle), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik, vreme, pregled tiska Tg Glasba
10.40 Gremo in kino
11.00 Aktualna odd. z nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa
11.25 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete o kuhrske spremnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
14.45 Nad.: Incantesimo (i. Massimo Bulla, Maura Leone)
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Variete: Živiljenje in živo
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Gente di mare 2 (It., '06, i. Lorenzo Crespi, **Vanessa Gravina**, Claudia Ruffo)

23.40 Film: Facile preda (pust., ZDA, '95, i. William Baldwin)
1.05 Tg parlament

Rai Tre

6.00 Rai News, 6.30 Il caffè
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Film: Don Giovannino (kom., It., '67, i. Toto, Gianni Agus)
10.45 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport - Meteo
13.00 Nikoli ni prezgodaj
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželni dnevnik, vreme
14.50 Tg Okolje Italija
15.05 Tg - 59. Prix Italia
15.15 Variete: Trebisonda, Mladinski dnevnik Gt Ragazzi
17.00 Dok.: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai Tg Šport
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Ballaro' (vodi Giovanni Floris)
23.10 Dnevnik, deželne vesti
23.25 Tg3 Primo Piano
23.45 Šport: 90. minuta
0.30 Tg3 Meteo
0.50 Aktualno: S.O.S.

Rete 4

6.00 Pregled tiska, 6.20 Kapljice zgodovine
6.25 Nad.: Quincy, 7.40 Hunter - Nasilje in maščevanje, 8.40 Pacific Blue
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica (i. A. Heinle)
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, vreme
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policaj v Berlinu (i. Jurgen Heinrich, Klaus Ponitz)
16.00 Nad.: Steze
16.25 Film: La stella di fuoco (vestern, ZDA, '60, r. Don Siegel, i. Elvis Presley, Dolores Del Rio)
17.50 Tg com, promet
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualno: L' antipatico
20.10 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Basic (thriller, ZDA, '02, r. John McTiernan, i. John Travolta, Connie Nielson)
23.25 Film: Il danno (dram., VB, '92, r. Louis Malle, i. Jeremy Irons)

Canale 5

6.00 Na prvi strani
7.55 Aktualno: Promet, vreme, Tg5 Borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.50 Vaše mnenje
9.00 TV film: L' esercito degli angeli (kom., Norv., '00, r. Stein Leikanger, i. Martin Eidsissen)
9.40 Tg5 com/Meteo5
10.55 Nan.: Supermarket, 11.25 Detektiv v bolnici
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful (i. Jack Wagner, William de Vry, S. Flannery)
14.10 Nad.: Centovetrine
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske
16.15 Nan.: 5 zvezdic - Izbira (i. Susanna Knetchl, Ralf Bauer)
16.55 Tg5 minut
17.05 TV film: Eredita a sorpresa (kom., Nem., '06, i. Max Tidof)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.20 Variete: Ciao Darwin (voda Paolo Bonolis in Luca Laurenti)
0.00 Variete: Maurizio Costanzo Show

Italia 1

6.00 Odprt studio
6.10 Nan.: Zanzibar - Spot
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Nan.: MacGyver - Nuklearna nevarnost, 10.10 Magnum P. I. - Go stejsi od krvi (i. Tom Selleck)
11.10 Nan.: A-Team
12.25 Odprt studio, šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars (i. Kirsten Bell, Francis Capra)
15.55 Nan.: Hannah Montana
16.50 Risanke
17.30 Risanke: Spongebob

18.00 Mushiking, čuvaj gozda
18.30 Odprt studio, vreme
19.10 Nan.: Camera cafe'
19.40 Risanke: Dragon Ball
20.30 Variete: Candid camera
20.45 Kviz: Prendere o lasciare
21.00 Nan.: Ugly Betty (i. America Ferrera, Eric Mabius, Michael Urie)
22.55 Film: Scary Movie 2 (kom., ZDA, '01, i. Shawn Wayans)

Tele 4

9.20 12.45, 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
9.00 Aktualno: 60 in več
10.35 Nad.: Marina
11.05 Dokumentarec o naravi
11.30 Nan.: Don Matteo 4 (i. Terence Hill, Nino Frassica)
15.10 Dokumentarec o naravi
17.00 Risanke
19.10 Vprašanja Illyju
19.55 Športna oddaja
20.55 Film: Così parlo' Bellavista (kom., It., '87, i. Isa Danieli)
22.35 Klasična glasba
23.35 Odbojka: Treviso-Roma

La 7

6.00 12.30, 20.00, 1.00 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
10.30 Dok.: Lovci na izgubljene zaklade
11.30 Nan.: Angelski dotik, 13.00 Na sošču z Lynn (i. Kathleen Quinlan)
14.00 Film: Buio oltre il sole (pust., VB, '67, i. Rod Taylor, Y. Mimieux)
16.00 Dok.: Atlantida
18.00 Nan.: Stargate SG1
19.00 Nan.: JAG
20.30 Aktualno: Osem in pol
21.30 Aktualno: La meccanica dell' arancia
22.30 Film: Arancia meccanica (dram., ZDA, '71, r. Stanley Kubrick, i. Malcolm McDowell)

Slovenija 1

6.10 Kultura/Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobro jutro
9.00 Poročila
9.05 Radovedni Taček: Obroč
9.20 Mozart: V deželi opere
9.30 Besedi na sledi: Simon Gregorčič
10.05 Sprehodi v naravo: Vsi podobni, vsi različni
10.20 Zgodbe iz školjke
11.00 Planet Zemlja
11.55 Družinske zgodbe
13.00 Poročila, vreme, šport
13.25 Vroči stol
14.20 Obzorja duha
15.00 Poročila, promet
15.10 Mostovi - Hidak
15.40 Ris.: Trojčice
16.05 Ali me poznaj: Jaz sem jesenska meglja
16.15 Dok.: Koža, dlaka, perje
16.20 Ris. nan.: Hotel Obmorček
16.35 Knjiga mene briga - Pier Paolo Pasolini: Nasilno življenje
17.00 Novice, kronika, šport, vreme
17.30 Dok.: Virusi, naši vsakdanji spremiščevalci
18.00 Modro
18.30 Žrebanje Astra
18.40 Risanke
18.55 Vreme, dnevnik, šport
19.55 Informativno-razvedrilna odd.: Piramida (vodi Erika Žnidaršič)
21.15 Dok.: Pogum molka
22.30 Odmevi, kultura, vreme, šport
23.25 Dok.: Ljubezen in oblast - Bill Clinton in Hillary Rodham Clinton

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
7.30 TV prodaja
8.00 Studio City
9.00 Seja državnega zborna
18.00 Poročila
18.05 Kaleidoskop
18.30 Aktualno
19.00 Con Anima. Portretni film dirigenta Marka Letonje
20.00 Igrano-izobraž. mlad. nan.: Mužjaketo (Slo., '07, r. Brane Bitenc)
21.10 Nan.: A-Team
12.25 Odprt studio, šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars (i. Kirsten Bell, Francis Capra)
15.55 Nan.: Hannah Montana
16.50 Risanke
17.30 Risanke: Spongebob

Koper

14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Mladinska odd.: Fannzine
15.00 Nan.: Reilly, največji vohun (r. Jim Goddard, i. Sam Neil)
15.55 Sredozemje
16.25 Kulturni magazin: Artevisione
16.55 Meridiani
18.00 Program v slovenskem jeziku: Pomagajmo si
18.35 Vreme
18.40 Primorska kronika
19.00 TV Dnevnik, vreme, šport
19.30 Alkape Jadran
20.00 Glasovi Dalmacije: Srečanja z italijanskimi skupnostmi vzhodnega Jadran
20.30 Dok. oddaja
21.10 Q - trednovska oddaja
22.00 Vsedanes - TV Dnevnik
22.15 Potopisi
22.45 Folkest
23.45 Leron 2007
0.45 Vsedanes - TV Dnevnik
1.00 Čezmejna TV - TV dnevnik

Literarni nočurno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki; 10.00 Med poslovnimi krvuljami; 12.00 Vroči mikrofon; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 DIO; 16.15 Popevki; 16.30 Zapisi iz močvirja; 16.40 Protetru; 17.00 Fiesta latina; 17.40 Šport; 18.00 Pogovor z dopisnikom; 18.45 Črna kronika; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 7.25 Glasb. justranica; 8.00 Lirčni utriek; 10.05 Medigra; 10.15 Skladatelj tedna: John Dowland; 11.05 Človek in zdravje; 11.35 Slov. interpret tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprt termin; 13.30 Filmska glasba; 14.05 Izobr. program; 15.00 Big Band RTV Slovenija; 16.15 Glasbeno kukalo; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncertni dogodki na tujem; 18.20 Zborovska glasba; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Literarni večer; 20.45 S solističnih in komornih koncertov; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert

RADIO KORŠKA

18.10-19.00 Otoška oddaja; Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (dnevno, 105,5 MHz)
Dober dan, Koroška! - 12.25 ORF 2

Primorski dnevnik
Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: [http://www.primors](http://www.primorski.it/)

Hkrati bo na trgu sv. Antona
ARTE PRO ARTE 2007 acd
Razstavljeni bodo čudovite kompozicije
cvetličarskih mojstrov

LETOS PODPIRAMO
EMERGENCY
Life Support for Civilian War Victims

<http://piazzaeuropa.confcommerciots.it>

S podporo in pokroviteljstvom:

V sodelovanju z:

PiazzaEuropa
Evropski
Sejem
Potujočih
Trgovcev

CONFCOMMERCIO
Trieste

Unione del Commercio, Turismo, Servizi,
Professioni e PMI della Provincia di Trieste

FIVACONFCOMMERCIO
Federazione Italiana Venditori Ambulanti e su aree pubbliche